

Bu Mahalle Ne İsmetpaşalılara Ne Suriyelilere Kalacak!

Ankara'nın en eski yerleşim yerlerinden biri olmasına karşın pek çok Ankaralı İsmetpaşa adını son zamanlarda basına yansıyan haberler aracılığıyla duydu. İlk olarak IŞİD'in militanlarını bu mahalleden topladığı ortaya çıktı. Bu haberin üzerinden kısa bir süre geçmeden, Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adana'nın ardından Suriyeli sığınmacılara yönelik saldırılara ilişkin bir haber de yine Ankara İsmetpaşa'dan geldi. 17 Ağustos tarihli Radikal gazetesine göre mahalleye yerleşen üç Suriyeli ailenin evinde şüpheli yangın çıktı. Yaz ayları boyunca İsmetpaşa'yı gündeme taşıyan bu gelişmeleri anlamak için son birkaç yıldır birden çok sorun karşısında yalnız bırakılan bu mahallenin bugüne gelişine bakmak gerek belki de...

Sibel Durak >> s.7

Yaşam Hakkı Ucuz, Yaşam Odası Pahalı

Deniz Gümüşel >> s.8

Barcelona Yazıları-IV "La Rambla"

Murat Sevinç >> s.14

Karşı Kıyıda Selam

Zeynep Alica >> s.15

Güzelyurt

E. İrem Akı >> s.16

Passolig Açıklaması(dır)

Alkaralar >> s.18

Mehmet Adam için bir yazı...

Akın Atauz >> s.19

O Röportajı Yapamadım

M. İhsan Doğan >> s.20

Bir Bina Değişir, Rejim Değişir

Mesut Demir >> s.20

Şehrin Kıyılarında Ufka Yürümek...

Tanju Gündüzalp >> s.21

Maden Mühendisliği Açısından Soma Faciası Değerlendirmeleri

Soma'da 13 Mayıs 2014 14:45 sularında meydana gelen yangında ortaya çıkan can kayıpları ülkemiz iş kazalarındaki can kayıpları dikkate alındığında en büyüklerden biridir ki bu olayı facia ya da felaket olarak

nitelendirmek daha doğru bir yaklaşımdır. Şu ana kadar ortaya çıkan veriler, belirsizliğini koruyan oldukça fazla konunun aydınlatılmasında ve kayıpların nedenlerinin anlaşılmasında yetersiz kalmaktadır...

H. Şebnem Düzgün >> s.10-11

Suriyelilere Saldırıları Kaygı Verici. Suriyeli Mültecilerin Statüsü ve Haklarını Belirleyecek Mevzuat Bir An Evvel Çıkarılmalı!

Sivil toplum kuruluşları olarak başta Gaziantep olmak üzere bazı şehirlerde son günlerde Suriyeli mültecilere yönelik meydana gelen saldırılar ile linç girişimlerini endişe ile izliyoruz. Ülkelerindeki savaştan, bombalardan kaçarak Türkiye'ye sığınan iki milyona yakın Suriyeli mültecinin güvenliklerinin sağlanması için en kısa zamanda aşağıdaki konuların ele alınması gerektiği görüşüyoruz...

STK ve Örgütlerden Ortak Açıklama >> s.05

Ankara'nın Umud Tazeleyen Mekanları Mütevazı Bir Ankara Mekânı: ÇARŞI

Aşağı Ayrancı'da, Ali Dede Sokak'la Güvenlik Caddesi'nin kesiştiği yerde ÇARŞI adında unlu mamuller ve ev yemekleri satan küçük bir dükkân/kafe var. Meğer 6 yıl olmuş açılalı ama ben geçen gün tesadüfen keşfettim. Tam Solfasol'lük bir yer...

Emine Onaran İncirlioğlu >> s.17

AsiKeçi Yakında Size Yakın Bir Parkta Ankara'nın Ölü Doğasını Teşhir Edecek

AsiKeçi / Ankara Sanat İnisyatifi'nin "Ankara'nın Ölüdoğası" sergi projesine katkı sunmak, bizimle yan yana yol almak isteyen bağımsız sanatçıların, kişi ve kurumların dikkatine...

Ankara Sanat İnisyatifi >> s.22

ÇAĞRI!

Solfasolcular; yazarından çizerine, tasarlayanından okuyanına, abonesinden matbaacısına, paketleyeninden dağıtıcısına Solfasol hakkında konuşmak için bir araya geliyor.

Siz de, 18 ve 25 Ekim Cumartesi günlerinizi Solfasol için ayırır mısınız, şimdiden?

Ayrıntılı programı Soflasol'un Ekim sayısında bulabilirsiniz; ayrıca yakında web sayfamızda (gazetesolfasol.com) ve facebook sayfamızda.

Recep Tayyip Erdoğan, % 52 ile İlk Turda Cumhurbaşkanı Seçildi

10 Ağustos Seçimlerinde, iktidar olmanın olanaklarını kullanmaktan kaçınmayan Başbakan Erdoğan, % 51.79 ile ilk turda Cumhurbaşkanı seçildi. CHP-MHP'nin çatı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu %38.44 ve HDP'nin adayı Selahattin Demirtaş % 9.76 oranında oy aldı. Seçimlere katılım oranı % 74.13 oldu. Analistlere göre, katılımın daha önceki yerel seçimlerde olduğu gibi % 80'lerin üstünde olması durumunda, Erdoğan'ın ilk turda seçilmesi mümkün değildi.

Cumhurbaşkanı seçildiği kesinleşen Erdoğan, AKP binasında geleneksel balkon konuşmasını yaptı. Konuşmasında herkesin cumhurbaşkanı olacağına dair kendisine oy vermeyenlerin de kazandığını söyledi ve "yeni bir toplumsal uzlaşma sürecini hep birlikte kuralım" ve, "eski tartışmaları eski Türkiye'de bırakalım. Gerilimleri, çatışma kültürünü eski Türkiye'de bırakalım istiyorum" diye konuşmasına devam eden Erdoğan, "Bugün küslükleri unutma günü. Zihnimizdeki bariyerlerden sıyrılma, öğretilmiş korkulardan kurtulma günüdür" dedi. Ancak konuşmasında yine de paralel yapı olarak tarif ettiği odaklarla da mücadeleye devam edeceğinin işaretlerini verdi.

Yeni Başbakan kim ve Başbakanı kim seçti:

Seçildiği andan itibaren Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı süresince kendisiyle çalışacak başbakanın

belirlenmesinde de aktif rol aldı. Erdoğan'a, AKP'nin kuruluşunda birlikte yola çıktığı yol arkadaşları yerine kendisine daha bağlı olduğunu düşündüğü Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun başbakanlığı için çaba harcadı ve Anayasaya göre "tarafsız" olması gereken bir cumhurbaşkanı olarak ilan edilmesine rağmen, AKP'deki istişareleri bu yönde yönlendirmekte kaçınmadı.

Stratejik derinlik mi, değerli yalnızlık mı?

Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı ile birlikte Başbakanlık koltuğuna oturacak Davutoğlu'nu örneğin Cumhuriyet Gazetesi Dış Haberler Sorumlusu Ceyda Karan: "Yeni Türkiye'nin yeni Başbakanı, kabinenin en başarısız, Türkiye'yi uçurumun eşiğine getiren dış politikanın baş mimarı", olarak tanıtır ve "Pan-İslamist yayılmacı hevesleriyle Ortadoğu'nun kan gölüne boğulmasında katkıları büyük olan, Türkiye Cumhuriyeti'ni dünyada alay konusu haline getiren şahsiyet olarak, bir mucize vuku bulmazsa artık Başbakanlık koltuğuna oturacağı"ni söylüyor.

Karan, Davutoğlu ve ekibinin her alanda yanlış tespit ve politikalarla imza attığını söylüyor ve yeni Başbakanın zihniyetini "İmrenilen 'doğu medeniyetinin' modernizmle bağlantılı tüm sorunlarını kibirle süslü PR'cı bir mantıkla geçiştirirken; baş edilemeyen "Batı Medeniyetini" kompleksleriyle "düşmanlaştırmaktan" (Batılılar gerçi büyük altından gülüp geçiyorlar) öteye gidilememesi diye tanımlıyor. Medeniyetlerin kavşak noktasındaki bir memleketin kurucu devriminin niçin yüzünü bizzat savaştığı Batı'ya çevirdiğini idraktan aciz olduklarından, inşa edilmiş "aklı Batılı, ruhu Doğulu" haletiruhiyeyi kavramaları mümkün değildir; onları "aklı Doğulu, ruhu Batılı"lık hali tanımlar. Yani "şark kurnazlığıyla Batı'nın çıkar odaklı acımasızlığını" birleştirmek. Bütün beceribildikleri de zaten bu, istedikleri kadar allayıp pullasınlar. İşte Davutoğlu'nun Başbakanlığıyla, bugün "Yeni Türkiye" diye takdim edilen bu zihniyetin arkasındaki "genç"

kadrolar artık iç politikayı daha fazla şekillendirmeye başlayacaklar" dedikten sonra Davutoğlu'nun komşularla sıfır düşmanlık diye başladığı dış politikanın, düşman ilan edilmeyen tek komşunun kalmadığı bir radikal bir pan-İslamcı akılla yürütüldüğünü söylüyor. Batılı ülkelere ve BM nezdinde bile kan döken İŞİD'in destekçileri arasında olarak gösterildiğimizi anlatıyor.

Ahmet Davutoğlu, Osmanlı İmparatorluğunun bölgeye hakim olduğu dönemlere heves ettiği, "Stratejik Derinlik" isimli kitabı ile bilinmekte. Amberin Zaman tarafından yapılan söyleşide de Davutoğlu'nun 300 makalesini incelediğini söyleyen Yrd. Doç. Behlül Özkan, yeni başbakanın plan ve hedeflerini anlattı. Özkan, incelediği makalelerden çıkarttığı ana fikri "**Ortadoğu'da da otoriter rejimler çökecek ve bunun yerine İhvan benzeri İslamcı grupların iktidarında yeni bir Ortadoğu kurulacak. Lideri de Türkiye olacak. Ama bu dünya tarif edilirken 'demokrasi' kelimesine hemen hemen hiç rastlamıyoruz. Davutoğlu Osmanlı sonrası Ortadoğu'da kurulan bütün devletlerin yapay olduğunu düşünüyor. Ama Avrupa Birliği modeli post ulus-devleti idealize etmiyor. Tam tersi ulus-devletin gerisine gidiyor. Yani İslami düşünceye gidiyor. 200 yıl öncesine gidiyor. İslam birliği üzerinden yeni düzen istiyor**" diyerek, Davutoğlu zihniyetinin Demokrasi ve Özgürlükler odağında AB fikriyatının artık mümkün olmadığına işaret ediyor. Davutoğlu'nun fikirlerinin camiada sorgulanmadığını belirten Özkan, "**orta ölçekte bölgesel bir ülke olan ülkemizi, yine tarihe yön veren, tarihin sahnesinde büyük bir aktör olarak gördüğünüzde, buna göre hayal kurduğunuzda, Türkiye'yi küresel bir devlet olarak hayal ederseniz, işte böyle Musul'da 49 diplomatınız bir radikal örgütün eline esir kalır ve ağzınızı açık tek kelime söyleyemez hâle gelirsiniz**" diye konuştu.

Ceyda Karan ve Amberin Zaman yazılarından/ Abo/Solfasol

Torba Yasa Tasarısındaki Ev İşçileri ile İlgili Maddeler Ev İşçilerinin Talepleri Doğrultusunda Düzenlensin!

İmece Ev İşçileri Sendikası Eylül ayında TBMM Genel Kurulunda görüşülecek olan Torba Yasa Tasarısında yer alan ve ev işçilerinin sosyal güvenlik haklarına ilişkin bazı değişiklikleri düzenleyen maddelerin yeniden düzenlenmesine ilişkin bir imza kampanyası başlattı. Sendika, yayınladığı metinde tasarıdaki düzenlemelerin ev işçilerine yönelik ayrımcı bir bakış açısıyla hazırlandığını, çok ciddi hak kayıplarına yol açacağını ve yasa tasarısı hazırlanırken ev işçilerinin hiçbir talebinin dikkate alınmadığını ifade ediyor. Yasa tasarısında yer alan 10 günden az çalışan ev işçilerinin işçi sayılmayacağına ilişkin düzenleme yasalarsa 10 günden az çalışanlar sadece %2 iş kazası primi ile çalıştırılacak. Ev işçileri ne emekli olabilecek, ne sağlık hizmeti alma hakkı olacak, isterlerse kendi primlerini kendileri yatırabilecekler fakat ev işçilerinin çalışma koşulları, işin düzensizliği ve ücretlerin düşüklüğü düşünüldüğünde hiçbir ev işçisinin kendi sigorta primini yatıramayacağı için sağlık hizmeti ve emeklilik hakkından mahrum kalacağı açıktır. İmza metni şu ana kadar 41 kadın örgüt tarafından imzalandı. Sendika üyeleri toplanan imzaları Ankara'ya götürecekler. İmza kampanyası www.change.org'da devam ediyor. İmece'nin metnine ulaşmak için: <http://imeceeviscilerisendikasi.org/category/aciklamalarimiz/>

İktidarın Kadın Düşmanlığının Arka Planı Gazeteci Amberin Zaman Yalnız Değil!

Erdoğan'ın seçim meydanlarında "edepsiz kadın" ilan edilerek yuhalatılmasının arkasından yüzlerce tehdit alan gazeteci Amberin Zaman yalnız değil.

Hatırlanacağı gibi Gezi Eylemleri dolayısıyla Ece Temelkuran, Nuray Mert, Banu Güven, Tuğçe Tatari gibi bir çok kadın gazeteci de, iktidarın öfkesinden payını almıştı. Bizzat Erdoğan tarafından yuhalatılan Amberin Zaman'dan sonra Ceyda Karan da iktidar destekçisi gazeteler tarafından tehdit ediliyor. İktidarın kadın politikalarında sicili bir hayli bozuk; Başbakan Yardımcısı Anıç da kısa bir süre önce kahkaha atan kadınları hedef göstermişti. Erdoğan'ın, TÜRGEV (Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı) vakfının bir öğrenci yurdunun açılışında kadınlara tavsiyesi, evlenmek için "çok seçici de olmamaları, yoksa gülistandan boş çıkma olasılıkları yüksek" olduğu...

Başbakan Erdoğan, muhafazakar insanların biat kültürüne

yatkınlığını ve sorgulama yeteneğinin olmamasını katıldığı haber programında eleştiren Amberin Zaman'a ait olan "Müslüman bir ülkeden bunun tersini beklemek garip değil mi?" sözlerini, müslüman halka ve seçmene hakaret olarak kabul etmiş ve Malatya'da gazeteci Amberin Zaman'a "Haddini bil haddini. Haddini bil, eline vermişler bir kalem, gazete köşesinde yazıyorsun. Çıkıyorlar seni bir böyle, bu malum Doğan Grubu televizyonuna oradan da saygısızca yüzde 99'u Müslüman olan bu halka saygısızca hakaret ediyorsun. Karşılıklı oturmuşlar hem seçmene hakaret ediyor, hem de Müslümanlara hakaret ediyorlar. Siz bu kafayla devam edin" demiş ve edepsizlikle suçlayarak mitingte halka yuhalatmıştı.

Aynı şekilde Ceyda Karan da bir televizyon programında yaptığı konuşmada, demokrasi için sadece oy kullanmanın yeterli olmadığına ilişkin "Halkın eline pusulalar verildi. 'Bak sen seçiyorsun işte' diye oyuncak gibi verildi. O yüzden bu

yapıldı" sözleri üzerine, iktidar destekçisi medya tarafından aşağılanmış ve hedef gösterilmesinin ardından birçok tehdit almıştı.

Demokrasinin beşiği Yunanistan'da "demokratik" site devletleri üzerine düşünceler üreten Eflatun'a göre de, demokrasinin iyi işlemesi için eğitim şart, eğitimsiz kitlelerle demokrasi, oligarşiye dönüşür, demagoglar türer ve bu demagoglar hızla diktatörlüğe geçer. Eflatun "Demokrasinin esas prensibi, halkın egemenliğidir. Ama milletin kendini yönetecek insanları iyi seçebilmesi için, yetişkin ve iyi eğitim görmüş olması şarttır. Eğer bu sağlanamazsa demokrasi, otokrasiye geçebilir. Halk övülmeyi sever. Onun için, güzel sözlü demagoglar, kötü de olsalar, başa geçebilirler. Oy toplamasını bilen herkesin, devleti idare edebileceği zannedilir" diyerek demokrasi için önemli bir tehlikeye işaret eder. Abo/Solfasol

1 Eylül Dünya Barış Günü, Ankara Emek ve Demokrasi Bileşenlerinin Katılımıyla Kolej Meydanında Kutlandı.

Yaklaşık beşbin katılımcı, Toros Sokak'tan Kolej Meydanına yürüdü. Miting organizasyonunu, "İçerde ve Dışarda Savaşa Hayır" belgisiyle özellikle "Ortadoğu'da Savaşa Hayır" talebiyle Ankara Dayanışması

gerçekleştirdi. Savaşlarda ve Gezi direnişinde ölenler için saygı duruşunda bulunulmasının ardından, yapılan konuşmalarda Irak ve Suriye ile Filistin'deki çatışmalar, özellikle Ezidi ve Türkmenlere karşı IŞİD terörü kınandı. Miting'te konuşmaların birçoğu Türkçe, Kürtçe ve Arapça olarak yapıldı. Meydanın iki yanında Anayurtları Şengal'den kaçmak zorunda kalan Ezidi savaş mağdurları ile IŞİD terörüne direnen Rojava halkları için yardım standları kuruluydu.

IŞİD katliamlarına maruz kalarak Ankara'ya gelen mülteci ailelerden temsilcileriyle birlikte Barış Annelerinin meydana girişinde heyecan en üst düzeydeydi. Ankara'da

Gezi Direnişinde hayatını kaybeden Ethem Sarıslük'ün ailesi de Meydandıydı.

Neden 1 Eylül:

Dünya Barış Günü 2000'lere kadar sosyalist ülkelerin öncülüğünde, Nazi Almanyasının Polonya'yı işgal ettiği tarih olan 1 Eylül 1939 dikkate alınarak, "1 Eylül" tarihinde kutlanıyordu. 2001'de BM, açılış gününü dikkate alarak 21 Eylül'ü Dünya Barış Günü ilan etti. Ancak Türkiye'de Emek ve Demokrasi Güçleri, Barış Derneği öncülüğünde 1 Eylül Dünya Barış Günü'nü 1973'den beri kutluyor. Özellikle 12 Eylül sonrası, Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem ve arkadaşları, sosyalizme inançlarından dolayı ağır cezalarla

çok uzun süreler boyunca yargılandılar ve bu yargılama, 12 Eylül Faşizminin işfa edildiği davalardan biri oldu. O karanlık yıllarda bile Emek ve Demokrasi Güçleri, 1 Eylül'ü Dünya Barış Günü olarak kutlamaya devam etti, ediyor. *Abo/Solfasol*.

Aynı Işık, Başka Siluet

Nefin Pera / Fotoğraf: Can Mengilibörü

Ankara'da Seğmenler Forum ismiyle her hafta bir araya gelen enteresan bir grup var. Pazarları saat 17.00'de Seğmenler Park'ının amfityatrosunun taşlarına oturup bir şeyler konuşuyorlar. Kafaları güzel güzel çalışan; böyle pek tatlı insanlar... ama deliler galiba biraz.

Geçen sene, birbirinin elini tutmuş binbeş yüz insanı, Kuğulu Park'tan Kolej'deki miting meydanına kadar yürüten de bunlardı. 1 Eylül Dünya Barış Günü'ne doğru geri sayarken; Parka, -ilhamını belli ki bir Müslüm Gürses şarkısından alan- üzerinde "Hangimiz Sevmedik?" yazılı o brandayı asmış, "Yaşamak bu kadar güzelken; Ankara'da, İstanbul'da, Antakya'da, Eskişehir'de bizim kardeşlerimiz neden öldü? Bizler de böyle kalbimiz kırılarak mı öleceğiz?" diye sormuşlardı. Ruhları ve zihinleri özgürleşmeden bu ülkeye gerçek bir hizmet verip veremeyeceklerini merak ediyorlardı. Ağaçları, yaylaları, nehirleri ve balıkları çok sevdikleri için dövmekten, bir geceyarısı evlerinden alınmaktan tedirginlik duymaya devam etmek istemiyorlardı. Ve tüm bu içlerinde tutamadıklarına tanıdık yeni yabancılarla artık yabancı olmamak; herkesi kendilerini bir parça anlamaya davet etmek için, elele yürümek istemişlerdi. Çok güzeldi.

Bu yılın Barış Günü zamanı ise, anlaşılmaktan çok; anlamak için bir çağrı yaydılar. Fikir ilginçti: Parkta bulunan gönüllü katılımcılar, kişilerin bi siluet olarak görüneceği özel bir teknikle, bez

bir paravanın arkasından; barışamadıklarını, ötekileştirdiklerini ve barışın önüne koydukları kendi engellerini anlatacaklardı. Etkinliğin sabit ve hareketli kameralar ile çekimi sonucunda ortaya çıkacak kısa film; bir sonraki Barış Günü'ne değin internet üzerinden viral olarak yayılacak ve böylece katılımcıların, bir yıl sonra dile getirdikleriyle ilgili ne kadar aşama kat ettiklerini görme şansları da olacaktı. Fakat her şeyden değerli olarak; konuşmaya ve yüzleşmeye teşvik eden bir farkındalık; sosyal ağlar aracılığıyla tüm şehir ve ülkede dolaşıma sokulacaktı.

Tereddüt güzel şey, en cesur sözler hep yoğun bir tereddüitten sonra gelir. Sonrasını biliyorsunuz; derin, güzel bir farkındalık. Sessizlik içinde gülümseyerek sahneye doğru ilerleyiş... "Dünyanın barış içinde güneşin çevresinde dönmesini" isteyen kız çocuğunu dinlemek herkese iyi geldi. Yollar, bisikletlilerle barışa ne güzel olur diyen genç kadınla birlikte bisikletini de gördük perdenin arkasından; hayvanların barışamadığımız haklarını anımsatan hanımefendinin yanında iki köpek silueti belirdi... bir gazeteci; sırt çantası ve fotoğraf makinesiyle ışığın altında; engelli bir genç ise koltuk değnekleriyle...

Bir biolog türcülükten yakındı, bir başkası modifiye araçlardan korkmayın dedi; göbeğiyle ve komşusunun sabahları çıkardığı gürültülerle dost olmak isteyen bile vardı. Diğer bir gönüllü, en çok geçmişimizle, bizden

sökülmek için ucundan çekiştirilen toplumsal belleğimizle sarılıp öpüşmeliyiz diyordu. **Yani Hrant Dink'le; Musa Anter'le; kafasına, gittiği anaokulunun tuvaletinde lavabo düşen küçük Efe'yle... "kızıl erkekli" aynı evde kaldığı arkadaşının ailesinin durumu öğrenmesinden korkup balkondan alt kata inmek isterken düşüp yaşamını yitiren üniversite öğrencisi Hasan'la da... ve Berkin'le...** Barışmanın unutup kabullenmek değil; bilakis hatırlamayı sürdürmek olduğunu vurgulayan bir üzüntüyle. Böylece, her şeyle barışmak istemediğini dile getirenler de oldu. "Birbirimize duyduğumuz öfke ve korkuyu, bölmek ve yönetmek için en kuvvetli aracı belleyen sistemin kendisiyle savaşalım", diyorlardı ve bu makuldu.

1 Eylül Dünya Barış Günü'nü fırsat bilerek, olgunlaşmasına izin verilmeyen toplumsal vicdanlarına yüzlerini yeniden dönmek isteyen bir grup insan, dün gece Kuğulu Park'ın ağaçlarının arasından gökyüzüne bir hevesli kanat, derli toplu bir ses, bir başlangıç gönderdiler.

Hepsi, içinde anlamlı hissettiği yaşam alanlarını var etmek derindeydi. Hepsi, birbirinden çokca farklı siluetleriyle mikrofona eğilirken; aslında aynı karanlığı yansıttılar, hafızalarımıza; ilhamını aynı ışıktan alan birbirine çok benzer gölgeler düşürdüler. İçlerinde kalsaydı, büyüyecekti; söylediler ve kurtuldular. Söylediler ve özgürleştiler.

Bir parça deliler bu forumdaşlar, ama şehre iyi gelen bir yanları olduğu kesin. Şehre bir iyilik indirdikleri kesin. Şöyle bir şey söylüyorlar her toplantılarında ve sanırım bu, barışın geçen yıla göre daha uzak bir ihtimal gibi öksüz öksüz baktığı şu günlerde, merhem oluyor kalplere: **"Bugün burada yabancı kimse yok; yalnızca tanışmamış insanlar var!" Teşekkür ederiz canı sıkılınca kenti kurtarmak isteyen deli insanlar.**

notcuk: Etkinliğin kurgulanmasıyla ortaya çıkacak kısa film, yakın zamanda; şu ansa test aşamasında olan www.segmenlerforum.org sitesinden ve forumun facebook/twitter sayfalarından izlenebilir.

İki Cumhurbaşkanı, İki Başbakan ile Köşke Çıkarken El Sallayan Bir Üçüncü! O Kim ya?!

Ağustos 2014 Türkiye Cumhuriyeti siyasi tarihinde ilginç sahnelerle geçti. Devlet olanaklarının eşitsiz kullanımı gibi tartışmaların gölgesinde, ilk defa halk oylamasıyla belirlenen Cumhurbaşkanı, gelenek, gidenler, derken bir ara trafik iyice karıştı. Resmi veya değil, birden 2 Cumhurbaşkanı, 2 Başbakanla ilgileniyor olduk, gündemi takip edebilmek için! E haliyle halk olarak bizim de kafa karıştı, karıştı da; tam seçimler bitti, Cumhurbaşkanı Köşke çıktı, ortalık biraz durulur mu ki acaba derken bunu hiç beklemediydik!

Oysa 28 Ağustos Perşembe normal bir iş günüydü. Ama Cinnah'ta bir hareketlilik ki sormayın! Ne oluyor diye balkona çıktığımızda Cumhurbaşkanı seçilen Tayyip Erdoğan'ın Köşke çıkacağı ana tanıklık edeceğimizi fark ettik. Önce koruma polisleri Cinnah'ta sıralandı. Arkalarından 'servis' yazılı belediye otobüsleriyle gelen "halk" Cinnah'a özenle yerleştirildi; ellerinde tek tip Türk bayrakları... Sonra da ardından gelen bir kamyonetle; bekleyen insanlara yardım kutularına benzeyen paketler dağıtıldı, içlerinden ne çıkacak diye merak ettik: Su çıktı! Öyle ya, hava çok sıcaktı...

Sonra Ankaralılar için bildik olan gösterinin bir benzeri başladı: Onlarca koruma önden, yeni Cumhurbaşkanı "halkı" selamlayarak geçti. Arkasından da onlarca siyah koruma arabası daha... Tam seremoni bitti derken, o da ne!? Geç kalmış gibi arkadan gelen déjà vu gibi bir makam aracının içinde biri daha, aynı Cumhurbaşkanı gibi "halkı" selamlıyor! Kim olsa beğenirsiniz!? Baktık ki; Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek... Pes! Budur dedik, hazırlığını yaptığı törenden maksimum fayda! / GT/Solfasol

Ortadoğunun Katliamlar Tarihi: 100 Yıl Önceki Ermeni Katliamının Belgeleri Gün Yüzüne Çıktı

Belgeler arasında 200 binden fazla Ermeni'nin katlini içeren rapor açıklandı. Rapora göre, "Su kaynağında suya kavuşma izni elde etmenin bedeli, bilmem kaç tane bakire ya da genç kızın jandarmaya teslim edilmesiydi. Bu korkunç yöntem sistematik biçimde uygulandı."

Tarihçi **Ümit Kurt** ve gazeteci **Alev Er**, Paris'teki Nubaryan Kütüphanesi'ndeki araştırmaları sırasında, bugüne dek hiç yayınlanmamış bir belgeye ulaştı. Dönemin en önemli Ermeni yazarlarından Zabel Yesayan tarafından kaleme alınan Paris Konferansı'nda Ermeni Delegasyonu'nu temsil eden Boğos Nubar Paşa'ya sunulan 11 sayfalık rapor, 1915 ve sonrasında Ermeni kadınların maruz kaldığı katliamı anlatıyor.

Agos Gazetesinde yer alan habere göre, ilk kez ortaya çıkan bu raporda, Yesayan, İttihat ve Terakki'nin gayrimüslim milletleri sistematik biçimde imha ettiği belirtiliyor. Genç kadınların, genç kızların ve çocukların zorla kaçırıldığını, bunların sayısının kesin olmamakla birlikte 200.000'den fazla olduğunu ifade ediyor. Agos/ Abo/Solfasol

İŞİD Irak ve Suriye'de Ezidi, Süryani, Hıristiyan, Türkmen ve Hatta Müslüman Ayrımı Yapmadan Önüne Çıkan Herkesi Öldürüyor...

İŞİD, önce Rakka'da örgütlendi, Esad'a karşı savaştan bir örgüt gibi sunuldu. Bölgede destekleyen ülkeler arasında Türkiye'nin de olduğu söylendi. Sonra Musul'u ele geçirdi. Bağdat yönetimi, kenti terk ederek bütün askeri teçhizatı İŞİD'e bıraktı. İslam Devleti, artık daha da güçlü. Musul'da Türk Konsoloslukunu da ele

geçiren İŞİD militanları 49 Türk'ü hala ellerinde rehin tutuyor. Kendilerinden olmayan her gruba saldıran İŞİD, toplu katliamlar yapıyor. İŞİD'den kaçanların evler talan ediliyor. İŞİD, aldığı esirleri vahşice öldürüyor. Kadınlara tecavüz ediyor. Yağma yapıyor.

Şu ana kadar İŞİD vahşetini engellemeyi beceren sadece Kürt gerillalar oldu. İkiyüzbine yakın sıkıştırılmış Ezidi ve Süryani, Kürt Gerillalar tarafından kurtarıldı. Mahmur'da, Şengal'da İŞİD saldırıları püskürtüldü. Bölgede yerlerinden edilen Ezidi, Süryani, Hıristiyan, Türkmen ve Şiiler için kamplar inşa ediliyor. Bölgeden kaçabilenler Türkiye ve Suriye'ye sığınıyor. Abo/solfasol

İŞİD'den Kaçan Ezidi, Türkmen ve Süryaniler İçin TMMOB ve HDP Tarafından Yardım Toplanıyor.

35 yaşındaki Mervan Sino "Şengal Dağı adeta ceset kokuyordu ve dağ artık cesetlerle dolu. Cesetleri kendi gözlerimle gördüm." "Bazı üyelerimiz Türk hastanelerinde tedavi edildi. Savaşın başında bize katılan yabancıların çoğu ile teçhizat ve erzakımız Türkiye üzerinden geldi." (İŞİD Komutanı/ Washington Post / Reyhanlı Röportajı)

Şengal'deki katliamdan kaçan binlerce Ezidi, Türkiye'ye sığınıyor. AKP hükümeti ise, olanlar karşısında sağır, kör ve aciz. AKP iktidarı İŞİD çetelerine verdiği destek nedeniyle, İŞİD karşısında büzülmüştür. Hükümet, İŞİD çetelerince rehine alınan 49 insanın akibeti ve halkların katliamı karşısında mezhepçi politikasının tutsağı durumuna gelmiş, aklını ve iktidarını adeta İŞİD'e teslim etmiştir.

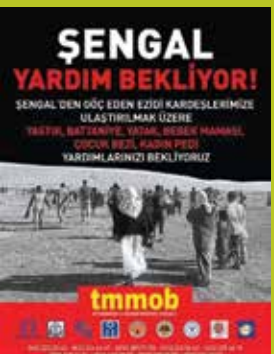
Türkiye'ye giriş yapabilenler ise Batman başta olmak üzere Diyarbakır, Silopi, Midyat ve Viranşehir gibi kentlere yerleştirildi. Batman'da Belediye Konukevi, otel ve evlerde barındırılan Ezidiler için, 1990'larda boşaltılan ve şu anda bazıları harabe durumunda olan Ezidi köyleri hazırlanıyor. Savaşta kaçan çocukların savaşın psikolojisini üzerlerinden atması için gönüllü psikologlar her gün Musa Anter Halk Evi'ne gelip çocuklarla ilgileniyor. Fırat'ın Batı yakasında da vicdanını kaybetmemiş insanlar yaşanan katliama sessiz kalmıyor. Katliamı lanetliyor, katliamdan kurtulanların derman çığılığına kalplerini açıyorlar!

Her geçen gün kampanyaya desteklerini arttırarak sürdürüyorlar.

Acil İhtiyaçlar

- 1) Nakdi yardım (Para)
- 2) Ayni Yardım
- a) Battaniye
- b) Çocuk Maması
- c) Çocuk Bezi
- d) Kadın Pedi

Yardım için HDK'nin:
Mithatpaşa Cd. 62/20 Kızılay /Ankara
Telefon: 0312. 310 03 13- 419 66 23
Adresine başvurmak mümkün
HDK/Abo/Solfasol

İŞİD Türkiye'nin Başkentinden de Asker Topluyor...

Vakkas Doğan, Gaziantep'te bir baba. Oğlu Cengiz Doğan, Antep'te esnaf. Cengiz, 4 aylık bebeğini bırakıp, Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) saflarında savaşmaya karar vermiş. Baba Doğan'a göre oğlu kandırılmış, bu cihat örgütüne ağızdan para ve asker toplayan çok insan ve dernek varmış, Gaziantep'te. Oğlunun kalması için devlet yetkililerinin birşeyler yapmasını sağlamak için Valiliğe, Emniyete başvurmuş. Birşey çıkmamış. Baba Doğan, bir kaç kez de militan toplayanlar tarafından tehdit edildiğini de söylüyor. Doğan ailesinin yakınlarından daha önce de Ahmet Çalıkuşu, katılmış İŞİD'e... Zaman Gazetesinin haberine göre çocuklarını İŞİD'e kaptıran daha pek çok ana-baba var. Sadece Antep'de değil, Urfa, Siirt, Batman, Kilis, Adana, Tarsus, Erzurum, Sakarya, Kocaeli, İstanbul... Hatta Ankara'dan bile İŞİD'e para ve asker toplayan kuruluşlar, dernekler var...

Emily Feldman'ın haberine göre Altındağ'ın gecekondu bölgelerinde İŞİD'e para ve asker toplayanlar dolaşiyor.

Hacıbayram Camisinin çevresi, bu tür faaliyetler için çok uygun bir ortam sunuyor. Bu kez İŞİD'e katılan 14 yaşında bir çocuk. Babasının anlatımına göre çocuk, İŞİD'e katılmak için evden ayrılmadan önce beş vakit namaza başlamış. Babası, mahallede yaygın olan uyuşturucuya sardırmasındansa, bunun daha iyi bile olabileceğini düşünmüş. Ama bir süre sonra çocuk, birkaç arkadaşıyla birlikte Ankara dışında pazarlarda sebze-meyve satacaklarını söyleyip, yanlarından ayrılmış. Çocuklar, Suriye'ye kadar otostopla gitmişler.

Çocuklar bir süre Rakka'da kalmışlar. Rakka İslamcı Radikallerin elinde bir kent, Arapça ve İslam üzerine dersler almışlar. Babası öğrenmiş, dönmesi için haber

göndermiş, yalvarmış, yakarmış. Ama çocuktan ses, seda gelmemiş, çocuk hayatından memnunmuş. Ta ki Haziran'a kadar. Çocuk Rakka'da yaralanmış ve İŞİD militanları, çocuğu sınıra kadar taşımışlar ve bir hastaneye yatırılmış.

Hastanedekiler, çocuğu Arap zannederlerken; Çocuk babasını aramış, Türk olduğu anlaşılmış. Çocuk, bir süre hastanede kaldıktan sonra, babasının çabasıyla tekrar Ankara'ya gelmiş. Şimdi psikolojik destek alıyormuş.

Muhabir Emiliy Feldman'ın anlatımına göre, kendini İŞİD militanı olarak tanıtan çok insan varmış, Hacıbayram çevresinde. Mahalle sakinleri, en az 100 civarında insanın aynı mahalleden İŞİD'le birlikte savaşmak için Suriye'ye geçtiğini söylüyormuş. Hatta İŞİD saflarında savaşıp, izin için mahalleye gelen biriyle bile tanışmış. 29 yaşında bir genç olan İŞİD savaşçısı, bu sefer ailesini de götürceğini anlatmış. Orada koşullarının iyi olduğunu, biraz para bile aldıklarını, İslam için eğitildiklerini anlatmış.

Mahalle dönüşüme girdikten sonra, insanların mahalleden uzaklaşması, ilköğretim okulunun kapatılması ile başlamış. Okulları kapatılan mahalleli, hızla mahalleyi boşaltmış. Birçoğu işlerini kaybetmiş. Kananlar en yoksul kesimden olanlar, "en alttakiler". Okulsuz kalan gençler, ya uyuşturucuya, mafyatik yaşama esir düşmüş ya da Diyanete bağlı olmayan "imam"ların eline düşmüş. Bu örgütlü suç şebekelerine yardımcı olan bir çok "yardım kuruluşu" varmış mahallede. Çocuğuna aylar sonra kavuşan baba, AKP'yi suçluyor. 14 yaşında çocuğun nasıl olup da, pasaportsuz sınırı geçtiğini aklı almıyormuş. Muhabir Feldman'ın haberine ve İsmetpaşa'yı dolaşan Solfasol muhabirlerine göre de bu suç örgütlerinden rahatsız olan çok insan varmış mahallede... Ancak hemen hepsinde de bir korku varmış... *Emiliy Feldman haberi/Solfasol/Abo*

“Sansür ve gözetim faaliyetlerine çocukla ilgili hassasiyetleri ALET ETME!”

Biz, sansür ve gözetim faaliyetlerine çocukla ilgili hassasiyetlerin alet edilmemesine dikkat çekmek için bir araya gelen çocuk hakları, insan hakları ve bilişim alanında çalışan örgütleriz.

Geçtiğimiz günlerde basında yer alan haberler doğrultusunda İçişleri Bakanlığı'nın, İsveç merkezli NetClean isimli firma ile bir filtreleme yazılımı konusunda görüşmelere başladığını öğrendik¹. Söz konusu yazılımın Twitter'ı zararlı içeriklerden ve interneti çocuk pornografisinden temizlemek amacıyla yapıldığını ve 40 milyon Avro'luk bir maliyeti olacağını da öğrenmiş bulunuyoruz.

Çocuğun cinsel sömürsüne karşı olan ve çocuk pornografisiyle mücadelenin önemine ve gerekliliğine inanan kurumlar olarak; çocuk haklarının insan haklarının bir parçası olduğu bilinciyle, çocuğun korunması konusundaki düzenlemelerin insan haklarına uygun olması gerektiğini düşünüyoruz.

Çocuğu nesneleştiren ve cinsel haz aracı haline getiren çocuk pornografisi ile mücadelede, şeffaf olmayan “kısıtlama” ve “filtreleme” yerine uluslararası insan hakları belgelerinde öncelikli müdahale alanları olarak tanımlanan “tüketici talebini” azaltmaya yönelik bilinç yükseltme ve hukuki önlemleri geliştirme alanlarına öncelik verilmesi gerektiğine dikkat çekmek istiyoruz.

Çocuk pornografisiyle mücadelenin, Türkiye'nin de onayladığı Çocuk Haklarına dair Sözleşme ve Çocukların Satılmaları, Çocuk Fuhuşu ve Pornografisi Konusundaki İsteğe Bağlı Protokol doğrultusunda önemli ve öncelikli bir alan olduğunu çok iyi biliyoruz. Ancak hükümetin izlediği yöntemlerin etkisiz, sosyal medya ve özellikle de Twitter ile ilgili yaklaşımı nedeniyle şüphe uyandırıcı ve tedirgin edici olduğunu düşünüyoruz.

Çocuk pornografisi ile mücadele konusunda harcanması düşünülen 40 milyon avro gibi büyük bir kaynağın daha etkili yöntemlere, şeffaf ve genel insan hakları esaslarına

uygun bir şekilde aktarılmasını istiyoruz.

NETCLEAN ÇÖZÜM DEĞİL: İnternette çocuk pornografisi sorununa tek taraflı sayılacak bu müdahale, öncelikli çözüm bekleyen sorunları - erken evlilikler; ensest; ev, kurum ve kamusal alanda çocuğa yönelik cinsel istismar-görmezden gelmektir. İnternet kullanıcılarının “çocuk pornografisi” ile ilgili erişimlerinin kısıtlanmasıyla, genel anlamda çocukların cinsel sömürsünün sona ermesi arasında kuvvetli bir bağlantı kurmak oldukça zordur. Bu materyallere internet yoluyla erişimin engellenmesi cinsel istismar suçlarının engellenmesi için çözüm değildir.

PEKİ NE YAPILSIN? Bizler çocuk hakları, insan hakları ve bilişim alanında çalışan kurumlar olarak;

- Söz konusu yazılımın satın alma işleminin iptalini,
- Çocuğu nesneleştiren ve cinsel haz aracı haline getiren çocuk pornografisi ile mücadelede şeffaf ve etkin olmayan “kısıtlama” ve “filtreleme” işlemleri yerine uluslararası insan hakları belgelerinde öncelikli müdahale alanları olarak tanımlanan “tüketici talebini” azaltmaya yönelik farkındalık artırıcı çalışmalar yapılmasını,
- Çocuk pornografisini önlemeye yönelik hukuki önlemleri geliştirmeyi,
- Bu alanda yapılacak kamu harcamalarının daha şeffaf ve ilgili tarafların görüşleri de alınarak yapılmasını,
- Çocuğun cinsel istismarı ile ilgili Türkiye'deki öncelikli müdahale alanlarına ilişkin 2013-2017 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi'nde de tanımlanan bilimsel araştırma, eğitim ve farkındalık çalışmalarına öncelik verilmesini,
- Ve çocuk haklarının korunması için konuyla ilgili yapılacak düzenlemelerin yurttaşların bilgi edinme ve ifade özgürlüğü haklarını ihlal etmeyecek şekilde yapılmasını **TALEP ediyoruz!**

Talebimizi www.aletetme.org sayfasında deklare ederek desteğe ve başta hükümet olmak üzere muhataplarına ulaştırmak üzere kurumsal ve bireysel imzaya açtık.

Sansür ve gözetim faaliyetlerine çocukla ilgili hassasiyetleri ALET ETME!

DESTEK OL →

Siz de destek olun!
www.aletetme.org

Destekleyenler (Alfabetik sırayla): Alternatif Bilişim Derneği, **Ankara Hitit Gençlik ve Spor Klubü Derneği**, Başak Kültür ve Sanat Vakfı, **Bebek Ruh Sağlığı Derneği**, Çocuk Çalışmaları Birimi, **Çocukları, Kadınları ve Aileleri Koruma Derneği (ÇOVAK)**, Demokrat Bilgisayar Mühendisleri, **Diyarbakır Barosu Çocuk Hakları Merkezi**, Duy Der: Toplumsal Duyarlılık ve Şiddet Karşıtları Derneği, **Genç Avrupalılar Derneği**, Gündem Çocuk Derneği, **İnternet Teknolojileri Derneği**, İnternet Yayıncıları Derneği, **İsveç Dijital Hak ve Özgürlükleri Derneği**, Kaos GL Derneği, **Korsan Parti Hareketi**, Linux Kullanıcıları Derneği, **Muş Kadın Çatışma Derneği**, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, **Tarlabası Toplum Merkezi**, TOÇEV, **Türk Psikologlar Derneği**, Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı, **Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği**, YÖRET- Yüksek Öğretimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı

İletişim

e-posta: [bilgi@aletetme.org](mailto: bilgi@aletetme.org)
Tel: 0533 322 56 71- 0536 832 80 64-0506 918 21 05
www.aletetme.org
<https://twitter.com/AletEtme>
<https://www.facebook.com/pages/Alet-Etme/1472621306310982?fref=ts>

* Kampanya Gündem Çocuk Derneği, Çocuk Çalışmaları Birimi, Alternatif Bilişim Derneği ve İsveç Dijital Hak ve Özgürlükleri Derneği tarafından düzenlenmektedir.

ORTAK AÇIKLAMA: Suriyelilere saldırılar kaygı verici. Suriyeli mültecilerin statüsü ile haklarını belirleyecek mevzuat bir an evvel çıkarılmalı!

Sivil toplum kuruluşları olarak başta Gaziantep olmak üzere bazı şehirlerde son günlerde Suriyeli mültecilere yönelik meydana gelen saldırılar ile linç girişimlerini endişe ile izliyoruz. Ülkelerindeki savaştan, bombalardan kaçarak Türkiye'ye sığınan iki milyona yakın Suriyeli mültecinin güvenliklerinin sağlanması için en kısa zamanda aşağıdaki konuların ele alınması gerektiği görüşüdeyiz:

1 - Suriye krizinin dördüncü yılına girilmişken uluslararası toplum yakın bir zamanda bu ülkede bir barış ortamının sağlanacağına ihtimal vermemektedir. Bu durumda Suriyeli 4,5 milyon mültecinin sığındıkları komşu ülkelerde bir süre daha kalmak zorunda oldukları gerçeği kabul edilmelidir. Türkiye'de şu anda sayıları resmi rakamlara göre 1,3 milyonu bulan savaş mağduru Suriyelilerin de kısa zamanda kendi ülkelerine dönmeleri ya da Türkiye'den başka üçüncü ülkelere gitmeleri mümkün görünmemektedir. Bu gerçeklerin ışığında, çok zor koşullar altında yaşadıklarına şahit olduğumuz Suriyeli mültecilerle halkımızın bir arada uyumlu bir biçimde yaşamalarının yollarının aranması gerekmektedir.

2 - Bazı şehirlerde çıkan ve yenilerinin çıkması olası olayları önlemek her şeyden önce devletin görevidir. Dört yıldır “geçici” olarak devam eden bu statü ile ilgili hiçbir düzenleme yapılmamıştır. Nisan 2014'ten beri de Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 91. maddesi çerçevesinde Suriyeli mültecilere “geçici koruma” statüsü tanınmaktadır. Ancak kanunda öngörülen “Geçici Koruma Yönetmeliği” henüz çıkarılmamıştır. Geçici korumanın kaç yıl süreceği, bu sürenin sonunda nasıl bir statünün sağlanacağı, başta sığınma başvurusu yapma

hakkı olmak üzere bugüne kadar verilmeyen hangi hakların sağlanacağı yeni bir uyum yasası veya ikincil mevzuat ile en kısa zamanda belirlenmelidir.

Resmi makamlar da dâhil olmak üzere Türkiye'deki bazı aktörler tarafından Suriyeli sığınmacıları tanımlamak amacıyla halen kullanılan “misafir” kavramının herhangi bir hukuki karşılığı yoktur. Suriyeli mülteciler hak sahibi olan ve haklarına riayet edilmesi gereken bireylerdir. Dolayısıyla bu tip hukuksal temelden yoksun tanımlamaların kullanılmasına son verilmelidir. Aksi takdirde, kalıcı bir hukuki statüden yoksun olmaları nedeniyle çalışma, barınma, eğitim gibi temel insan haklarından yararlanmada sıkıntılar yaşayan, kendilerinin ve özellikle de çocuklarının geleceğine dair haklı bir kaygı içerisinde olan Suriyeli mülteciler, başka şiddet hareketlerinin kurbanı olabilirler.

3 - Ülkelerindeki çatışma ortamından kaçan Suriyeli mültecilere kucak açan halkımızın, bu süreçte Suriyeli mültecilerin neden ülkelerini terk etmek zorunda kaldıklarını anlaması hayati önem taşımaktadır. Bu konuda olumlu algılar yaratılmasında hükümete ve medyaya önemli görevler düşmektedir. Suriyelilerle ilgili tüm tasarrufların yetkililer tarafından kamuoyuna yeterince ayrıntılı ve doğru bir biçimde anlatılmamasının, kamp dışında yaşayan Suriyelilerin “kendi başlarının çaresine bakacak” bir konuma zorlanmalarının, bu zaman diliminde Suriyelilere yönelik nefret söyleminin artmasında önemli bir rol oynadığını düşünmekteyiz.

Ne yazık ki Suriyelilere yönelik nefret ve saldırı suçlarının yeterince kovuşturulmadığı, faillerin henüz hiçbir yaptırıma maruz kalmadığı, gerekli önlemlerin alınmadığı kaygılarını taşıyoruz. Üstelik bazı durumlarda saldırıya uğrayan Suriyelilerin zorla “bir kere daha” yerlerinden edildiğini, kendi istekleri dışında kamplara yerleştirildiklerini, hatta Suriye'ye toplu olarak geri dönmeye ikna edildiklerini görüyoruz. Ayrıca Suriye içinde “güvenli” bölgelerde Suriyeliler için Türkiye'nin

desteği ile kamplar yapılacağı bilgisine medyada yer verilmektedir. Bu gibi girişimlerin hem insan hakları hem de uluslararası hukuk açısından son derece yanlış uygulamalar olduğunun bir kere daha altını çizmek istiyoruz.

4 - Hükümet ve göç - iltica alanındaki yetkili kurum olan Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Suriyeli mülteciler dâhil tüm mülteci ve sığınmacıların insan hakları ve insan onuruna yakışır bir yaşam sürmeleri ve toplumsal uyumun sağlanabilmesi yönünde atılacak adımların planlanması ve uygulanmasında, mülteci temsilcileri, sivil toplum kuruluşları, iş çevreleri, meslek odaları ve sendikalar, kamuoyu önderleri ile işbirliği içinde olmalıdır.

Suriyeli mültecilerin Türkiye'de buldukları süre içinde insan onuruna yakışır bir şekilde hayat sürdürmelerinin hepimizin ortak sorumluluğu ve yükümlülüğü olduğuna inanıyoruz. Haklarının verilmesi ve desteklenmeleri halinde, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak toplumumuzu zenginleştireceklerdir. Günün birinde ülkelerine döndüklerinde ülkemizi hep güzel hatırlayacak kişiler olarak daha iyi bir komşu ülke inşa edeceklerdir.

Saygılarımızla,
- Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST)
- Gündem Çocuk
- Hamiş Suriye Kültür Evi
- Helsinki Yurttaşlar Derneği (hYd)
- İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi (İGAMDER)
- İnsan Hakları Derneği (İHD)
- İnsan Hakları Gündemi Derneği (İHGD)
- İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (İKGV)
- Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği (Kaos-GL)
- Mültecilerle Dayanışma Derneği (Mülteci-Der)
- Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES)
- Sığınmacılar ve Göçmenlere Dayanışma Derneği (SGDD)
- Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)
- Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi (UAÖ)

Kadın Katliamına Karşı Kadınlar Sokaktaydı

Nur Yılmazlar

Feminist örgütler, LGBT örgütleri, emek ve meslek örgütleri ve çeşitli siyasi parti kadın örgütleri İstanbul Feminist Kolektif'in çağrısı ile artan kadın cinayetlerine karşı önlem alması için TBMM'yi olağanüstü toplantıya çağıran bir açıklama ile 20 Temmuz'da ülke genelinde sokaktaydı. Temmuz ayı başında kadın cinayetlerini protesto etmek için bir grup kadın, Aile ve Sosyal Politikalar İstanbul İl Müdürlüğü binasını basarak penceresinden sarkıttıkları pankartla "kadın katliamı var meclis olağanüstü toplansın 20 Temmuz'da Kadınlar sokağa" eylem çağrısı yapmışlardı. Eylem çağrısının arkasında, gazetelerde her gün bir yenisine rastladığımız ve artık kadın olarak sokakta, evde, işte maruz kalmaktan korkar hale geldiğimiz, sayıları hızla artan kadın cinayetleri var. Kadınlar kendi yaşamlarına sahip çıkmak istedikleri için, en çok da uğradıkları erkek şiddetinden kurtulmak için, ayrılma kararı aldıklarında kocaları, sevgilileri, babaları yada erkek kardeşleri tarafından öldürülüyorlar. Son 7 yılda kadına karşı şiddetin yüzde 1400 arttığı resmi kaynaklarca doğrulanıyor. Temmuz ayının ilk haftasında 6 kadın cinayete kurban gitti. Kadını birey olarak değil ailenin bir parçası olarak

gören devlet zihniyetinde, aile kurumunun kadının içine hapsedildiği, şiddete uğradığı, emeğinin sömürüldüğü bir yapı haline geldiği görülüyor. Kadına karşı şiddeti önlemede başta eşitlikçi bir zihniyet dönüşümü gerekirken iktidarın, bu düşünceden uzak muhafazakar yapısı nedeniyle, kadına karşı şiddeti önlemede yetersiz kaldığı ve sistemin tüm kurumlarında şiddetin adeta meşrulaştırıldığını söylemek yanlış olmaz. Bu koşullarda artan kadın cinayetlerine karşı Meclisin olağanüstü toplanması ve kadın örgütlerinin de katkısı ile gerekli yasal düzenlemelerin yapılması için Ankara'da da Ankara Kadın Platformu çatısı altında kadın örgütleri, 20 Temmuz'da Güvenpark'ta İFK'nın hazırladığı ortak basın açıklamasını okumak ve oturma eylemi yapmak için toplandı. Basın açıklaması ve oturma eyleminin ardından bir grup kadın, Atatürk Bulvarını "Kadın Katliamı Var" pankartı açarak bir süre trafiğe kapattı. Emniyet güçleri ile yaşanan kısa süreli arbede sonrası kadınlar Yüksel Caddesi'ne yürüdü. İnsan Hakları Anıtının önünde sloganlar atıp, kadın cinayetleri ve gerekli önlemleri almayan hükümeti protesto eden kadınlar eylemi sonlandırdı.

Foto: Nur Yılmazlar

Foto: Asma Nairi

ODTÜ Planları Hakkında...

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi / 21 Temmuz 2014

Son dönemde, Orta Doğu Teknik Üniversitesi alanına ilişkin olarak yapılan imar planı düzenlemeleri, öncelikle ODTÜ Orman'ını katleden müdahaleler içermesi nedeniyle çevreye duyarlı kamuoyu gündeminden hiç düşmemiştir. ODTÜ planları, hem içerdiği bu nitelik, hem de Eymir ve ulaşımına ilişkin kararları nedeniyle Oda'mızın da sürekli olarak takip ettiği, üzerinde durduğu bir mevzudur. Ankara Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yapılan 29 Mayıs 2014 tarihinde askıya çıkan ve kamuoyunda ODTÜ Planı olarak bilinen plan öncesinde, bu alana ilişkin 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği, ODTÜ 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve ODTÜ 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı (ODTÜ Yolu tartışmaları da içeren plan) ilk olarak 30.09.2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca onaylanmıştır. Bu plan içerdiği kamu yararı sakıncaları nedeniyle Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin birlikte açtığı dava Ankara 9. İdare Mahkemesinde devam etmektedir.

Söz konusu 20.05.2014 tarihli Bakanlık tarafından yeni onaylanan, 29 Mayıs 2014 tarihli askı tutanağına göre bir önceki plana yapılan itirazlar ve düzeltme talepleriyle yeniden "ODTÜ"ye ait alana ilişkin 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği, ODTÜ 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve ODTÜ 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı" şeklinde askıya çıkmıştır. Bu planlar 30.09.2013 tarihli plana yapılan itirazlar sonucu Bakanlık'ça yapılan değerlendirmelerin sonrasında yapılan düzenlemeler ile plan yeniden onaylanmıştır.

ODTÜ Planları hakkında tartışmalara neden olan Eymir Gölü ve çevresi alan, ODTÜ Yolu ve Tünel konuları hakkında değerlendirmemiz şöyledir:

Eymir Gölü ve Yakın Çevresi

ODTÜ'ye ait olan Eymir Gölü ve yakın çevresi arazisi 1. Derece Doğal Sit, 2. Derece Doğal Sit ve 1. Derece Arkeolojik Sit olarak tescillidir. Sit tescilleri gereğince mutlak koruma alanları olan bu alanların doğal dengelerinin, özgünlüklerinin korunması ve sürekliliğinin sağlanması açısından plan kararları önem arz etmektedir. Söz konusu sit dereceleri ve sınırları 30.09.2013 tarihli ODTÜ Planı'ndan önce tespit edilmiş ve bu plana altlık oluşturmuştur. 20.05.2014 tarihli ODTÜ Planı'na ait alanlara ilişkin yapılan planlarda da değişiklikleri

uğramamıştır. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 728 sayılı ilke kararı ve onaylanan Nazım İmar Planı hükümlerine bağlılık bir zorunluluktur. Hem 30.09.2013 tarihli planda hem de 20.05.2014 tarihli ODTÜ Planı'nda da Eymir Gölü çevresi "ODTÜ özel orman alanı" olarak işlendiğinden herhangi bir turistik tesise izin verilmesi olası değildir. Sonuç olarak her ne kadar yeni onaylanan bu planda Eymir Gölü ve çevresi için bir öncekinden farklı bir plan kararı bulunmasa da ÖÇK planında bu alanın yer almaması tespit ettiğimiz sorunlu bir noktadır. Bilindiği üzere Eymir Gölü ve yakın çevresi özel çevre koruma alanı kapsamındadır. Plan notlarında da bağlayıcı plan olduğu bahsedilen ÖÇK planında ise Eymir ve yakın çevresi yer almamaktadır. Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırı içerisinde olmasına rağmen Çevre Düzeni Planı'nda olmadığından bahisle, ÖÇK alanındaki sit alanları ile ODTÜ sit alanları ile bütünleşik olarak planlanması gerekirken bir bütün içerisinde hazırlanmamıştır. Bakanlık oluru ile onaylanan 24.02.2014 tarihli Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planında Eymir ve yakın çevresi plana dâhil edilmeyerek hukuka ve şehircilik ilkelerine aykırı bir işlem yapılmıştır.

ODTÜ kampusu yaklaşık 40 km²lik bir alan üzerine kurulmuştur ve 1960'lı yıllardan bu yana ODTÜ tarafından yapılan ağaçlandırma çalışmalarıyla kampusunun yaklaşık %85'ini orman haline getirilmiştir. Ankara şehri içerisinde AOÇ ve ODTÜ arazileri 'yeşil' dokularıyla belirlemektedir. Neoliberal politikalar ile salt sermaye birikimi güdümündeki hızla 'betonlaşan' kentimizde yapı çevremizin daha da sağlıksız bir hal almaması, kalan bu son doğal alanları yok edilmemesi ve gelecek nesillerin daha sağlıklı bir çevrede yaşayabilmeleri için toplumsal bir mücadele gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

ODTÜ Yolu ve Tünel

ODTÜ Planı'nda yer alan 1071 Malazgirt Bulvarı ve Tünel projeleri Ankara'nın doğal çevresi için çok ciddi iki tehdit unsurdur. Planlama, verilerin bütüncül olarak ele alınmasıyla akılcı çözümler üretmesi gereken bir disiplindir. Ancak ODTÜ Planı'nda yer alan bu yollar bu bütüncül planlama yaklaşımına tamamen terstir. Bu yolların kent ulaşımındaki yerleri, bağlantıları ve geçtikleri güzergâhta gerçekleştirecekleri toplumsal değişiklikler düşünülmemiştir.

Yol planları Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin "daha fazla hız, daha fazla yol, daha fazla imarlı alanı tüket" temalı ve özel araç sahipliğine dayanan politikasının ürünüdür. Bu projeler art niyetlidir, bu projeler inşaat sektöründen, rant lobisine ve otomotiv sektörüne kadar halkın, kentin değil sermayenin çıkarlarına hizmet etmektedir. Ankara ulaşımı içinde bütüncül olarak ele alınmayan bu yollar elbette ki Ankara'nın ulaşım sorununun çözümüne de katkı sunmayacaktır.

ODTÜ yolu olarak bilinen ve kullanıma açılan Malazgirt Bulvarı böyle bir sürecin ürünüdür. Malazgirt Bulvarı ODTÜ Orman'ını katletmiş, 100. Yıl ve Çiğdem Mahalleleri sakinlerinin arasına duvar örmüş ve bu mahallelerin sosyal ilişkilerini sekteye uğratmıştır.

Ayrıca planda yer alan 'tünel projesi' kamu kaynaklarının fütüursuzca kullanılmasının, bilinçsiz bir şekilde tüketilmesinin göstergelerinden biridir. Tünel biçiminde yapılması öngörülen yola dair herhangi bir bilimsel, teknik etüd çalışma olmaksızın plan kararının geliştirilmesi ve onaylanması mevzuata ve şehircilik ilkelerine aykırıdır. Söz konusu tünelin inşaatına ilişkin uygulamaya yönelik hususlar açık değildir ve yaklaşık % 50'sinin 1. Derece doğal sit alanından geçen bu tünelin ekosistemi korumaya dair hiçbir kararı ya da plan raporunda açıklaması mevcut değildir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı arazisi ve ODTÜ arazisinden geçecek tünellerin toplam uzunluğu 2500 metredir ve tünel çapı 35 metredir. Kabaca yapılan bir hesaplamayla bu tüneller için yapılacak masraf ile 5-8 kilometrelik bir metro hattı tünel inşaatının yapılabileceği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; plana dair tespit ettiğimiz bu sorunlar nedeniyle Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi söz konusu planın iptali için 21 Temmuz 2014 tarihinde dava açmıştır. Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi olarak yurttaşlarımıza, mesleğimize, kentlerimize karşı duyduğumuz sorumlulukla bu mücadeleyi sürdürdüğümüzü yineliyor ve herkesi bu mücadeleye omuz vermeye çağırıyoruz.

Ankara Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yapılan, kamuoyunda ODTÜ Planı olarak bilinen yeni planla ilgili Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi olarak plana ilişkin yaptığımız değerlendirmeleri, basına ve kamuoyuna saygı ile sunarız.

Bu Mahalle Ne İsmetpaşalıya Ne Suriyelilere Kalacak!

Sibel Durak

Ankara'nın en eski yerleşim yerlerinden biri olmasına karşın pek çok Ankaralı İsmetpaşa adını son zamanlarda basına yansıyan haberler aracılığıyla duydu. İlk olarak İŞİD'in militanlarını bu mahalleden topladığı ortaya çıktı. Bu haberin üzerinden kısa bir süre geçmeden, Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adana'nın ardından Suriyeli sığınmacılara yönelik saldırılara ilişkin bir haber de yine Ankara İsmetpaşa'dan geldi. 17 Ağustos tarihli Radikal gazetesine göre mahalleye yerleşen üç Suriyeli ailenin evinde şüpheli yangın çıktı. Yaz ayları boyunca İsmetpaşa'yı gündeme taşıyan bu gelişmeleri anlamak için son birkaç yıldır birden çok sorun karşısında yalnız bırakılan bu mahallenin bugüne gelişine bakmak gerek belki de...

Eski Ankara'nın izlerini taşıyan, bu mahalle Hacıbayram ile Çankırı Caddesi arasında Dışkapı'ya kadar uzanan bir yerleşim yeri. Pek çok Ankaralı gibi varlığını bilmediğimiz bu mahalleye Mayıs ayının ortalarında, kentsel dönüşümün gazabına henüz uğramamış konakları fotoğraflamak için yolumuz düştü. Telgraf Caddesi boyunca dar yolun bir yanında İsmetpaşa ile özdeşleşmiş kiraathaneler diğer yanında pavyondan küçük, alt sosyo-ekonomik düzeydeki erkeklere hitap eden kafeler gözümüze çarpıp durdu. Özellikle Bentderesi'ndeki genelevlerin yıkılmasının ardından fuhuşun buraya doğru kaydığı söylentiler arasında. Bu eğlence merkezlerinden Hacı Bayram Camii yolu üzerindeki çoğu yıkıldı. Geriye kalanların ise önümüzdeki aylar içinde yıkılması bekleniyor. Akşam 5 sularında bu mekanlardan yükselen Ankara havaları, eğlencenin başladığının ve tüm gece süreceğinin işareti. Çok değil on beş, yirmi yıl önce ailelerin yaşadığı Telgraf Caddesi üzerinde bir aile dışında, aile yaşamıyor.

Başka bir Yerde Yaşama Şansları Yok

Telgraf Caddesi'nden uzaklaşıp İsmetpaşa'nın iç kısımlarına doğru ilerledikçe manzara bir mahalleye değil de bir gettoya gelindiği izlenimi uyandırıyor insanda. Terk edilmiş, yıkılmış evlerin arasında sağlam kalan evlerde doğma büyüme mahalleli olanı da var, iflas edip buraya taşınmak zorunda kalanı da, memleketinden göçüp yerleşeni de... Çeşitli sebeplerle Ankara'ya gelmiş bekar erkekler için kiraya verilen bekar odaları da bu mahallede... Mahalleli genelde gelir düzeyi çok düşük, başka bir yerde yaşama şansı olmayan insanlar, tıpkı Suriyeli sığınmacılar gibi.

Kentsel Dönüşümün Yarattığı Güvensizlik

Yabancı bir yerde bulunmanın bizim üzerimizde, yabancıların burada ne aradığını bilmemenin mahalleli üzerinde yarattığı baskının yüzlere gerginlik olarak yansımaları kaçınılmazdı. "Niye geldiniz?", "ne iş yapıyorsunuz?", "niye evlerin fotoğrafını çekiyorsunuz?" sorularına aynı dili konuşmanın rahatlığıyla verdiğimiz cevaplardan sonra mahalleli dile gelip dertlerini anlatmaya başladı. O zaman mahallelinin yabancılar yönelik bu güvensiz tutumunun altında Ankara Büyükşehir Belediyesi ile süren davaları olduğu ortaya çıktı. İsmetpaşa Mahallesi Temmuz 2013'de Afet Yasası kapsamında "riskli alan" ilan edildi. Mahallenin bir kısmı da Hıdırlıktepe-Atıfbey-İsmetpaşa Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi kapsamına giriyor.

Değeri üzerinden bedel ödenmediği için mahalleli evlerini satmamak, Büyükşehir ise bu mahalleyi bir an evvel temizlemek(!) için uğraş veriyor.

"Çocuklar okulsuz kaldı"

Evlerinin yanı başındaki Yahya Galip Kargı İlköğretim Okulu'nun ilk yıkılan yerlerden biri olması ailelerin mahalleyi terk etmesinin sebebi olmuş. Mahallede kalan çocuklar ise farklı okullara dağılmış durumdadır. Bir kısmı servisle Seyranbağları'na gidiyor. Bu kadar sorunun içinde yetişen İsmetpaşa'nın çocuklarının yaşlarından büyük olgun duruşları ise insanı şaşırtıyor.

"Bakmayın şimdi harabe olduğuna vaktiyle mebuslar burada oturmuş"

Çocukları ilgiye, büyükleri konuşmaya hasret kalmış gibi bir hal var üzerlerinde. Belki bir el uzatırız umuduyla, belki sadece rahatlamak amacıyla neler yaşadıklarını bir çırpıda anlatıyorlar. "Bakmayın şimdi harabe olduğuna vaktiyle mebuslar burada oturmuş" diye övüyor bir kadın mahallesi. Bir başkası gururla, "Gelin bu evi de çekin. Tarihi... Satmadı kayınbiraderim" diye göğsünü gere gere anlatıyor verdikleri mücadeleyi. Mahalleye mafyanın musallat edildiğini ileri süren de var, moloz yığınlarının aylardır özellikle kaldırılmadığını ileri süren de... Boş ama davası devam eden evlerde, tıpkı Suriyelilerin yaşadığı üç evdeki gibi, sebebi bilinmeyen yangınlar çıktığını söyleyen de... Tüm bunlar mahallelinin gözünde kendilerini yıldırarak mahalleyi boşaltmaları için uygulanan baskı yöntemleri...

"İŞİD de buraya el attı."

Bu ziyaretin ardından 27 Haziran'da Cumhuriyet gazetesinde, "İŞİD Başkent Ankara'da bu Mahalleden Militan Topluyor" başlıklı bir haber çıktı. Bir mahalleli gidenlerden birinin yeğeni olduğunu söyleyerek doğruladı yazılanları. Haberde İsmetpaşa adı geçmesine karşın, İsmetpaşa'yı da içine alan bölgenin asıl adı Hacıbayram Mahallesi olarak biliniyor. Bundan iki yıl kadar önce Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Hıdırlıktepe, Atıfbey, İsmetpaşa Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi ile bölgede İslami ilimler ve İnanç Müzesi, Gök Bilimleri ve Doğa Müzesi kurulacağını ve bölgenin komşusu olan Hacı Bayram Veli'ye yakışır bir hale getirileceğini duyurmuştu. Hacı Bayram Camii etrafında yapılan çalışmalar sonunda, değişik adlar altındaki İslami dernek ve vakıflar restore edilen binalarda faaliyetlerini sürdürmeye başladılar. Pencerelerde üzerlerinde cübbe, başlarında takkeleriyle yedi, sekiz yaşlarında çocuklar görmek mümkün. Bu durumda militan olarak bu yerlerle bağlantılı gençlerin seçilmiş olabileceğini düşünmek akla daha yakın geliyor. Gökçek'in hedeflerine ulaşması halinde şimdi nasıl Telgraf Caddesi'nden İsmetpaşa'ya rahat rahat yürümek mümkün değilse, kazandırılmak istenen görünüm de rahat rahat yürünebileceğine dair bir umut vermiyor.

Tehlikenin İlk Sinyali

Mahalleye son gidişimiz Ramazan bayramının ikinci gününe denk geldi ancak mahallede bayram havasından eser yoktu. Evlerinin önünde oturan bir grup kadınla giriştiğimiz sohbet o gün Suriyeli sığınmacılara yönelik

yaklaşan tehlikenin ilk sinyalini verdi. İki ay önce kentsel dönüşümüne dair dile getirilen kaygılar yerini Suriyeli sığınmacıların varlığının yarattığı huzursuzluğa bırakmıştı. İlk gelişimimizden bu yana mahallede Suriyeli sayısında önemli ölçüde artış olmuştu. Terk edilmiş evlerin çoğu sığınmacılar tarafından doldurulmuş, yıkık kapı ve pencerelerin yerine battaniye gererek barınma ihtiyaçları için çözüm üretmişti aileler. Ankaralıların bile yerini tam olarak bilmediği bu mahalleye Suriyelilerin artan sayıda gelmesi, özellikle yerleştirilmiş olabileceklerini düşündürmüyor değil.

"Gidersem evimi işgal ederler"

Yıkılan okulun çevresindeki metruk evler Suriyeli bekar erkeklerin barınma alanı haline gelmiş. Tuvalet ihtiyaçlarını dışarda gördüklerinden, kokudan durulmadığından dert yanıyordu kadınlar. Mahalleden bıktığını, fırsat bulursa kaçıp gideceğini söyleyen bir adama, karısının "Gidersek gelir yerleşirler, bir daha da çıkaramayız. Sen git, ben evimi bırakmam, beklerim" karşı çıkışı, sığınmacıların işgalci gözyle görüldüğünün kanıtı sanki. Üç torunuyla hiçbir geliri olmadan yaşamaya çalışan yaşlı bir kadını göstererek, "Bu kadına yardım etmiyorlar, Suriyelilere yardım ediyorlar" cümlesini kuran kadın, daha iyi durumda olmadıkları halde Suriyelilere yardım edilip kendilerinin görmezden gelinmesine olan tepkisini dile getiriyordu.

"Suriyelileri özellikle getirdiler."

Mahallelinin tepkisi sadece yetişkinlere değil çocuklara da yöneliyor. Suriyeli çocukların laftan anlamadığı, sürekli kavga çıkardıkları anlatılıp durdu. İsmetpaşalılar ile Suriyelileri karşı karşıya getiren temel sorunun altından yine kentsel dönüşüm çıkıyor. Mahalleli arasında tıpkı moloz yığınlarının kaldırılmayışı gibi Suriyelilerin de kendilerini yıldırma için özellikle mahalleye getirildiği düşüncesi hakim. Hal böyle olunca kentsel dönüşümüne karşı verilen mücadele Suriyeliler üzerinde somutlaşıp "ya onlar gidecek ya biz" hesabına dönmüş durumda. Oysa ki burası ne İsmetpaşalıya ne Suriyeli sığınmacılara kalacak. Bu gerçeğe rağmen, gidecek başka yerleri olmayan hem mahalleli hem sığınmacılar açısından çıkan yangının, daha büyük yangınların fitilini ateşlemesinden korkmaktan başka şu an için elden bir şey gelmiyor.

Dipnot: Bu yazı Funda Şenol Cantek, Besim Can Zırh, Fahri Aksirt ve İlker Yavuz ile mahalleye yapılan geziler sonucunda ortaya çıktı.

Yaşam Hakkı Ucuz, Yaşam Odası Pahalı!

Deniz Gümüsel - deniz.gumusel@gmail.com

13 Temmuz Pazar günü Soma Katliamı'nın ikinci ayı doldu. Tam da beklendiği gibi, baş döndürücü hızla değişen gündemlerin ülkesi Türkiye'de, hadi unutuldu demeyelim ama maalesef çoktan gündemin gerilerine düştü. İsrarla konuyu takip eden birkaç basın kuruluşunun sayfaları dışında, Soma haberleri medyada iyice seyrekleşti. Oysa birkaç günde bir, her biri ayrı skandal niteliğinde yeni bilgiler ortaya çıkıyor.

Yine de, kitlesel eylemlere hiç dönüşmemiş olsa da, duyarlı yurttaşlar ve sivil örgütlerce Soma'da yitirilen madencileri anmaya ve adalet talep etmeye yönelik etkinliklerle devam ediyor. Bunlardan biri de Soma Katliamı'nın ikinci ayının ardından Parklar Bizim Ankara'nın çağrısıyla, 13 Temmuz Pazar günü Ankara'da yapıldı. Madenci Anıtı'nda başlayan yürüyüş, Karanfil Sokak boyunca devam etti. Yürüyüş boyunca, sloganlar eşliğinde yapılan anonslarla, Ankaralılara 61 gündür sürdürülmekte bırakılan adalet ve hak ihlalleri hatırlatıldı. Eylem, Güvenpark'ta yapılan basın açıklaması ile son buldu. Parklar Bizim Ankara, Soma için Acil Yurttaş Girişimi ve Ankara Sine-i Sanat Atölyesi'nin ortak basın açıklaması şöyle:

Bugün Soma Katliamı'nın üstünden tam 61 gün geçti. Bu 61 günde, Soma Katliamı sayesinde maskesi bir kere daha düşen "sistem"i tüm çıplaklığıyla gördük. Bu 61 günde öyle şeyler duyduk ki, tarihe kömür karası harflerle yazılacak. Bu 61 günde öyle şeyler öğrendik ki, Soma gibi bir katliamın her an, her sektörde, hepimizin başına gelebileceğini kavradık. Kapitalist sistem için ve bugün Türkiye'de onun başrol oyuncularını olan AKP iktidarı ve yandaş sermaye için insan yaşamının hiçbir değeri olmadığını bir kez daha anladık.

Bu 61 günde:

GÖRDÜK...

- Halkından kaçıp markete sığınan bir lideri, yurttaşını yumruklayan bir başbakanı,
- Aynı Başbakanın, yere düşen göstericiye tekmeyle saldıran müşavirini,
- Hükümet içinde faciaya dair sorumluluğun kimse tarafından üstlenilmediğini; ne Enerji Bakanının, ne Çalışma Bakanının, ne sorumlu TKİ yöneticilerinin istifa etmediğini, haklarında soruşturma açılmadığını,
- Soma A.Ş.'nin hiçbir patronunun, üst düzey yöneticisinin tutuklanmadığını, sorumluluğun birkaç alt düzey teknik insanın üstüne yıkılmaya çalışıldığını,
- Sadece iki ay önce, Enerji Bakanınca, ülkede "en güvenilir maden işletmesi" ilan edilen Soma Maden İşletmelerinin, geçen yüzyıldan kalma altyapısını,
- 21 yıllık, son kullanım tarihi geçmiş ve küflenmiş gaz maskelerini,
- Faciadan hemen sonra, hâlâ hiçbir güvenlik önlemi alınmadığı halde işçilerin şirket ve sendikacılar tarafından tekrar madene inmeye zorlandığını,
- Madenciler ve kamuoyu ayaktaiken verilen vaatlerin, (madenler denetleninceye kadar üretimin durdurulacağı),
- madencilerin çalışma saatlerinin azaltılacağı, maaşların arttırılacağı, taşeron sisteminin kaldırılacağı sözlerinin, gündem değişince hızla geri çekildiğini...

DUYDUK...

- 21. Yüzyılda, dünyanın ilk 20 ekonomisinde yer almakla övünen bir ülkenin başbakanının, "ölüm madenciliğin fitratında var" dediğini ve utanmadan 19. Yüzyıldan örnekler verebildiğini,
- Facia sırasında vardiyadaki işçi, yeraltındaki madenci, çıkarılan cenaze, sağ ve yaralı kurtulan işçi ve kayıp sayılarının bir türlü birbirini tutmadığı bir ortamda, Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın "299-300-302 işçi kardeşimizi kaybetmiş olarak burayı kapatırız diye düşünüyorum" dediğini,
- Hükümet temsilcisinin "Fakirlere dağıtılan kömürü zenginler mi çıkarırsın?" diye sorduğunu,
- Soma A.Ş.'nin bir yıl önce 338 milyon 48 bin 668 TL'lik ciro yaptığını, en büyük şirketler sıralamasında 34 basamak birden atladığını,

Ama katlettiği yaşama karşılık istenen 400 bin TL tazminatı "uçuk" bulduğunu, "felaketi özenir hale getirecek kadar çok" dediğini, "batarsak tazminat alamazlar" diyerek mahkemede ailelere aba altından sopa gösterdiğini...

ÖĞRENDİK...

- Madencilerin 1200 TL maaş için ayda 30 gün, günde en az 8 saat çalışmaya zorlandığını, iş güvencelerinin olmadığını,
- madenlerin "taşeronun da taşeronları" tarafından işletildiğini,
- Faciadan günler önce gaz sensörlerinin alarm verdiğini, ama üretim hırsıyla sıfırladığını, başka yangınların da çıktığını, yeraltında çalışırken baygınlık geçiren madenciler olduğunu,
- yaklaşan faciyanın tüm bu göstergelerine rağmen üretimin durdurulmadığını ve önlem alınmadığını, işletmenin kayıt defterlerinde ise facia sırasında bile tüm gaz ölçüm değerlerinin "normal" gösterildiğini,
- Sendika temsilcilerinin şirket tarafından belirlendiğini,
- iş güvenliği denetimine gelenlerin el üstünde ağırlanıp madene inmeden Ankara'ya geri gönderildiğini,
- faciadan sonra incelemeye giden bilirkişilerin şirket sahiplerinin hımsı/akrabası/tanıdığı olduğunu,
- Madenlerde başta yaşam odaları olmak üzere pek çok işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini zorunlu hale getiren ILO'nun 176 no'lu sözleşmesini Türkiye'nin 19 yıldır imzalamaya direndiğini,
- "madenlerde yaşam odası zorunlu olsun" diyen kanun maddesi önergesinin AKP milletvekillerinin oylarıyla reddedildiğini,
- Oysa Soma'da facia sırasında yeraltında bulunan 800 işçiyi, 20 gün boyunca hayatta tutabilecek 20 'yaşam odası'nın toplam maliyeti olan 5 milyon dolarla, Soma A.Ş.'nin İstanbul Maslak'ta inşa ettiği gökdelende 4 daire bile alamayacağımızı,
- Soma'da faciaya dek, devletle yapılan anlaşmada planlananın iki katı üretim yapıldığını, üretilen kömürün tamamının devlet tarafından satın alındığını, yoksul halka oy karşılığı "sadaka" olarak dağıtıldığını,
- Özelleştirilen, taşerona verilen, kiralanan tüm madenlerde, yıllık üretim üst sınırının kanundan kaldırılarak, madenin teknik koşullarına ve işçilerin çalışma haddine bakmadan, kâr için sınırsız üretimin devlet eliyle teşvik edildiğini,
- Gerekli hiçbir işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemi alınmadan, minimum maaşlarla güvencesiz işçi çalıştırılarak kesintisiz üretim yapıldığında, devletin 130-140 dolara mal ettiği bir ton kömürü özel şirketin 24 dolara mal edebildiğini, devlete 44 dolara satıp zengin olabileceğini...

UMUTLANDIK...

Ama direnişin, mücadelenin, dayanışmanın, örgütlenmenin, dik durmanın da zamanıydı bu iki ay.

Somalı emekçiler, katliamdan sonra sürekli eylemdeydi; **özgürce kendi seçtikleri sendikalarda örgütlenebilmek**, kendilerine verilen sözlerin takipçisi olmak, emeklerinin karşılığını alabilmek, güvenli bir işte çalışabilmek, kaybettikleri arkadaşlarının hesabını sormak için sürekli sokaktaydı.

Avukatı, psikologu, öğrencisi, her kesimden yurttaş Soma emekçisinin ve halkının yanındaydı.

NE İLK NE TEK; AMA "SOMA" SON OLACAK!

Soma'dan sonra, sadece iki ayda, ülkenin dört ayrı şehrinde, altı ayrı madende yaşanan "kaza"larda 9 işçi daha katledildi. Başta "Yeni Türkiye'nin lokomotifini" inşaat sektöründe olmak üzere, sadece Haziran ayında en az 141 işçi çalışırken yaşamını yitirdi. Bu yılın ilk 6 ayında resmi kayıtlara göre 951 işçi iş cinayetlerine kurban gitti.

Her geçen gün artan sayıda, farklı farklı sektörlerde, işçilerin maaşlarını ödemeyen, sorgusuz sualsiz işten çıkararak, sosyal güvencesiz çalışmaya zorlayan, sendikaya üye olmalarını engelleyen şirketlerin ve taşeronlarının haberlerini alıyoruz.

Özelleştirmenin, taşeronlaştırmanın tüm sabikasına ve işçilerin uzun direnişine rağmen, son iki ayda, Kemerköy, Yeniköy, Yatağan santralleri ve kömür madenleri de özelleştirildi. Yatağanlı işçiler, Somalı meslektaşlarıyla aynı "kader" mahkum edilmek isteniyor. Geçen yıl özelleştirilen Seyitömer'de işten çıkarmalar devam ediyor.

Yani biliyoruz ki Soma Katliamı ne ilk ne tek "kâr için cinayeti"dir sistemin, ne ilk emek sömürüsü girişimidir, ne tek.

Ama inanıyoruz ki, bu sömürü ve cinayet düzeni, biz mücadele edersek sonlanacak!

Son iki aydır Somalı emekçilerin yılmadan sürdürdükleri mücadelelerine omuz vererek, seslerine ses katarak, taleplerini hep bir ağızdan haykırarak çoğalacağız, kazanacağız:

TALEBİMİZDİR!

- Başta **Enerji Bakanı ve Çalışma Bakanı** olmak üzere katliamdan sorumlu tüm hükümet yetkilileri derhal **istifa etsin**, görevden alınsın!
- Gerek Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. sahipleri ve işletme yöneticileri, gerekse hükümet kanadından tüm **sorumluların yargılanması** halkın adalet duygusunu tatmin edecek şeffaflıkta ve hızla işletsin!
- Soma katliamında ve diğer tüm iş cinayetlerinde yaşamını yitiren emekçilerin ailelerinin **maddi ve manevi tazminatları en üst düzeyde ve bir an önce** ödensin. Aile bireylerine söz verilen istihdam, eğitim bursu gibi haklar eksiksiz yerine getirilsin.
- Madenci maaşlarında, çalışma saatlerinde, tatil, tazminat ve diğer özlük haklarında bir an önce işçilerin talepleri doğrultusunda **hakça düzenlemeler yapılsın**. Madencilik sektöründe iş güvencesi garanti altına alınsın.
- Türkiye **ILO C176 Sözleşmesi'ni derhal imzalasın** ve buna göre ulusal mevzuat ve idari/teknik altyapı yeniden düzenlensin.
- Acilen, ülkedeki **tüm madenler**, işçiler, sendikalar,

Somalı Maden İşçileri Ankara'da Meclis'e Yürüdü

Somalı madenciler, 13 Mayıs'ta meydana gelen katliamın ardından, AKP hükümeti tarafından pür telaş verilen ama yerine getirilmeyen vaatlerin, yasal haklarının ve Soma için adaletin peşinde sürekli eylemler. Madenciler son olarak, katliamın üstünden geçen iki aya rağmen tutulmayan sözleri hatırlatmak ve Meclis Genel Kurulu'na gelen torba yasada görmek istedikleri taleplerini bir kez daha dillendirmek için, 16 Temmuz günü Ankara'ya geldiler. DİSK Ankara Bölge Temsilciliği önünden Meclis'e Ankaralıların eşliğinde yürüyen işçiler, yol boyunca, "Soma'nın ateşi AKP'yi yakacak", "Türk-İş istifa", "İnsanca yaşamak istiyoruz" sloganlarıyla öfkelerini dile getirdiler.

Meclis'in önünde yapılan basın açıklamasını faciadan sağ kurtulan Nihat Çelik adlı madenci okudu. Basın açıklamasında "Soma'da bir katliam yaşandığı" belirtildi ve şöyle dendi: "Bu katliam oradaki çalışma koşullarının kaçınılmaz sonucuydu. Bizler köle gibi çalışıyorduk. Şu anda üretime devam eden ocaklarda aynı koşullar devam ediyor. Katliamın yaşandığı günlerde bizleri temsilen bir grup arkadaşımız, heyet olarak Ankara'ya geldi.

Başbakan ve AKP ile görüştü. O gün bizlere sözler verildi. Bugün, bizlere verilen sözlerin ve taleplerimizin takipçisi olduğumuz için buradayız."

Bazı CHP ve HDP milletvekilleri ile DİSK Dev Maden-Sen yöneticilerinin desteğe geldiği basın açıklaması sonrası, 25 işçiden oluşan temsilci heyeti, tüm partilerin temsilcileri ve Meclis Başkanı ile görüşmek ve taleplerini aktarmak üzere Meclis'e girdi. Bu sırada, üzerlerinde işçi tulumları olan işçilerin Meclis'e alınmadığı öğrenildi. Madenciler, engellemeyi "Binayı dikerken kıyafet uygun da içeri girerken mi uygunsuz" diyerek protesto ettiler, ancak randevularını kaçırmamak için iş kıyafetlerini çıkarmak durumunda kaldılar.

Ziyaret sonrası konuştuğumuz madenciler, içerde "her zamanki siyasetçi yaklaşımının" dışında bir tutum göremediklerini ifade ettiler. Somalı işçilerin Meclis'e aktardıkları talepleri şöyle:

1. "Devlet tarafından denetimler yapılana ve teftiş raporları tamamlanincaya kadar kimse madenlere inmeye zorlanmayacak, gerekirse ocaklara önce yetkililer sonra işçiler inecek.
2. Kimseye bu süreç içinde çıkış verilmeyecek.
3. Maaşlar, tam olarak eksiksiz ödenecek. Şartlar düzelene kadar gerekirse 7-8 ay maaşları devlet ödeyecek.
4. Maaşlar en az 2000 TL olacak.
5. 6 maaş ikramiye verilecek.
6. Kamuda yeraltında günlük 7 buçuk saat yazan çalışma süresi 6 saat olacak.
7. Haftalık çalışma saati 36 saati asla geçmeyecek.

8. Emeklilik yaşı 55'ten 49'a düşürülecek.
9. Ölen madenciler sivil şehit kapsamına alınacak.
10. Ölen madencilerin ailelerine 1400-1500 TL ölüm aylığı bağlanacak.
11. Ölen madencilerin yakınlarına TOKİ'den ev verilecek.
12. Ölen madencilerin yakınlarından 1 kişiye istihdam sağlanacak.
13. Resmi tatiller ve senelik izinler yeraltı sigortası olarak yatırılacak.
14. Taşeron sistemi kaldırılacak.
15. Uyar Madencilik'te çalışırken işsiz kalan işçilerin mağduriyeti giderilecek. İşçilerin alacağı tazminatlar bir yasa çıkartılarak işsizlik fonundan ödenecek."

Tüm Somalı madencileri temsilen üç otobüsle Ankara'ya gelen yaklaşık 150 Somalı maden emekçisinin eylemlerine katılarak destek veren Ankaralı sayısının çok az olduğu dikkatlerden kaçmadı.

Billy Elliot'tan Soma'ya Saygı

Ece Ebru Şanlı

2000 yılında yapılmış, 1984 yılında geçen bir hikâyeyi anlatan Billy Elliot filmi ilk kez 14 sene sonra izledim. Film, basitçe, bir çocuğun balet olmasının hikâyesi değildir aslında. Film aynı zamanda Thatcher dönemi İngiltere'sine göndermeler içerir. Küçük kahramanımızın babası bir maden ocağında çalışmaktadır. Film boyunca maden işçilerinin grevine tanık oluruz (1984-85 maden işçileri grevi). Baba ve büyük oğlu, greve giden maden işçilerinin başını çekmektedir. Hatta ağabey (abi), sendika başkanıdır. 'Grev kırıcıların' (greve katılmayıp işlerine devam eden maden işçileri) bindiği otobüsün grevdeki işçiler tarafından, yumurta atmak gibi, üniversitelere konuşmacı olarak gelen kimi siyasetçilere yönelik protestolardan alışıktığımız biçimlerde protesto edildiklerini görürüz. Bu sahne, ilerisi için bize bir sinyal verir aslında...

Bu işçi grevine sonra geri döneceğiz; şimdi kahramanımız Billy'e odaklanalım. Müzik dinlemeyi ve piyano çalmayı çok sever Billy ancak babasının zoru ile boks kursuna gitmektedir. Boks elbette erkekliğinin inşasına katkıda bulunan bir performans sporu olduğundan, küçük kasabanın erkekleri için çok önemlidir. Öyle ki sonradan baleye merak salacak olan Billy, yine sonradan eşcinsel

eğilimleri olduğunu anladığımız arkadaşının boksa yönelik olumsuz eleştirilerine karşı bu sporu savunur. Ta ki aynı salonda yapılan bir bale dersine denk gelene kadar. Billy kaçak bir şekilde bale derslerine katılır. Babasıysa kasabadaki diğer insanların bale yaptığını öğrenmesinden çok korkar çünkü baleyi 'kızlar yapar' ve bale yapan bir erkek ancak eşcinsel olabilir. Ancak içindeki dans etme aşkına karşı koyamaz ve bu işi tutku ile sürdürmeye devam eder.

Bu esnada maden ocağındaki grev hızla sürmektedir. İşçilerin polislerle olan çatışma sahnelerinin müzik eşliğinde ve abinin polisten kaçtığı anların bir dans koreografisi şeklinde gösterilmesi, filmin ruhuna uygundur. Bu sahnelerin daha heyecanlı olması için biber gazı kullanmak yönetmenin aklına gelmemiş olsa gerek. Daha klasik yöntemler olan coplama ya da yurdumuz Başbakan müşavirinin, Soma'daki eylemler sırasında bir göstericiye yaptığı gibi, yerde tekmeleme sahneleri kullanılmış. Ve Billy tüm bu olup bitenler arasında bale derslerini sürdürür.

Billy'nin kaderinin değiştiği an, ne onu savunan büyükannesi, ne de onun için baba ve abiyle kavgaya tutuşan öğretmenidir. Bir gece babası Billy'i dans ederken 'yakalar' ve Billy bir anlık tereddüdün ardından babasının önünde dans eder. İşte o zaman babası, dans etmenin Billy'nin hayattaki şansı olduğunu anlar. Öyle ya, tıpkı Soma'daki -ve daha birçok coğrafyadaki gibi- maden ocağında çalışmanın erkekler için tek seçenek olduğu, maden işçiliğinin deyim yerindeyse babadan oğula geçtiği, ısınmak adına evdeki piyanoyu yakmak zorunda kalan bir

işçi ailesinin çocuğu, böyle bir fırsata nasıl sırt çevirebilir?

Hayatta karşımıza çıkan fırsatları değerlendirebilmek için bedel ödemek zorunda kaldığımız durumlar olmuştur. Bu filmde babanın oğlunu, hayatlarında hiç görmedikleri Londra'daki seçmelere götürebilmek için para bulması gerekmektedir. Sendikadakilere de yardımı dokunur; ancak baba, oğluna farklı bir hayatın kapılarını açmak için, ilkelerinden vazgeçmek zorunda kalır. Filmin başından beri grev kırıcı otobüsünü yumruklayan bu adam, bu kez o otobüsün içindedir. Büyük oğlunun onu otobüste görmesi, indiğinde babasının ona sarılarak, 'o küçük çocuğun hala bir şansı var' diyerek hiçkırı hiçkırı ağlaması, filmin en dokunaklı sahnelerinden biridir. Ukala bir patrona haddini bildiremememiz, mobbinge ses çıkarmamamız, ücretini almadığımız halde fazla mesai yapmamız, iş güvenliğinin uygulanmadığını bile bile yerin metrelerce altına inmemiz... Hepimiz aslında aynı nedenden 'grev kırıcı' değil miyiz?

Sonuçta para bir şekilde toplanır, Billy ilk defa kendi çitinin ötesine geçerek Londra'ya gider ve seçmelere katılır. Can sıkıcı bir geri dönüşün ardından, beklenen haber gelir; başarıştır. Bir diğer çarpıcı sahne ise bizi burada bulur. Baba büyük bir coşku ile koşarak sendikaya gider, sonucu mutlulukla haber verir ancak suratlar asıktır; çünkü zafer işverenin olmuştur. Grev biter ve bir sonraki sahnede tulumları içinde yer altına inmek üzere asansöre binmiş kömür yüzlü madencileri görürüz. İşte bu an, bu filmi Soma faciasından sonra izlemiş bir izleyici için, filmin asıl koptuğu andır. O sırada akla, Soma'da dünyadaki son mesailer olduğunu bilmeden yer altına inen ve çoğu kapkara yüzler ama cansız bedenlerle oradan çıkartılan yüzlerce madenci gelir. Belki de filmin İngiltere'de geçiyor olması sebebiyle, İngiltere'de 1800'lerde böyle faciaları yaşamıştı" şeklindeki tatsız ve yersiz bir şaka olsun diye ümitlendiğiniz vahim demec gelir. Toplumsal hafızanın zavallılığı ve adaletin evlere şenlik hali gelir aklımıza. Geride kalanların acıları ve sorumluların akıl almaz pişkinliği gelir. Film gözlerinizin önünde devam ederken, zihninizde donakalır ve tüm bu düşünceler bir hüzün ve öfke ile birlikte bedeninizi kaplayıverir. Bu yeniliş, acı verir.

Filmin mutlu sonla bitiyor olması içimize su serper elbet. Lakin ya dans edemeyenler? Ya belki de başka hiçbir becerisi olmayan ya da becerisini keşfedememiş olanlar? Ya da hiçbir şekilde kazandığı parayı bir Londra seyahatinde yattırmayanlar? Kim bilir kaç tane Billy'nin, Hasan'ın ya da Cemil'in babaları ve abileriyle birlikte kara elmasın içine yol almaya devam ettiğini düşünür, elemimizi böyle bir sayfaya aktarırsınız...

(Ve tam bu yazıyı kaydederken hükümetimizin madenlerde yaşam odalarının zorunlu olmasına dair teklifi reddettiği haberini okur, susarsınız...)

meslek örgütlerinden oluşturulacak bağımsız bir kurul tarafından **iş ve işçi sağlığı ve güvenliği denetimine** tabi tutulsun. Uluslararası standartlarda iyileşmeler gerçekleştirilmeden tek bir madenci bile yeraltına indirilmesin.

- Başta madencilik gibi hayati riski yüksek sektörlerde olmak üzere, **taşeronluk acilen ve tamamen kaldırılmalı.**

- Çocuk işçiliği tamamen durdurulsun! Herkes için kendisine ve çocuklarına insanca bir yaşam sağlayacak düzeyde ücret politikaları acilen hayata geçirilsin.

- **Sendika üyeliğinin ve örgütlenmesinin önündeki hukuki ve fiili/gayri resmi tüm engeller kaldırılmalı.**

- Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'den başlayarak bugüne kadar özelleştirilen tüm kamu işletmeleri, işçilerin demokratik denetimi ve yönetimine

geçmek üzere herhangi bir bedel ödmeden tekrar **kamulaştırılsın.**

Ne yaşamını kaybeden Somalı madencileri, ne ailelerini unuttuk!

Ne sorumluları, ne iktidarın vaatlerini, ne işçilerin taleplerini unutturacağız.

Soma'yı takipteyiz, Soma için ayaktayız, Soma için sokaktayız!

Yaşam hakkı, yaşam odasından daha değerli oluncaya kadar!

Parklar Bizim Ankara & Soma İçin Acil Yurttaş Girişimi & Ankara Sine-i Sanat Atölyesi

Maden Mühendisliği Açısından Soma Faciası Değerlendirmeleri

Prof. Dr. H. Şebnem Düzgün, ODTÜ Maden Mühendisliği Bölümü, 06800 Ankara

Soma'da 13 Mayıs 2014 14:45 sularında meydana gelen yangında ortaya çıkan can kayıpları ülkemiz iş kazalarındaki can kayıpları dikkate alındığında en büyüklerden biridir ki bu olayı facia ya da felaket olarak nitelendirmek daha doğru bir yaklaşımdır. Şu ana kadar ortaya çıkan veriler, belirsizliğini koruyan oldukça fazla konunun aydınlatılmasında ve kayıpların nedenlerinin anlaşılmasında yetersiz kalmaktadır. Tüm bunlara rağmen şu değerlendirmeleri yapmak mümkündür:

Kaza sonrasında ilk dikkati çeken konu kriz yönetiminde şeffaflık ilkelerinin benimsenmemesinden ve arama-kurtarma (tahlisiye) çalışmalarından kaynaklı sorunlardır. Ocakta, ilk günden itibaren kaç kişinin olduğu açıkça ifade edilmemiştir. Oysa mevzuat açısından ve madencilik pratiği bakımından bir yeraltı işletmesinde ocakta kaç kişi olduğunun bilinmesi zorunluluğu vardır. Söz konusu şeffaflıktan uzak yaklaşım, ciddi bir bilgi kirliliği oluşmasına ve kayıplar hakkında spekülasyonlar üretilmesine neden olmuştur. Madencilik pratiğinin vazgeçilmez olan tahlisiye ekiplerinin ve kriz yönetiminin yetersizliğinin en belirgin göstergesi AKUT'un (Arama ve Kurtarma Derneği) ve AFAD (Arama ve Yardım Yönetimi Başkanlığı) yetkililerinin ocağa arama kurtarma ekibi olarak girmesi ve girenlerin bir kısmının yaralı olarak çıkmasıdır. Yeraltı madenleri, yıllarca madencilik yapanlar tarafından bile sadece ocağı bilenlerce ve onların rehberliğinde girilebilecek yerlerdir. Bu yaklaşım AKUT ve AFAD ekiplerinin can güvenliğini de tehlikeye sokmuştur. Ülkemiz yöneticileri kazanın "madencilik fitratında" olduğunu belirtmiş, maden işletmesi yetkilileri ise görülmedik bir olayla karşı karşıya kaldıklarını ifade etmişlerdir. Çağımızda hiçbir iş kolunda, bu sayıda ölüm doğasından kabul edilemez. Madencilik dünyanın en eski mühendisliklerinden biridir ve bir yeraltı kömür ocağında olası tehlikelerin neler olacağı bilinir. Dolayısı ile daha önce hiç görülmedik bir olaya rastlanması neredeyse mümkün değildir. İşletmenin bu ifadesi ihmallerin örtbas edilmesine yönelik bir hamledir. Olayın ardından işletme bölgesinde yakınlarından haber bekleyen aileler günlerce açıklamasız bırakılmış, oldukça kötü koşullarda bekletilmiş, hastane ve morglar arasında koşuşturulmuştur. Kısaca facianın kaotik kriz yönetimi ve yetkililerin özensiz ve talihsiz açıklamaları acılara acı eklemiştir.

Kısaca müfettişler tüm Türkiye'de yaptıkları denetimlerde problemleri ve riskleri görerek raporlamışlardır ancak işletmelere yaptırımı olacak bir mevzuat arkalarında olmadığından ocaklar için düzenledikleri raporlarda bunları belirtememişlerdir.

İşletme, TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri), AFAD ve medya, yangının çıkış yeri ile ilgili olarak çelişkili bilgiler vermektedir. 13 Mayıs'tan beri yanan bir ocakta yangın bitince ocağa girilse bile artık çok sağlıklı bir çıkarım yapacak veri elde edilmesi de pek mümkün görünmemektedir. Ancak bu çelişkili ifadelerle rağmen bilinen bir gerçek vardır ki o da yangının ana havalandırma galerisinde çıkmış olduğudur. Yeraltı kömür ocaklarında yangınlar genellikle kömürün üretildiği ayak adı verilen açıklıklarda beklenir. Hatta bu nedenle gaz ölçüm sensörleri ayakların hava çıkışına konur ki olası kendiliğinden yanma tesbit edilebilsin. Yangın çıkınca da ayaklar iki tarafında "baraj" denilen engellerle kapatılıp kömürün oksijenle teması kesilerek kontrol altına alınır. Bu ocakta yangının ana havalandırma galerisinde kendiliğinden yanma sonucu çıkmış olması ve daha sonra konveyör yangınına dönüşmesi, normalde kömür kesmemesi gereken ana havalandırma galerisinin yer yer kömür kestiğini ve bu alanların da oksijenle temasının engellenmediğini açıkça ortaya koymaktadır. Söz konusu durum bir ocak tasarım problemidir. Ayrıca birçok işçinin "biz günlerdir sıcak kömür kesiyorduk" ifadesi muhtemelen ayaklarda çalışarak kömür üretimi sırasında ortaya çıkan kendiliğinden yanma probleminin tanımıdır. Bu tür ocaklarda ayaklarda hızlı üretim, yeterli havalandırma gibi birtakım önlemlerle üretimdeki kendiliğinden yanma tehlikesi kontrol altına alınabilir. Ancak ana havalandırma galerisi ocağın ana arteri

gibidir. Burada üretim yapılmadığından ve ana nakliye ve havalandırma amaçlı kullanıldığından, havanın hızı yüksektir. Dolayısı ile ortaya çıkacak yanma ürünü gazlar seyrelceğinden, sensör olsa bile (kaldı ki bu galerilerin taştan sürülmesi ve kömür ile temasının olmaması esas olduğundan buralara sensör koymaya da gerek yoktur) limit değerlerin altında ölçüm yapacaktır. Kuşkusuz ocaktaki bu tasarım probleminin altında üretim baskısı vardır. Ancak ocağın tasarımını değerlendiren ve onaylayan MİGEM (Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü) ve ana yüklenici TKİ neden bu tehlikeli tasarıma izin verdiklerini açıklamalıdır.

Bu ocakta çalışma sistemi, ocak koşulları ve ekipman dikkate alındığında (yüksek işçi sayısı, kendiliğinden yanma tehlikesi ve metan varlığı, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ekipmanların yeterli kalitede olmaması vb.), riskin yüksek olduğu ortadadır. Ancak ocağın iş müfettişlerince sık denetlenmesi ve sorunsuz bir ocak olarak nitelendirilmesindeki en temel neden, mevzuatın müfettiş değerlendirmesinde yukarıda söz edilen risklerle ilgili yetersiz olmasıdır. Müfettişlerin raporlarına yazacakları olumsuzlukların, söz gelimi yüksek çalışan sayısının, mevzuata dayalı bir desteği yoktur ve doğal

Öte yandan iş müfettişlerince yapılan değerlendirme bir dış değerlendirme sürecidir ve madencilik gibi oldukça dinamik koşulları olan bir sektörde ocak güvenliğinin bu denetimlere dayandırılması mümkün değildir. İş denetim mekanizmaları ise bağımsızlıktan yoksun olduklarından yeterli etkinlikte değildir. Ancak madencilik sektöründeki güvenlik konusunun denetim odaklı ele alınması da yanlış bir yaklaşımdır. Çünkü kendi içinde bu kadar dinamik olan bir sistemin güvenliği ancak işletmelerin içselleştirdiği güvenlik kültürü ile sağlanabilir ve denetleme bu kültürün destekleyicisidir. Dolayısı ile facia ile ilgili olarak denetimde her ne kadar problemler olsa da asıl sorgulanması gereken işletmelerde güvenlik kültürünün neden yeterli olmadığı, bunun oluşturulması için yetkili kurumların neden etkin stratejiler geliştirmeyeceği ve sektörün bu konuyu neden göz ardı ettiği.

olarak rapora yazılamaz. Bu nedenledir ki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) İş Teftiş Kurulu Başkanlığının 2013 tarihli Maden İşletmelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği 2012 Programlı Teftişleri Sonuç Raporunda Soma'da sözü edilen birçok risk faktörü (kesene sistemi, bazı ana galerilerin kömürde sürüldüğü vb.) listelenmiş ve çözüm önerileri verilmiştir. Kısaca müfettişler tüm Türkiye'de yaptıkları denetimlerde problemleri ve riskleri görerek raporlamışlardır ancak işletmelere yaptırımı olacak bir mevzuat arkalarında olmadığından ocaklar için düzenledikleri raporlarda bunları belirtememişlerdir. Sorunlara dair benzer saptamalar ve öneriler 2010 tarihli TMMOB Maden Mühendisleri Odası, Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporunda, 2010 tarihli TBMM Madencilik Sektöründeki Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Raporunda ve 2011 tarihli Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Araştırma ve İnceleme raporunda da listelenmiştir. Burada tüm bu raporlara rağmen madencilik sektöründeki problemlerin giderilmesi için neden yeterli bir mevzuat iyileşmesinin yapılmadığı sorgulanmalıdır.

Bu madenin yıllık 3 milyon tonluk üretiminin maliyetinde güvenlik, risk azaltma ve sosyal yatırımların maliyetleri hesaba katılıyorsa acaba madeni bu şekilde çıkarmak mümkün olur muydu?

Bir maden işletmesi, bir ülkenin ve gelecek nesillerinin tükenen kaynağını işlettiği için, bu cevheri maksimum kârla işletmek zorundadır. Dolayısı ile ister devlet ister özel sektör tarafından işletilsin, bir yeraltı kaynağı zarar edilerek işletilemez. Eğer zarar ediliyorsa işletilmemelidir. Devletlerin madencilik politikaları ve mevzuatı da bu ilkeyi benimsemelidir. Ekonomiklik hesabında üretim maliyetleri belirlenirken güvenlik maliyeti, riskleri azaltma maliyetleri, madencilik sosyal yatırımlarının maliyetleri de hesaba katılır. Bu madenin yıllık 3 milyon tonluk üretiminin maliyetinde güvenlik, risk azaltma ve sosyal yatırımların maliyetleri hesaba katılıyorsa acaba madeni bu şekilde çıkarmak mümkün olur muydu? Bu hesabın MİGEM ve TKİ tarafından yapılarak kamuoyuna sunulması gerekmektedir.

Yapılan tüm değerlendirmeler ışığında Soma'da yaşananlar madencilik doğasında olan ve gerçekleşmesi kaçınılmaz olarak görülebilecek bir iş kazası niteliğinde değildir. Kayıpların bu kadar çok olmasında birçok faktör ve aktörün rol oynadığı bir domino etkisi söz konusudur.

Yeraltı kömür madenleri, madencilik en gelişmiş olduğu ülkelerde dahi hala en riskli madencilik sektörüdür. Riskleri azaltmanın en iyi yolu yeraltında maksimum mekanizasyon ve minimum insan gücü ile çalışılmasıdır.

Ülkemiz madencilik sektörünün büyük çoğunluğu yüksek başlangıç yatırım maliyeti gerektiren mekanize sistemler yerine, düşük başlangıç yatırımı maliyeti olan yüksek işgücüne dayalı işletmeleri tercih etmektedir. Bu tercihler, yatırımcılara işletme izni veren kamu kurumlarınca onaylanmaktadır. Soma'da olduğu gibi kamunun hizmet alımı yapması durumunda da özel sektörün bu şekilde madencilik yapmasına izin verilmektedir. Mekanize sistemle 3 milyon ton üretim yapan bir yeraltı kömür madeninin yaklaşık işçi sayısı 700-900 civarındadır. Ülkemizde bu boyutta üretim yapan yeraltı maden ocaklarının çoğunun işçi sayısına bakıldığında bu rakamlar 2500-4500 arasında değişmektedir ki herhangi bir kaza anında etkilenecek işçi sayısı doğal olarak artmaktadır. Bu aslında güvenli madencilik yapmaya yetersiz yatırım gücü olan birtakım küçük sermayenin birçok vatandaşımızı riske atarak zenginleşmesinden başka bir amaca hizmet etmemektedir. Kazanın olduğu andan itibaren üstünde çokça yorum yapılan "yaşam odaları" da zaten bu tür madencilik yaklaşımları için uygun değildir. Yaşam odalarının ocaktaki çalışan sayısının iki katı kadar kapasitede olması gerekir. Bu ocak için gerekli sayı 45-50 dir ki pratik olarak uygulanabilir değildir. Ayrıca bu odaların ocaktaki dağılımı, kimlerin hangilerini kullanacağı, içinde ne kadar süre kalacakları ve neler yapmaları gerektiği gibi düzenlemeler ve eğitimler olmadan bu odaların kullanımı etkin olmadığı gibi, kaza anında daha fazla kayıp oluşmasına da neden olabilecektir. Kömür madenlerinde yaşam odaları yaklaşık 36 saatlik süreler için tasarlanır. Özellikle yangın ve göçük durumunda yaşam odalarının etkin olmayacağı ihtimali nedeni ile yeraltı çalışanlarının ferdi kaçış konusunda eğitilmeleri ve kendilerini kısa zamanda ocak dışına çıkaracak kişisel donanımlara sahip olmaları daha önemlidir. Kısaca yaşam odalarına ait protokoller ve mevzuat geliştirmeden madenlerde bunun kullanımını zorunlu kılmak "nasılsa yaşam odamız var" gibi bir güvenlik zaafiyetine neden olacak ve kazalarda daha çok kişinin kaybına zemin hazırlayacaktır. Yaşam odalarının bir çareymiş gibi günlerce kamuoyunu meşgul etmesi sadece bunu sağlayan üreticilerin karlarının artmasına hizmet edecektir. Yaşam odası olsa bile yeraltında bu kadar çalışanı olan bir maden işletmesinin kayıpları yine çok olacaktır. Asıl yapılması gereken kömürün minimum işgücü, maksimum teknoloji ve ekipmanla çalışacak üretim sistemlerine ve içselleştirilmiş bir güvenlik kültürüne sahip ocaklara sahip işletmelerle üretilmesini sağlamaktır. Bu amaçla hem yasama organlarının ilgili mevzuat düzenlemesi yapması, hem sektörün modern madencilik prensipleri ile madencilik yapması ve kötü madencilik pratiği olan madenleri en kısa zamanda dönüştürmesi, hem madencilik ekenomik aktivitenin ana aktörü olduğu bölgelerde (Soma, Zonguldak vb.) işgücünün çalışabileceği alternatif sektörler yaratacak politikaların üretilmesi, hem de yeni sistemin teknolojik gereklerinin yerli kaynaklarla sağlanması için Ar-Ge çalışmalarının teşvik edilmesi gerekmektedir. Kömür madencilikine özel, bir mevzuat düzenlemesi yapılmalıdır. Ayrıca işçi sağlığı ve iş güvenliği standartları da bu mevzuatta kantitatif standartlar ile yer almalıdır. Maden işletmelerinin hem güvenlik hem çevre hem sosyal hem de üretim konularında performanslarının ölçülmesi ve güvenlik kültürünün oluşturulmasını zorlayıcı mevzuat düzenlemeleri şarttır.

Bu aslında güvenli madencilik yapmaya yetersiz yatırım gücü olan birtakım küçük sermayenin birçok vatandaşımızı riske atarak zenginleşmesinden başka bir amaca hizmet etmemektedir.

Ülkemiz madencilik sektörünün hâlâ mekanizasyon ve güvenlik teknolojilerinde yetersiz olması ve iş gücüne dayalı madencilik pratiğinin geçerli olması, riski azaltacak bir yaklaşım değildir. Facianın gerçekleştiği ocaktan çok daha kötü koşullarda ve çok daha fazla işçi sayısı ile madencilik yapan hem bu ocağın komşusu olan hem de başka kömür havzalarında işletmeler vardır. Bu işletmeler de her an patlamaya hazır bir bomba gibidir. Bu nedenle tüm maden işletmeleri için nicel bir risk değerlendirmesi yöntemi kullanılmalı ve bu ocakların göreceli risklilik seviyeleri belirlenmelidir. Tüm maden işletmelerindeki kazaların can kaybı, yaralanma ve diğer kayıplarla birlikte kayda alınacağı, ulusal bir veritabanı ve portalla değerlendirilebileceği bütüncül bir veri toplama yaklaşımı geliştirilmeli ve sayısal risk değerlendirmelerinde kullanılmalıdır.

Madencilik sektöründeki denetleme ve iş güvenliği

mühendisliğinin hem işletmenin iç denetim mekanizmaları hem de dış denetim mekanizmaları göz önüne alınarak bağımsız ve tarafsız hale getirilmesi için süreç ve mevzuat değişiklikleri ile yeterli sayıda ve yetkinlikte insan kaynağı oluşturulması gerekmektedir. Ocaklarda yapılan düzenli tatbikatların etkinliğinin ölçülerek raporlandığı ve sürekli iyileştirilmesinin gösterildiği bir süreç tanımı yapılmalı ve bu süreç bağımsız yapılarca izlenmelidir. Ocaklarda simülasyona dayalı eğitimlerle güvenlik kültürü ve risk algısının değişimine yönelik teknolojik araçlar kullanılmalıdır.

Yaşam odalarının ocaktaki çalışan sayısının iki katı kadar kapasitede olması gerekir.

Maden mühendisliği eğitiminin en temel araçlarından biri stajlar ve saha ziyaretleridir. Üniversitelerdeki maden mühendisliği öğrencilerinin staj için gittikleri bu ocaklar risk seviyelerine göre sınıflandırılmalı ve öğrencilerin yüksek riskli ocaklarda staj yapabilmelerinin standartları belirlenmelidir. Bu konuda, tüm üniversiteler ve ilgili sivil toplum kuruluşları ortak bir çalışma yapılmalıdır. Ülke ihtiyacından fazla maden mühendisi yetiştiren üniversitelerde araştırma ve eğitim kaynakları olması gerekenden daha fazla bölüme bölündüğünden üniversitelerin kendilerini geliştirmek için (insan kaynağı, araştırma altyapısı vb) ihtiyaç duydukları kaynak yetersizdir. Ayrıca yeterli altyapısı olmayan bölümlerin mezunlarından sektör memnun değildir. Üniversitelerin sektörün ihtiyacına yönelik yeterli donanımda mühendis yetiştireceği daha az sayıda ve daha çok donanımlı bölümler olabilecek şekilde yapılandırılması gerekmektedir. Madencilik pratiğinin ihtiyacı olan ileri düzey araştırmaların üniversitelerde yapılmasını sağlayacak öncelikli alanlar ile bu alanlarda araştırmayı destekleyecek fonların oluşturulması gerekmektedir.

Donanımlı mühendislerin madencilik yapıldığı kırsal alanlarda etkin çalışabilmesini sağlayacak şekilde sektörde yeniden yapılanmaya ihtiyaç vardır. Modern kentsel yaşam imkanlarının bulunmadığı madencilik kasabalarında ya bu şartların sağlanması ya da mühendislerin kendi seçimleri olan şehirlerde yaşararak on/off sistemi (3-4 hafta iş yerinde açılıp, 1.5-2 hafta izinli olarak asıl yaşanan yerde yaşamak) olarak adlandırılan çalışma sistemlerine geçilmesi gerekmektedir.

Madencilik ölçek ve güvenlik ekonomisine göre sürdürülebilir bir şekilde yapılması için ülkemiz madencilik politikalarının gözden geçirilmesi şarttır. Bu amaçla sürdürülebilirlik ölçütlerinin belirlenmesi ve politikaların bu ölçütlere göre değerlendirilmesi gerekmektedir. Bir maden işletmesinin üretim yapmaması ciddi bir ekonomik kayıptır ve kayıp tüm vatandaşların kaybıdır. Dolayısı ile facianın olduğu işletmenin üretim yapmamasından, çalışanların gün kaybindan ve diğer hususlardan kaynaklı kayıpların hesaplanarak kamuoyuna

açıklanması gerekmektedir. Vefat eden vatandaşlarımızın yakınları (özellikle kadınlar) ve ocaktan sağ ya da yaralı kurtulan işçi ve mühendislerin facia nedeni ile maruz kalabilecekleri yaşam kalitesi düşmeleri belirlenmelidir. Ocağın kapatılması nedeni ile çalışmayan tüm mühendis ve işçilerin kayıpları da değerlendirilmeli ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır. Tüm rezervlerin uluslararası standartlar uyarınca bağımsız uzmanlarca hesaplanması için mevzuat ve insan kaynağı geliştirilmesi gerekmektedir.

Yaşam odalarının bir çareymiş gibi günlerce kamuoyunu meşgul etmesi sadece bunu sağlayan üreticilerin karlarının artmasına hizmet edecektir.

Yapılan tüm değerlendirmeler ışığında Soma'da yaşananlar madencilik doğasında olan ve gerçekleşmesi kaçınılmaz olarak görülebilecek bir iş kazası niteliğinde değildir. Kayıpların bu kadar çok olmasında birçok faktör ve aktörün rol oynadığı bir domino etkisi söz konusudur. Kamuoyu vicdanını bu kadar yaralayan bir facia hakkında tüm teknik detaylar biliminsanları tarafından değerlendirilmek üzere açıklanmalıdır. Her ne kadar olaya savcılık el koymuş ve soruşturma başlatılmış olsa da bilimsel değerlendirmeler yapabilmek için gerekli olan verilerin toplanması konusunda bir çalışma yaparak yeni veriler ışığında değerlendirmelere devam etmek gerekmektedir. Böyle bir facianın kurbanı olan maden işçileri ve meslektaşlarımız ile onların aileleri için elimizden malesef fazla birşey gelmeye de ve bu durum canımızı çok fazla yakıyor olsa da ülkemizin bir daha bu türden acılar yaşamaması için konunun doğru analiz edilmesi boynumuzun borcudur. Bu facia tüm vatandaşlarımızın yüreğinde yara açmıştır ve acılar ancak, her ölçekteki sorumlular bulunup gerekli cezaları alınca, gerekli dersler çıkarılıp madencilikimizin modern madencilik standartlarında yapılması yaygınlaşınca ve hâlihazırda can kayıpları oranı madencilikte ileri ülkeler seviyesine düşünce hafifleyebilecektir.

Dayanışmadan Alırız Bu Gücü

Hazırlayanlar: Abo, Hülya Demirdirek, Dirican

Haydi unutmayalım
Nereden biz gücü alırız
Hem açken hem de tokken
Haydi unutmayalım
Bu dayanışmayı

Bertolt Brecht

Mamak'ta On Binlerce Ankaralı Soma'da Ölen Madencilerle Dayanışmak için Bir Araya Geldi

Geçen yıl Gezi Direnişi sürerken Halkevleri'nin düzenlediği Onur Buluşması'nın ikincisi, Soma'da ölen madenciler anısına düzenlenen etkinliklere sahne oldu. Mamak'taki buluşmaya yirmi bine yakın kişi Soma'da ölen madenciler ve yakınlarıyla dayanışma ve bu katliama seyirci kalan iktidara karşı öfke duyguları ile katıldı. Halkevleri'nin Soma'da açmak istediği Madenci Evi için düzenlenen etkinliğe katılanlar, hep bir ağızdan AKP iktidarına karşı mücadele sözü verdi.

Soma için Futbol...

Soma'ya yardım amacıyla bir çok futbol turnuvası düzenlendi. Bu turnuvalardan biri, iki işçi takımı arasındaydı. Takımlar, "Türkiye 3. Lig 1. Grup takımlarından Zonguldak Kömürspor ile Bölgesel Amatör Lig takımı Somaspor'du. Maç, 4-2 Zonguldak Kömürspor'un galibiyeti ile bitti. Karşılaşmadan elde edilen gelir Soma'da maden katliamında ölen işçilerin ailelerine bağışlanacak...

Chelsea, Fenerbahçe ve Beşiktaş takımları arasında düzenlenen üçlü futbol turnuvasında ise 450bin TL civarında maç geliri toplandı; bu paranın madenci ailelerinin ihtiyaçları için kullanılması bekleniyor. Turnuva boyunca, yıllardır aynı tribünleri paylaşmayan Beşiktaş ve Fenerbahçe taraftarlarının aynı tribünlerde maç izlemesi de unutulmayacaklar arasındaydı. Ancak turnuva maçları sırasında futbolcular arasında zaman zaman yaşanan gerginlikler ise eleştiri kaynağı oldu. Turnuva şampiyonu Beşiktaş oldu. Ağustos 2014Gazeteler/Abo/Solfasol

Soma'da yüzlerce arkadaşını kaybeden işçi Onur Uzun'un konuşmasından: "Ölüm bize kader diye sunuluyor... Ölüm bizim kaderimiz, fitratımız değil, bu bir cinayettir... Bu cinayetin sorumluları, başta bu maden ocağını 'dünyanın en ileri teknolojisine sahip' diyerek açan Enerji Bakanlarıdır..."
Haziran 2014 Halkevleri/Abo/Solfasol

İŞİD Tehdidinden Kaçan Ezidiler 11 Saat Yürüyerek Roboski'ye Ulaştı

İŞİD zulmünden kaçan, aralarında kadın ve çocukların çoğunlukta olduğu Ezidiler, 34 kişinin hava saldırısında öldüğü dağ yolundan 9-11 saatlik yürüyüş sonrası Şırnak'ın Uludere Uludere(Qılban) İlçesi Roboski Köyü'ne ulaştı. DHA'nın haberine göre, YPG ve Iraklı Kürt Gerillaların gözetiminde, 9-11 saatlik ağır bir yürüyüşten sonra 5 bin civarında Ezidi, sınırı geçip Roboski'ye geldi. Köylüler tarafından araçlarla dağlık alanda karşılanan Ezidiler, araçlarla veya katır sırtında köye getirildi. Roboski'ye ulaşan Ezidiler'in sayısı 20 bine yaklaştı. Roboski Köyü'ne gelen Ezidiler, daha sonra Diyarbakır, Nusaybin, Batman, Cizre ve Silopi ile Şırnak'taki uygun kamplara gönderiliyor.

Ağustos 2014 DHA/Abo/Solfasol...

Halkın Demokratik Kongresi Şengal'den Gelen Ezidiler için Yardım Topluyor.

HDK tarafından dağıtılan bildiriye, öncelikle nakit yardımlarla birlikte, battaniye, bebek maması, çocuk bezi, kadın bezine acil ihtiyaç olduğu duyuruluyor ve bu tür malzemeleri göndermek üzere 0312 3100313 telefonla irtibat kurulabileceği ifade ediliyor. HDK dışında TMMOB'a bağlı Odalar da, Şengal'dan kaçanlar için yardım topluyor. Ağustos 2014 HDK-TMMOB/Abo/Solfasol

Halkevleri Soma'da 'Madenci Evi'ni açtı...

Soma'da yüzlerce madencinin ölümüyle sonuçlanan korkunç katliamda AKP'nin Soma'ya destek için gidenlere verdiği şiddetli tepkiye rağmen en başından itibaren, Soma'ya giden ve oradakilere destek vermeye çalışanlar arasında Halkevçiler de vardı. Hayatını kaybetmiş madenci ailelerinin sorunlarını çözmek ve ihtiyaç duydukları desteği sağlamak amacıyla bir Madenci Evi kurmayı kararlaştırdılar.

Madenci Evine, "Okumuş İnsan Halkın Yanındadır" sloganına sahip çıkan Öğrenci Kolektifleri de Türkiye'deki üniversitelerle birlikte yaptığı çalışmalarla katkı verdi. Madenci Evi, tamamıyla gönüllü katkılarla kısa sürede kuruldu.

Halkevleri Genel Başkanı Oya Ersoy, konuşmasında katliamın sorumlularının yargılanmasını istedi. Açılıştaki söz alan Manisa Milletvekili Özgür Özel ise: 'Halkın hakları vardır. Halkın yaşam hakkını, örgütlenme hakkını savunmak için buradayız' şeklinde konuştu.

<http://halkevleri.org.tr/soma-madenci-evi>

Haziran 2014 Halkevleri-Öğrenci Kolektifleri/Abo/Solfasol

Şengal ve Mahmur'da YPG Gerillaları IŞİD Kuvvetleri ile Çarpışıyor.

IŞİD saldırılarına ilk tepki, Suriye'de Demokratik Özerk Kantonlarını savunan YPG (Yekîneyên Parastina Gel-Halk Savunma Birlikleri) gerillalarından geldi. Suriyeli çoğunluğu Kürt, YPG gerillaları, IŞİD militanları ile çatışıyor ve Ezidilerin kaçışına yardımcı oluyor. *Gazeteler/Abo/Solfasol*

Roboski'de Yakınlarını Kaybeden Aileler Soma'da Yaşamını Yitiren Madencilerin Mezarlarını Ziyaret Etti

Roboski katliamında yakınlarını kaybeden aileler, Soma'daki maden faciasında ölen işçilerinin mezarlarını ziyaret etti. Soma Belediye Mezarlığı'na gelen Roboskili aileler, ölen işçiler için dua etti, mezarlarına su döktü. Radikal Gazetesi'nin haberine göre, "Acıların ortaklaştırılmasının, aynılaştırılmasının, samimi duygu ve duyarlılıkla paylaşılmasının birlikte olunduğunu gösterdiğini" söyleyen Roboskili aileler adına konuşan Veli Encü, şunları söyledi: "Acılar paylaştıkça azalır. Biz bu amaçla buradayız, tüm eleştiri ve tepkilere rağmen. Şu gerçeği paylaşmak zorundayız, Roboski ve Soma'da acı aynı olduğu kadar acıtanlar da aynıdır. Roboski'de bilerek planlı bir şekilde katledilen yakınlarımız için 'kaza', Soma'da ihmalkarlıkla ölüme terk edilen madenci kardeşlerimizin ölümlerine 'kader', 'bu işin fitratında var', bu acılardan ve ölümlerden hala ders almadıklarının ifadesidir."

Uludere'de 18 yaşındaki oğlunu kaybeden Mercan Encü ise "hayatını kaybeden maden işçilerine daha önce sahip çıkılma idi bu olay meydana gelmezdi" dedi. Ailelere çeşitli sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri de eşlik etti. *Mayıs 2014 Radikal/Abo/Solfasol*

Öğrenci Kolektifleri Manisa Kınık'da Yaz Okulu Düzenledi

MADEN faciasının meydana geldiği Manisa'nın Soma İlçesine komşu İzmir'in Kınık İlçesinde, Soma Halkevi ve gönüllerden oluşan Öğrenci Kolektifleri tarafından açılan ve 40 madenci çocuğunun katıldığı bir yaz okulu düzenlendi. Fatih Mahallesi, Atatürk Caddesinde kiralanmış bir dükkandaki yaz okulu etkinliklerine ilk ve ortaokul öğrencisi 40 madenci çocuğu katıldı. Gönüllülerin kitap okuma, müzik, matematik, resim ve el işi gibi konularda eğitim verip, çeşitli oyunları öğrettiği etkinlik, Cumhuriyet Meydanı'ndaki şenlikle sona erdi. *Ağustos 2014 Kolektifler/Abo/Solfasol*

Halkın Takımı Adana Demirspor Taraftarları Şengal Halkları İçin Dayanışmaya Çağırıyor....

Adana Demirspor taraftarları Şengal halkıyla dayanışma için yardım kampanyası başlattı. Adana Demirspor taraftarlarının "Halkın Takımı, Şengal Halkının Yanında" sloganıyla başlatmış olduğu yardım kampanyası çerçevesinde bastırılmış oldukları broşürleri Seyhan'ın en işlek caddesi olan Çakmak Caddesinde dağıtarak halkı Şengal ve Rojava için duyarlı olmaya çağırdı. Kampanya kapsamında geniş kitlelere ulaşmayı ve ses getirmeyi amaçlayan taraftarlar, yardım kampanyasının her geçen gün daha da büyüdüğünü belirttiler. <https://twitter.com/hashtag/adanademirspor>. *Adana/Abo/Solfasol*

Soma'yla Dayanışmaya Devam: Gençlik Kınık'a Kütüphane Kuruyor!

Soma Dayanışmasının yürütmekte olduğu Kınık Taştepe Köyü kütüphane kurma faaliyeti ve yine aynı bölge için planlanan Redaksiyon Dergisi'nin bisiklet alanı faaliyeti kapsamında 30 Ağustos Cumartesi günü açılış etkinliği gerçekleştirildi. Kütüphaneye destek vermek isteyenler için iletişim: <https://tr-tr.facebook.com/somadayanismasi>, Tel: 0535 8869432. *Ağustos 2014 Soma Dayanışması/Abo/Solfasol*

Soma Faciası Roboskili Aileleri Derinden Etkiledi...

28 Aralık 2011'de Silahlı Kuvvetlere ait uçakların bombalaması ile yakınlarını kaybeden Roboskili aileler, katledilen 34 yakınlarını anmak için topladıkları mezar başında, Soma'da yaşanan maden faciasını da protesto etti. Aileler, "Soma halkının acısını yüreğimizde hissediyoruz" dedi. Roboskili aileler, her perşembe kaybettikleri yakınlarının mezarları başında toplanıyorlar. Aileler, Soma'daki katliamla Roboski katliamı arasında büyük yakınlık görüyorlar. Her iki katliamda da sorumlular iktidara yakın oldukları halde iktidara gerçek sorumluların bulunması için adım atmaktan kaçınıyor.

Mayıs 2014/Abo/Solfasol.

Aleviler Ezidilerle Dayanışmak İçin Yürüdü

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Alevi Kültür Dernekleri, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı IŞİD çetelerinin başta Ezidi halkı olmak üzere Ortadoğu halklarına yönelik saldırısını protesto etti. *Ağustos 2014 PSAKD/Abo/Solfasol*

Barcelona Yazıları IV

Murat Sevinç

La Rambla caddesi

Son olarak anlattığım meydana, Catalunya Meydanı'na çıkan bir cadde La Rambla. Herhalde Barcelona'nın en popüler caddesi burasıdır. Ve tabii en kalabalık. Amma velâkin bu yüzden anlatmıyorum. Caddenin cazibesi nereden geliyor? Şehrin en merkezi yeri olmasından değil, o ayrı mesele. Merkezilik bir caddeyi önemli yapar; burada cazibeden söz ediliyor. Sanırım Rambla'ya her bakan, kendi hikâyesini yazabiliyor. Caddenin neresinden baktığına bağlı ama. Örneğin Catalunya Meydanı'ndan bakıyorsa, denize doğru giden ve meydanın ışığını denize taşıyan çok kalabalık ve aydınlık bir cadde hikâyesi anlatabilir. Ortasından bakıyorsa, ama tam ortasından; tanımlamakta güçlük çeker doğrusu. Öyle bir orta nokta ki bu; çiçekçiler, ayyaşlar, Büyük Tiyatro, sahibi şemsiyeciler olduğu için üzerinde devasa bir şemsiye "büstü" olan büyük ve güzel bina (burada insanın aklına ister istemez şu sünnetçinin dükkân vitrini fıkrası geliyor ya, neysel), pencerede elinde bohçası delikanlısını bekleyen köylü kız misali zabıta gözleyen seyyar satıcılar, iki sıra dizilmiş lokantalar, meşhur ve ziyaretçisi bol üstü kapalı deniz ürünleri pazarı, turistik eşya satıcıları, yine havaya yine ellerindeki ışıklı fırladıkları atan, yine Paki'ler, "bul karayı al parayı" oynatan düzenbazlar, parasını onlara kaptıran pek uyanıklar, polisler, yankesiciler, bir yere koşturanlar, sağa sola bakanlar, sağa sola bakanlara bakanlar, şunlar, bunlar... Meydan'dan doğru bakıldığında ışıltılı görünen cadde, burada sarı kara, tuhaf ve kasvetli bir renge bürünüyor. Ancak işin asıl ilginç yanı, günün hemen her saatinde aynı renkte oluşu. Gökyüzünün denizi boyaması gibi, caddedeki binaların sarı kara, eski püskü hali de caddeyi boyuyor sanki. İşte bu caddenin tam ortası (ki kendileri onlarca dar sokağın açıldığı bir 'ağır abi'dir aynı zamanda) tarihi bir 'duvarın' çıkıntısına da müsaade etmiş. İyi ki de etmiş çünkü bu çıkıntının açıldığı sokağın tam ortasında eski hastane binası ve içinde *Katalan Milli Kütüphanesi* var.

Eski hastane binası adı gibi gerçekten, eski. İçinde hasta yok elbette, başka amaçlarla kullanılıyor. Rambla'nın parlıtısı içinde garip bir karanlık ve kasvet var ya; hah işte o kasvet bu hastane bahçesinin kasveti bana kalırsa. Zemin toprak, duvarlar eski ve toprak rengi, merdivenler ve ortadaki minik çeşme sarı, toprak rengi ve sıcak. Hepsi birden kucak açmış mahallenin delisine, evsizine, hastasına, dibe vurmuşlarına... Sigara paketi çıkarmaya korkuyor insan. Şehirde genel alışkanlık olan 'sigara isteme'nin en yoğun olduğu yerlerden biri burası. Bir, iki tamam ama bir süre sonra tekel bayii muamelesi görmek ve hele ki bu muamele ile sigaranın tuzlu olduğu bir yerde karşılaşmak, bir süre sonra, özellikle üçüncüden sonra insanın içindeki sosyal demokrat duyguları yıpratmaya başlıyor. Garibanı anlarım; hali vakti yerinde olanda da bir 'isteme' hali var ama. Benim kota, üç. Sonrasına, 'hadi güzel kardeşim' deme eğilimindeyim. Benzer bir şeyi Londra'da da yaşamıştım. İlk zamanlar her çalgıcıya bir pound veriyordum ama sonra baktım ki çoğunun durumu benden iyi, vazgeçmiştim.

Her neyse, hastaneye dönelim. Etkileyici bir yer burası. Kasvetini, ama anlamlandırmaya çabaladığım bir huzuru da barındıran kasvetini ve sarı kara rengini gönderiyor, meşhur Rambla'ya. Yedi sekiz bank var bahçesinde, belki de daha fazla. Şehrin banklarını ve kapılarını başka yazıya saklıyorum ama. Şimdi anlatmayacağım. Bir köşesinde küçük bir kahve. Bu topraklı ve sefil bahçede her ne varsa, üfleyip tozunu almak istiyor insan. Pek toz filan yok ama öyle görünüyor işte. Milli Kütüphane binası hakikaten nefis. Bugüne dek gördüğüm en sıcak okuma mekânlarından biri. Yer koyu ceviz; duvarlar ise, 'duvar'. Olduğu gibi bırakılmış duvar taşları. Haftada bir kez ziyaret etmeden olmuyor burayı. Giriş için bir kart çıkarıyorsunuz, fotoğrafı, onu okutarak giriyorsunuz vs. İşte bu eski hastane bahçesi ve eklentileri Rambla'ya açıldıkları için, Rambla ne kadar şükretse az.

Onlarca sokaktan önemlice bir kısmı, tarihi eski şehre açılıyor. Sokakların hepsi birbirine benziyor, haliyle birbirinden güzel. Hemen hepsi, sarı ve loş ışıklı. Bu adamlar ışıklandırma işini iyi biliyor. Mesela ağaçları bizim Cinnah'taki gibi, "ağaç yeşil bir bitkidir, bu durumda yeşil bir bitkinin geceleri yeşil spotlarla ışıklandırılması gerekir" diyerek, ışıklandırmıyorlar. Doğrusu, Katalanlar'da bir vizyon sorunu olduğu açık! Hazır konu açılmışken (!) benim üniversitenin karşısındaki parkta devasa 'popo' heykeli olduğunu söylemeden geçemiyorum. Heykele bakınca ilk akla gelen sözcük, üç harfli olanı ama burada kullanmayayım artık onu. Ayan beyan, hiç öyle modern olma kaygısı taşımadan, bir şeylere gönderme yapmaksızın, üç beş adam boyunda bir popo heykeli yapmış sanatçı. Yalnızca vizyonsuz olsalar neyse, bir de densizler anlayacağınız. İşte yine saptım Rambla'dan...

Caddenin ortasından denize doğru giden son kısım, başka bir yer gibi sanki. Bu açıdan belki İstiklal ile karşılaştırılabilir. Taksim'den Galatasaray'a kadar olan kısmı ile sonraki, hele Adakule'den Tünel'e kadar olan kısmı çok farklıdır ya. İlkinin kalabalığı, çeşitliliği, iş yerlerinin içeriği vs. değişip daha sakin, daha hanımefendi bir yere dönüşür. İşte Rambla'nın da diğer yarısı, ilk yarısından başka. Orada kalabalık biraz seyreliyor. Sokak ressamı, kendilerini heykelleştirip kaskatı duran sokak sanatçıları, caddeye açılan tütüncü dükkanları (ki iyi ki varlar, posta pulu da satıyorlar!), kılık kıyafet satıcıları vs. İşte bu kısım yani

denize varan kısmın ulaştığı son yer, *Kaşif'in* anıtı. Kim bu Kaşif diye sormazsınız herhalde. Bir meydan, meydanın ortasında Trafalgar'a ya da bizim Dikilitaş'a benzer hayli yüksek bir kaide ve kaidenin tepesine kondurulmuş, Trafalgar'a benzer ama Dikilitaş'a benzemez şekilde, Kaşif'in denize bakan görkemli heykeli. Ya nereye bakacaktı! Bu arada kaldırımdaki Joan Miro mozağini atlamayayım, o da güzel. Kaldırım demişken... Caddenin toplam genişliği tahmin ediyorum elli altmış metredir. Araçlar için yalnızca sekiz on metre (iki yanda, toplam) ayrılmış ve kalanı 'kaldırım'. Yolun tam ortasında çok geniş ve anlattığım her şeyin yaşandığı 'orta kaldırım' ve kenarlarında, iki ayrı yaya kaldırımı daha. Rambla kalabalığının nedenlerinden biri de bu olsa gerek. Caddenin tam ortasındaki metro durağının adı, Liceu. Çıkışı en kolay durak olduğu için sempati duyuyorum! Çok sıcak; metroların içi, tüneller çok sıcak, cehennem gibi. Eğer uzun yürümeliler bir yere denk gelerseniz aman Allah'ım. Bu nedenle, sevgili Liceu Metro Durağı, kendini çok sevdiriyor.

İşte İspanya iç savaşını yazmış olan Orwell'ın, Franco güçlerine karşı toplanan Cumhuriyetçiler'in yürüyüşüyle tasvir ettiği Rambla, böyle bir yer. Ya da belki değil, dedim ya, kimin nereden baktığı önemli. Günün her saati herkesi buyur eden, her saatinde hep aynı renkte olan, kasvetini ve ağırbaşlılığını bence güzelim hastane bahçesinin delilerinden, yoksulluğu ve sefaletinden alan, en az o bahçedeki bitli, kirli, çirkin mi çirkin köpeğiyle kıvrılıp yatmış evsiz ve ayyaşların hali kadar hüznü, ağırbaşlı ve neşeli. La Rambla.

Sonraki yazı "bir lokanta" olsun. Olsun ki neşemizi bulalım...

Karşı Kıyıda Selam

Zeynep Alica

Selanik'e Uluslararası Eğitim Konferansı'na katılmak üzere kalabalık bir grup olarak gittik Ankara'dan. Otobüsün bagajına bisikletimi kabul eden dostlara selam. Dört gün süren konferans sonrası Atina'dan Selanik'e pedallama hayalim gerçekleşecekti. Tura abim ve iki yeğenimle çıktık. Kamp yerlerinde konaklamayı planladığımız için bagajımızda çantalarımız, matlarımız ve çadırlarımızla tur yaptık. Bu turda Selanik, Katerini, Larissa, Volos (Volos'ta Centaurların mekanı Peleon dağının tepesindeki Makrinitisa köyü ve Agria), Molos, Martino Atina ve sonrasında Lesvos (Midilli) adasını pedalladık.

Kadınların Şehri Selanik

- Kalimera. Sizde bogutsa var mı? (Gayet kendinden emin soruyorum. Beş günlük Selanikliyim ya)

- Bogutsa? Mmm...

E sonunda anlıyor kız ne istediğimi, bugatza(hani telaffuz nerdeyse buğaça). Selanik'e özgü tatlısı da peynirli de olan bir hamur işi türü. Mübadiller bol olduğu için dilde çokça Türkçe ya da tanıdık kelimeyle karşılaşıyorsunuz Selanik'te. Daha önce Yunan bir arkadaş ile sohbet ederken Selanik'i hanımefendi beyefendi edalı bir şehir olarak tariflediklerini söylemişti. Bir tür "ah eski İstanbul" anlattıysım gibi gelmişti kulağıma. Ama daha içeriden birkaç gün geçirince ve diğer şehirleri de görünce kâbul, Selanik pek endamlı, insanları sanki daha özel bir inceliğe sahip ama işte aynı zamanda kendini duvarlardaki bitimsiz yazılardan ve arada gözüme çarpan işgal evlerinden ve aklımın geri planında duran anarşist kimliğinden ele veren bir isyankar güzelliği de var. Yolumuz ve yolculuğumuz bu güzel şehirden başladı. Adını Büyük İskender'in kızkardeşi Thessaloniki'den aldığı söyleniyor. Belki bu nedendir kadınlarının ferah ve özgür oluşları. İnsan özeniyor o hallere doğrusu. Hani bizde biraz kısa bir etek giyip az bi süslenince bir çok yerden geçerken bir huzursuzluk olur ya ey memleketimin hatunları. Hani bi o eteği elbiseyi çekiştirip düzeltmek zorunda kalmalar, oturunca üstü başı bir toplamalar. Varoluşumuzdan bezeriz ya bazı bazı. Yok işte o haller. Aksine etek fazla mı kapanmış, savur gitsin. Kimsenin kimseyi huzursuz ettiği yok nasılsa. Özetle bu edalar kadınlara yaraşır, çirkin kadın yoktur az özgürlük vardır diyerek sonluyorum bu faslı ki üstüne çok söz edilebilir, edilse iyi olur...

Yollar yollar...

Yola çıktığımız ilk gün daha çok National Road denen yolu takip ettik. Bir süre sonra otobana geçtik, kaçak bisikletçiler otobanda! Yolun kenarında arabalar, otobüsler, motosikletler ve hatta ineklere ilişkin tabelalar vardı ama bisiklete dair bir işaret yoktu, hani yasak anlamında bir şey bile. Otobana sızdıktan yaklaşık 30 km sonraydı sanırım rastladığımız ilk gişede nazikçe yan yola sevk edildik. Bir başka sızmamızdaysa gişedeki kadın memur gülümseyerek el salladı.

Kilometreler Eskişehir Ankara yolundaymışız gibi geçti. Otobanı, yanından akıp giden alternatif yolu, deniz tarafından akan patikaları hepsi mi düz olur, evet dümdüz. Neyse ki yeşil. Bol bol ağaç, maki, çalı, ağaç, arada ırmak. Larissa Molos arası köy yollarına çıkan kıvrımlı yollar muhteşimdi. Adını bilmediğim, salkım meyveler veren ağaçlar yol boyu büyük alanlarda gölgelikler yaratıyordu. Arada tütün tarlaları. Göz alabildiğine işlenmiş toprak parçalarının kıyısından geçip giderken arada bir Kuzey Ege'de rastladığımız gibi köylüler görmek, sizi görünce bir durup dikilip uzun uzun bakan kadınlı erkekli köylüler. "Yassas" diyerek gülümseyen. İnsan dil ile anlaşamadığında

da konuşabiliyor. Tepkileri işaretler, destek kornaları ve alkışla ifade eden yol arkadaşları oluveriyorsunuz. Kuzey Ege, Çanakkale, Bodrum Antalya arası hattı arkadaşlarımla pedalladım daha önce. Bu kıyının bir çok farkı var. Hem nüfusun azlığı hem siesta eğilimi hem de belki kriz etkisi ile daha az benzin istasyonu bulabiliyorsunuz. Şu açıdan kötü, tedarikli yola çıkmazsanız o sıcakta pek hoş olmaz. Bizim yedeğimizde her daim suyumuz vardı neyse ki. Yemek konusunda ise bir cennettedik denebilir. Dağın başında kalıp kamp atacak yer bulamadığımız bir anda bile gayet lezzetli bir yemek yiyebildik mesela. Dağ başı demişken dümdüz yolun kıvrımlarla yükseltilemlerle renklendiği hatlar vardı elbette. Martino Tepesi. Pek uzun sayılmayan bir kıvrımdı ama onca düz yolun ardından biraz zorladı. Ama değdi mi? Hem de nasıl! Arkaya baktığımda - epey yüksekteydik- manzara harikaydı. Çamlar, orman, çam grupları arasından deniz ve kıpkızıl gün batımı. Aldığın nefesin bal tadında olduğu anlardan biri.

Tüm yol boyu karşılaştığımız minik kilise maketçiklerini anmadan geçemem. Neden yerleştirilmişler yol kenarlarına sora sora öğrendik Makrinitisa köyünde. Yaşamını yolda, özellikle de motosiklet kazalarında kaybedenler için konan anıt taşları bunlar. Yunanistan trafiği hızı, deliliği ile biliniyor. Ama bizim ülkeyi nereyle kıyaslasak daha deli kaçacağını düşündüğümde "abartıyorlardır" demişim içimden. Bizim trafik deneyimlerimiz tepkilerin abartılı olduğunu kanıtlıyordu ama bu anıt/kiliselerin çokluğu da yolda daha bir dikkatli olmayı sağladı doğrusu. Düşünsenize aklınız bir karış havada, yüzde koca bir tebessümle o yolları geçerken sürekli kazaları anımsatan, içlerinde genellikle mumları, gaz yağlı lambaları sürekli yanan, kimisinden aziz ya da azize resmi görünen süce anıtlıklar. Bi efendi, bi sessiz, bi derin derin düşünürken buluyor kendini insan.

Bisiklet turu yapmayı düşünen varsa!

Atina Selanik arası bisiklet turu yapmayı düşünecekler için kesinlikle tavsiye edebileceğim bir rota. Alfabe ile birkaç gün içinde barışıyorsunuz. Bisiklet sokakla, insanlarla, dillerle var olan mesafeyi hemen sıfıra çekiyor. Neredeyse az bi zamanda orali oluvermenizi sağlıyor. Sizi orali buralı değil dünyalı yapıyor sağolsun. Yunanistan'ın bu kıyısı bir Ortadoğu Türkiye karışımı, yemekler, kelimeler, pek de büyük olmayan şehirler ve kasabalar. Bisikletin kırılğanlığının farkında olan şoförler, direksiyonda canavarlaşmayan, dur kalk yaptığınızda asla kornayla panikletmeyen insanlar. Yavas yavas saatlerin tadını çıkaran, yazı bol sulu bir karpuzu ağız tadıyla yer gibi şölene çeviren insanların diyarı Yunanistan. Yol ile ilgili yazacak bir dolu şey var. Dürüstçe söyleyebilirim ki bir kez bile kötü bir davranışla karşılaşmadık. Ekonomik kriz var evet ama belli ki biz daimi krizde yaşıyoruz bir çok açıdan. Bizimki her şey dahil bir insanlık krizi. Kabalaşan, sürekli çalışmayı, tüketmeyi, harcamayı öncelikli tutan yaşamlarımıza karşı siestalı, bol kahveli, dışarıda kadınlı erkekli bir yaşam var orada.

Her şey hem fazlasıyla tanıdık ama bir yandan da bambaşka. Larissa kasabasında bir kamyonetin kasasına yüklediklerini satan amcanın gaydali sesi mesela. Kasabayı kaç kez turladı, kamyonetin arkasında kantarı aheste aheste sallanırken megafonundan yankılanan meyvenin adı çok tanıdık: "Karpuzikooo!"

Güzelyurt

E. İrem Akı

Ankara'da yaşamının en büyük sıkıntılarından biridir denize gitmek için en az sekiz-dokuz saat yol tepmek zorunda olmak. Deniz kenarında kafa dinlemeye gitmek isterseniz en az üç-dört günü gözden çıkarmalısınız. Bu Ankara'da yaşayanların şikayet ettiği bir konu olabileceği gibi, Ankara'da yaşamayan ve bundan memnun olanların zevkle ileri sürebilecekleri bir konudur aynı zamanda. Ankara zaten sıkıcıdır; bu da yetmiyormuş gibi güzel olan yerlere de uzaktır.

Amacım, "Ama bakın, Ankara'ya yakın güzel yerler de var savunması" yazısı değil. Sadece iki gün için Ankara'dan ayrılıp, insanının nasıl zihnini dinlendirebileceği veya sakinleştirebileceği bir yer hakkında, Güzelyurt hakkında yazmak.

Aslında bu Güzelyurt'a ilk gidişim değil. Ancak ilk gidişimde, Aksaray'daki bir konferans vesilesiyle gitmişim. O günden beri sadece Güzelyurt'a değil, Otel Karavallı'ya da gitmek aklımdadır hep.

Güzelyurt'a tekrar gitmek istememde bu otelin büyük bir yeri olduğunu belirtmeliyim. Heybetli Hasan Dağı'na ve onun önünde uzanan bir gölete bakan manzarasına insan saatlerce bakıp, durmak ve susmak istiyor. Göletin sağ kenarındaki tepenin üzerinde bulunan Yüksek Kilise'nin belli belirsiz görüntüsü ise, insanın farklı bir zamanda olduğu hissine kapılmasına neden oluyor. Sanki elinde mum ışığıyla, kapüşonlu pelerini olan bir eski zaman rahibinin silüetini görecekmisiniz gibi... Bu manzara gün içinde renklerini değiştirerek ayrı bir güzelliğe bürünüyor. Havanın kuru ve temiz olması ise bu görüntüyü tüm çıplaklığıyla görmemizi sağlıyor.

Otel personelinin cana yakınlığında da söz etmeden geçemeyeceğim. Udo, Mevlut Bey, Mehmet ve Oba(ma). Ayrıca otelin kendisi de mekânsal ve zamansal olarak farklı bir yerde olduğunuzu hissettiriyor.

Gelelim Güzelyurt'a... Güzelyurt, eski adıyla Gelveri, Türkiye'deki pek çok yerleşim yeri gibi bir göçü barındırıyor geçmişinde. Lozan Antlaşması sonrasında, mübadeleyle Gelveri'deki Rumlar Yunanistan'da Kavala yakınlarına göç ettiriliyor ve orada Yeni Karvali köyünde yaşamaya başlıyorlar. Bugün, Güzelyurt'ta Rumlardan geriye kalan evleri ve kiliseleri.

Güzelyurt küçük bir ilçe. Bu küçük ilçenin kendi içinde dahi ikiye ayrıldığını ileri sürebiliriz. Bir yokuşu tırmanıp, ardından bir virajı alıp meydana ulaşıyorsunuz. Meydan ve etrafı taş evlerle çevrili. Meydandan biraz daha yukarı yürüyünce yeni ve alışık olduğunuz mimariyle sanki başka bir şehir karşılıyor sizi.

Meydanda bulunan kahve, çay ve kahve içmek ve aynı zamanda bir şeyler okumak için bulunmaz bir yer. Ağaçların serin gölgesi altında, araba sesi olmaksızın saatlerce oturabilirsiniz. Bu saatlerce oturma faslında fiyatların çok uygun olmasının da bir etkisi var. Kahve çoğunlukla yaşlı erkeklerin mekanı olsa, tek tük kadın ve çocuğa rastlansa ve turist olduğunuz apaçık ortada olsa da kazıklanmıyorsunuz.

Güzelyurt'ta özellikle Hristiyanlar için çok büyük bir önem taşıyan kilise ise St. Gregorius kilisesi. Kilisenin veya

caminin Türkçe ismi ise Kilise Cami. Bununla birlikte, Manastırlar Vadisi sizi başka bir dünyaya götürüyor. Manastırlar Vadisi, kaya içine oyulmuş olan birkaç kiliseye sahip olmasının yanında, çok keyifli bir yürüyüş rotasına da sahip. Vadinin yarığının içinde yürüyüş yapabilirsiniz.

Yürüyüş için asıl rota ise Ihlara - Selime arasında. Bu rotaya Ihlara tarafından başlanabileceği gibi, Selime tarafından da başlanabilir. Genellikle de insanlar önce Ihlara tarafından giriyor. Bizse Selime tarafından giriş yaptık çünkü o gün Mevlut Bey o tarafa gidiyordu. Bizi de arabamız olmadığı için Selime tarafında bıraktı. Aksi takdirde bizim için bu vadiye ulaşmak çok zor olacaktı. Selime kapısından girince önce Selime Katedrali'ni gezdik. Katedrali gezdikten sonra ise Melendiz Çayı'nı takip ederek, Ihlara tarafına doğru yürümeye başladık. Vadinin içinde yürürken yanımızdan akan suyun sesini duymanın yanı sıra, kuş ve kurbağa sesleri de duyarak ilerledik. Piknik yapan veya tarlalarda çalışan köylülerden ve birkaç turistten başka bir insana rastlamadık. Turistlerin çoğu Ihlara tarafındaydı sanırım. Sadece sesler değil, yolda eşek, kurbağa, yılan gibi hayvanlara rastlamak da mümkün. Ayrıca bir yandan bir ormanın içinde ilerken aniden bir çöl atmosferine de girebiliyorsunuz, sonra tekrar orman ve kayalar. Zihniniz sadece yürümekle, karşınıza çıkanlarla ilgilenmekle meşgul. Bir ara durup çayın kenarında oturup doğayı dinlediğinizde... Ne yazık ki o kadar iyi bir yazar değilim.

İki-üç saat kadar yürüdükten sonra, Belisırma'ya vardık, Belisırma'da nehir kenarındaki restoranların birinde yemek yedik. Belisırma, Ihlara'ya daha yakın ve daha turistik sanırım. Yani kazıklanmak konusunda dikkatli olmak lazım diyelim.

Biz ne yazık ki, öğle saatlerinin gelmiş olması nedeniyle, çok sıcak bir havada Ihlara'ya kadar yürümeyi göze alamadık. Bize kalan Selime ve Belisırma arasındaki yolculuk oldu. Ihlara da bir dahaki sefere...

Ulaşım İlgili Faydalı Bilgiler:

Ankara'dan Aksaray'a otobüsle kolaylıkla gidebilirsiniz. Ancak Aksaray'dan Güzelyurt'a gitmek çok kolay değil. Özellikle hafta sonu dolmuş sayısı çok azalıyor ve dolmuş saatlerinin de öngörülebilirliği yok. Güzelyurt'tan diğer köylere de ulaşım da neredeyse yok gibi. O nedenle arabayla gitmek daha kolay olabilir. Yok ben otostop severim dersiniz o başka...

Ankara'nın Umut Tazeleyen Mekanları Mütevazı bir Ankara Mekânı: ÇARŞI

Emine Onaran İncirlioğlu

Aşağı Ayrancı'da, Ali Dede Sokak'la Güvenlik Caddesi'nin keşiştiği yerde ÇARŞI adında unlu mamuller ve ev yemekleri satan küçük bir dükkân/kafe var. Meğer 6 yıl olmuş açılalı ama ben geçen gün tesadüfen keşfettim. Tam *Solfasol*'lük bir yer. Alışveriş yapmak için girdiğim bu dükkânda kendimi tutamayıp, dükkânın sahibi olduğunu tahmin ettiğim, sonradan adaşım olduğunu öğrendiğim sorumluluyla düşüncemi paylaşıyor, "*Solfasol*'lük bir yer burası" diyorum. *Solfasol*'e aşinaymış. Önceleri satılın diye bırakılmış gazete; sonra ne olduysa unutulmuş. O akşam arkadaşlara haber verince yine bırakmaya başlıyorlar gazeteyi. Ben de ÇARŞI'yı anlatan bu yazıya girişmek üzere bayramın ilk günü görüşmeye gidiyorum.

ÇARŞI'nın sahibi Semiha Sunalı "sektör'e dışardan gelmiş: İki yıl ODTÜ'de Kimya Öğretmenliği Bölümü'nde okumuş, Gazi Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun olmuş, borsada 7-8 yıl çalışmış, sonra bu işe soyunmuş. "Birşeyler yapmam gerekiyordu" diyor. Borsa dışında yapacak bir iş ararken, unlu mamuller işiyle uğraşan bir arkadaşı "butik bir yer" açmasını önermiş. "Daha önce hamur bile yoğurmamıştım; ben ne anlarım unlu mamullerden!" diyor. Bir ay arkadaşının yanında staj yaptıktan sonra ÇARŞI'yı açmış, işi yaparak öğrenmiş.

ÇARŞI adı Beşiktaş'tan geliyor. "Ben Beşiktaşlıyım," diyor gururla. Arada Beşiktaş maçlarını izlemek için İstanbul'a gidirmiş. Sırf o yüzden Digitürk de almış. Bazı arkadaşları, özellikle solcular, bu futbol merakını eleştirirlermiş ama Gezi'den sonra futbol çevresindeki dayanışma ruhunun daha iyi anlaşıldığını söylüyor. Dükkânın logosu, tıpi tıpi aynı olmamakla birlikte, Beşiktaş taraftar ÇARŞI'nın logosunu hatırlatıyor. Yazı karakteri biraz farklı, harfler üst üste binmiyor. A siyah, diğer harfler kırmızı. Biraz tepki gelebilir endişesiyle, biraz da kapsayıcı olması amacıyla, "anarşist" amblemi olan A'yı kullanmamış, "tam aynı olmasın" demiş. Ama ilk bakışta çağırıyor. ÇARŞI adı işlevsel bir anlam da taşıyor: "Burası Ayrancı'nın merkezi tam. Burayı tuttuğumda berber vardı, manav, balıkçı vardı." Yani, tam da çarşı içinde diye ÇARŞI adı uygun düşmüş.

ÇARŞI'da dört kişi çalışıyor. Yemekleri Semiha Hanım kendisi ve bir yardımcısı yapıyor. Zeytinyağlılar, mezeler, kurabiye çeşitleri, su böreği, ıspanaklı börek "her zaman çıkan şeyler". Gözleme de çıkıyor "normal zamanlarda" ama benim ziyaretim bayrama denk geldiği için o gün yok. Semiha Hanım, "bizim dereotlu, peynirli poğaçamız meşhur", diyor, "bir de baklava—gül baklavası—beğeniliyor". ÇARŞI'yı keşfettiğim gün çalışan, benim dükkânın sahibi zannettiğim, adaşım Emine Hanım, gündüzleri 10:00-17:00 arası çalışıyor. Semiha Hanım, "çok benimsemi burayı, onun için de iyi oluyor, vakit geçiriyor" diyor, herhangi bir "eleman" gibi olmadığını, "anne-kız ilişkisi" içinde olduklarını söylüyor. Emine Hanım'ın birkaç mezesi var. Bazen, istenirse, onları yapıyor. Meze dışında yemek yapmıyor. ÇARŞI'nın dördüncü çalışanı Sabiha. Bir gün önce geldiğimde onunla da tanışmıştım. Tezgahta, satış işiyle uğraşiyor. Güler yüzlü bir genç Sabiha, üniversite öğrencisi, kimya mühendisliğinde okuyor, yarı-zamanlı çalışıyor. Semiha Hanım'ın dediğine göre, "Aynı zamanda ona da okul gibi oluyor burası".

Semiha Hanım ÇARŞI'yı açarken yalnızca bir iş, bir kazanç kaynağı edinmek istememiş. "Mahallelinin kendi yeri

gibi hissetmesini istedim, sohbet edilecek biryer olsun istedim. Benim isteğimin de ötesine geçti" diyor. ÇARŞI'yı açtığı iki masa varmış, sonra masalar dörtlümeş. Masalar az olduğu için, "mecburen", birbirini tanımayan müşteriler de birlikte oturmuş: "Buraya gelen herkes burda tanıştı. Ondan sonra dostluklar başladı." ÇARŞI, 6 yıldır hizmet verdiği köşede müdavimler edinmiş, toplantılara ev sahipliği yapmış. "Şahin Yenişehirlioğlu vardır, felsefeci, Mümtaz İdil, başka akademisyenler var. Güzel sohbetler oluyor. Genç üniversite öğrencileri geliyor." Konuşmamız süresince başka isimler de geçiyor. Mesela, seyrek de olsa, Emine Ülker Tarhan geliyormuş. "Şahin Hoca geldiği zaman felsefe sohbetleri oluyor. Sanat, felsefe, günlük siyaset... Herşeyden konuşuluyor."

Derken, yan masada oturan birine sesleniyor Semiha Hanım bizi tanıştırmak için. Ferhat Dorkip. Bilkent'te aynı fakültede çalışmış. Hatırlıyoruz birbirimizi. Dünya küçük. "Herkesi bir araya getiren Semiha oldu" diyor Ferhat. Müdavimler arasında ortak bir dil oluşmuş, ortak espriler kurmuşlar, ortak bir kültür. Bir gün Nihat Genç "eşek yerine koydular bizi" dediğinde, Şahin Hoca "eşek yerine koysalar yine iyi" demiş ve aralarında bir "Eşekler Zaviyesi" oluşturmuşlar. Semiha hanım "Herkes fenomen burda" diyor, "Normal zamanda bir araya gelmeyecek insanlar... Herkes başlı başına, kendi alanında ... Herkes biraz egosunu törpülüyor, bir arada olabiliyor". Diğer masadaki iki gence sesleniyorlar, "Haydi gençler, siz de gelin, beraber oturalım". "Mahallemizin gençleri" diye tanıştırıyor Semiha hanım: Burak, Ankara Ziraat'te, tarım makinaları mühendisliğinde öğrenci; Mehmet, Gazi'de Lojistik okuyor. Mahallede herhangi birinin bilgisayarında bir problem olursa yetişiyormuş Mehmet. "Zaten Semiha Abla'yla öyle tanıştık" diyor. "Burda hiyerarşi yok" diyor Ferhat ve ekliyor, "Sahtekârlık yok, hiçbirşey yok. ÇARŞI'ya gelmek, yaşamak lazım." Biz Semiha Hanımla konuşmayı sürdürürken o gençlere anılarını anlatıyor -Servet Tanilli hocası olmuş—, gençler dinliyor. Espirili, samimi bir ortam. Bünyamin adında bir hayali karakter yaratmışlar, ondan söz ediyorlar. Bünyamin'den uydurma alıntılar yapıyorlar, gülüşüyorlar. Arada kulağıma çalınıyor konuşmalar: "Türklerin iki lafı vardır, birisi 'icat çıkartma', diğeri 'farketmez abi'..."

ÇARŞI, Semiha Hanım'ın öngördüğü gibi mahallenin bir uğrak yeri olmakla kalmamış, ortak etkinliklere de merkez olmuş. Bir kere, artık *Solfasol* sayılarının da yer aldığı duvardaki küçük kitaplığa okunsun diye kitaplar bırakmış müşteriler. Aralarında polisiye de var, felsefe kitabı da, vitamin rehberi de. Karşı duvarda, "Ankara'nın Bir Sözlü Tarihi" diye adlandırabileceğim bir kalıcı sergi bulunuyor. "Fransız bir müşterimiz vardı, enstalasyonlar yapan. Buraya da yapalım mı? dedi. Ankara'da beş kafeye yapmış,

birisi de biz." Thierry Payet'nin 2013'de, 27 Nisan - 21 Mayıs arasında yürüttüğü ve ÇARŞI da dahil çeşitli mekânlarda tartıştığı "Ankara" başlıklı enstalasyon projesinde, "Yabancı bir sanatçı Ankara'yı insanlarla temasları sonucu insanlara ve tarihlerine bağlı yerlerden, hareketle keşfediyor". Geçen yıl ÇARŞI'da yapılmış olan bu çalışma kafenin sabit dekoruna dönüşmüş.

Aktivist etkinliklere de önyak olmuş ÇARŞI. 2009 sonlarında başlayıp 2010 Şubat'ına kadar süren Tekel İşçi Eylemi sırasında mahalle sakinleri iki kere ÇARŞI'da toplanıp sabaha kadar 5000 poğaçaya yaparak işçilere destek olmuş. Kadın-erkek, hamuru yoğurmaktan poğaçaları paketlemeye kadar işbirliği içinde çalışmışlar. Bu dayanışmayı gururla, "Çok heyecan verici bir olaydı" diye hatırlıyor Semiha Hanım.

Konuştuğca ortak tanıdıklar çıkıyor. Ulus Baker ile arkadaşmış, mesela ve onun aracılığıyla tanıştığı Ünal Nalbantoğlu da gelirmiş ÇARŞI'ya. Son dönemlerinde, artık evden çıkamadığı zamanlarda, özel yapılmış ekmeğini Semiha Hanım gönderir ya da kendi götürürmüş. Sızlı bizli konuşmayı bırakıp birbirimize adımla seslenip sen demeye başlıyoruz; ayrılırken tokalaşmakla yetinmiyoruz, kucaklaşıyoruz. ÇARŞI'dan bir dostluk daha doğuyor.

Elbette "kâr amacı güden" bir işletme ÇARŞI, ama sıcak, amatörce çalıştırılan ve *Solfasol* ekibinden Tanju Gündüzalp'in dediği gibi, insana "Çok özel, güzel, başka bir dünya mümkün" dedirten bir mekân, ortam ve insanlar.

Alkaraların Passolig Açıklaması(dır)

Futbol kamuoyunun bildiği üzere "tribünlerdeki şiddeti ve düzensizliği önleme" iddiasıyla ortaya atılan E-Bilet/ Passolig sistemi yeni sezonla birlikte uygulamaya konacak ve statlarda maç izleyebilmenin tek yöntemi haline getirilecektir.

Şiddet önleyici bir saikle hazırlandığı öne sürülen bu sistemin, taraftarları kredi kartı edinecekleri bir bankaya müşteri haline getirmeye ve bu kredi kartını işletilebilmek için de ekstra meblağları gözden çıkarmaya mecbur bırakmasıyla şüphe götürmezcesine nurtopu gibi yepyeni bir rant çarkı oluşturma ve taraftarı müşteriye dönüştürme niyetinde olduğu aşikardır. Hele bu bankanın elinden 15 yaşındaki çocukların kanı, cebinden ülkenin dört bir yanındaki vatandaşlarının alınteri akan bir hükümetle yakın ilişkilerde bulunan Çalık grubuna ait Aktif Bank olması E-Bilet'in yaydığı pis kokuları tüm den katlanılmaz bir boyuta taşımaktadır.

Bir kez daha vurgulamak gerekirse, "tribünlerdeki şiddeti önleme" şiarıyla uygulamaya konulan E-Bilet sisteminin bizler adına en ironik ve aynı zamanda en üzücü boyutu ise bir gün olsun ne rakip taraftarlara ne sahadaki

emekçilere karşı tek bir yüz kızartıcı eylemde bulunmamış, her türlü şiddet ve holiganizm biçiminin birinin bin para olduğu ülke futbolunda kulübüne sportmen tavırları nedeniyle 4 milyon TL ödüllü CentilmenLig'i kazandırmış -ki hiçbir iyiliğin cezasız kalmadığı dünyada bu ödül de 19 Mayıs Stadı'nın güvenlik sistemlerinin ve kameralarının geliştirilmesine yönelik olarak kullanılmıştır. Küfürü tümüyle dışlamış; hakarete, ayrımcılığa kime yönelik olursa olsun prim vermemiş bir "örnek tribün" niteliğiyle akademik çalışmalara konu olmuş Gençlerbirliği taraftarlarının, bu sistemin bayraktaşılığını yapan İlhan Cavcav tarafından bizzat cezalandırılmasıdır. Taraftarına yönelik bir düzenlemeye ihtiyaç duyacak belki de son kulüp başkanı olan İlhan Cavcav'ın, E-Bilet'e yönelik bu anlaşılabilir azmi ve arzusu, bu sistemin arkasındaki kirli para ilişkilerini kör göze parmak sokarcasına açığa vurmaktadır.

Gençlerbirliği'ne olan sevgimiz ve bağlılığımız sual edilemeyecek derecede özeldir. Ancak bizim Gençlerbirlikliklikten ve Alkaralılıktan anladığımız da yalnızca en üst klasmandaki futbol takımına eşlik etmekten ibaret değil, bunun ötesinde ahbaplarla gönül

gönüle verdiğimiz bir beraberlik halidir. Beraberliğimizi bozmaya da E-Bilet gibi taraftarı sömürülecek bir metaya dönüştürmeyi amaçlayan bu sistem mani olamayacak, kimi zaman ekran karşısında kimi zaman altyapıdaki bebelerin ardında kimi zaman da topun elle oynananında birliğimiz vücut bulacaktır.

Alkaralar kuruluşundan bugüne dek üyelerinin hür iradesini her türlü karar mekanizmasının üzerinde tutmuş, hiçbir zaman hiyerarşik bir örgütlenme hali içerisinde olmamıştır. Gençlerbirliği'ni statlarda desteklemek isteyen herkese saygımız sonsuzdur. Ancak kendisini Alkara olarak tanımlayan her bir Gençlerbirliği taraftarına çağırız bu kirli düzenin bir dışısı haline gelmemeleri, birilerini daha da zengin kılacak bu rant kapısına karşı ilkel durarak E-Bilet'e sırt çevirmeleridir.

Diyeceğimiz odur ki, Alkaralar, tribünleri müşterilerin değil, taraftarların mesken tutacağı vakte dek Gençlerbirliği maçlarını boykot edecek, sesleri 19 Mayıs'ın üzerinde yankılanmayacak, pankartı C Blok'un hemen önünde yer almayacaktır.

Kafanızı Kaldırın!

Amatör Astronom - Özgür Cengiz
ozgurengiz2008@hotmail.com - www.astronomigunlugu.blogspot.com

AĞUSTOS ve EYLÜL AYI GÖZLEM TAVSİYELERİ:

Yaklaşımlar: 2 Ağustos'ta Ay-Spica yakın görünümde olacaklardır. Hemen ertesi gün ise Ay-Mars yakınlaşmasını göreceğiz. Aynı gün "Ötegezegenler" temalı Ankara Üniversitesi Rasathanesi halk etkinliği olacaktır. Bir sonraki yakınlaşma 19 Ağustos tarihinde Venüs-Jüpiter yakınlaşması olacaktır. 26 Ağustos'ta ise bu kez Satürn-Mars yakınlaşmasına tanıklık edeceğiz. 29 Ağustosta Neptün karşı konumda olacaktır, en iyi seyir imkanını verecektir. Ayın son gününde ise Ay-Satürn ve Mars yakın görünümde olacaktır.

Eylül ayında ilk olarak Ay-Mars yakınlaşmasını (1 Eylül), sonra da Ay - Aldebaran (15 Eylül) seyredeceğiz. 20 Eylül'de Merkür ile Spica yakınlaşması ardından, 26 Eylülde Ay-Spica ve Ay-Merkür yakınlaşmasına şahitlik edeceğiz. Ayın son yaklaşması Ay-Satürn ve Antares arasında 28 Eylül'de olacak.

Gezegenler: Merkür ve Venüs, Ağustos ayında güneş doğmadan ve batmadan önce 1 saat kadar seyir imkanı veriyor. Mars ise ay boyunca doğu ufkunda izlenebilir. Jüpiter, güneş doğmadan gözlemlenebilirken Satürn gezegeni Terazi (Libra) takımyıldızında izlenebilecektir. Ağustos ayında Uranüs Balık (Pisces), Neptün ise Kova (Aquarius) takımyıldızlarında gözlemlenebileceklerdir.

Eylül ayında ise Merkür ve Venüs gözlem imkanı vermezken, Mars da ay boyunca ufkun altında olacağından gözlemlenemeyecektir. Jüpiter ise ancak ay sonunda sabaha karşı izlenebilecektir. Satürn ise batı ufkuna yakın olduğundan kısa süreli seyir imkanı yaratacaktır.

Meteor Yağmuru: Ağustos ayında saatte 60 meteor gözlemiyle, gece yarısından sonra Perseid Meteor yağmuru gerçekleşecektir. Yaz günlerinin en güzel gecelerinde bu semavi şöleni kaçırmamanızı öneririm.

AMATÖR ASTRONOMUN GALAKSİ REHBERİ -13

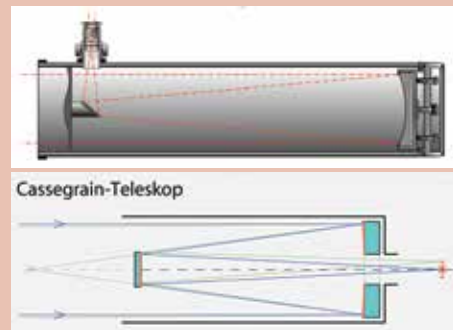
Şekil 1 : Ankara Üniversitesi Rasathanesi Halk Günü etkinliklerinden bir görünüm.

Aynalı-Yansıtıcı (Reflektif) teleskoplar, ışığı toplamak için eğri ayna takımları kullanan teleskoplardır. Mercekli teleskoplara alternatif olarak 17. yüzyılda keşfedilmiştir. Aynalı teleskobun bir cinsinin mucidi meşhur fizikçi Isaac Newton'dur. Günümüzde de onun icad ettiği "Newtonian" tipi aynalı teleskoplar kullanılmaktadır.

Aynalı teleskoplarda ışık mercek yerine bir ayna tarafından toplanır. Bu ayna bir kürenin yüzeyinin bir kısmı şeklinde ve içbükeydir. Hiperbol veya parabol kesitidir. Bu şekilde odakta toplanan ışık, ikinci bir ayna tarafından göz merceğine iletilerek büyütülür.

Zaman içerisinde her icatta olduğu gibi yansıtıcı teleskoplar da gelişmelere uğramıştır. Bu gelişmeler sayesinde daha kaliteli görüntü verebilen daha ucuz ve daha kullanışlı cinsleri türemiştir. En sık kullanılan türleri, ikincil aynası düz olan "Newtonian" tipi ve ikincil aynası dışbükey

olan "Cassegrain" tipidir. Bunların değişik versiyonları da mevcuttur ki o versiyonları da önümüzdeki ay inceleyeceğiz.

Şekil 2a ve 2b : "Newtonian" ve "Cassegrain" tipi yansıtıcı teleskoplarının çalışma prensipleri

Yansıtıcı Teleskoplar, mercekli teleskoplara nazaran daha az yer kaplaması ve hafif olması nedeniyle daha kullanışlıdır diyebiliriz. Avantajlarından bahsederseniz:

1- Büyük çapta ayna yapmak, mercek yapmaktan daha kolay olduğundan daha ucuza imal edilir.

2- Işık yansıyarak gittiğinden, mercekli teleskoplardaki gibi uzun bir tüpe ihtiyaç yoktur. Optik tüp boyutu daha kısadır. Daha hafiftir. Bunlar da taşınabilirliğini arttırır.

3- Ay, gezegen ve derin uzay objeleri gözlemleri için idealdir.

4- Ayna çapı büyük değerlere ulaşabildiğinden, daha çok ışık toplar ve daha net görüntü verir.

Gelelim yansıtıcı teleskopların dezavantajlarına:

1- Mercekli teleskoplara göre daha hassastırlar, örneğin ortam ısısından bile etkilenirler. Bu yüzden daha çok bakım isterler.

2- Işığın tüp boyunca daha çok kırılıp yansması dolayısıyla ışık kaybına neden olurlar.

3- Aynaların mükemmel eğimlerde olması gerekir. Eğimlerdeki en ufak hatalarda, "coma" denilen hatalar izlenir.

4- Birincil ve ikincil aynaların çok iyi hizalanması gerekir. Aksi takdirde cisimler bir yana doğru uzamış görünebilir. Bu hatayı gidermek için her gözlemeden önce "kolimasyon" düzeltmesi yapmak gerekir.

Şekil 3: Tipik bir Newtonian Teleskop

Yurdumuzda ve dünyadaki gözlemevlerinde kullanılan teleskopların büyük bir çoğunluğu yansıtıcı tipe teleskopların gelişmişleridir. Ayna çapları büyümekte ve yansıtıcıları teknolojik gelişmelerle artmaktadır. Ülkemizdeki en büyük teleskop olan ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (Antalya) içerisinde yer alan RTT150 teleskobu, yaklaşık 5 metre uzunluğunda optik tüpe ve 1,5 metre çapında aynaya sahiptir. Teleskobun ağırlığı ise 37 tondur.

Önümüzdeki ay "Mercekli-Aynalı" teleskopları daha yakından inceleyeceğiz.

Herkese açık ve temiz gökyüzü dileklerimizle...

Alternatif Konut Üretiminin 70lerdeki Esin Kaynağı, Tokilerin Anti-Tezi... **Mehmet Adam (1940-2014)**

Akın Atauz

Mehmet için bir yazı yazmak o kadar zor ki...Ama Mehmet benim için özel bir arkadaş.

Ne çok yakın olmaya cesaret edebileceğim, ne de kendimden uzak olduğumu ve araya bir mesafe koymak gerektiğini düşündüğüm bir insan. Bir çeşit erişilemezlik özellikleri taşıyan, ama durduğu yeri de, çevresindeki herkes için çok eşitlikçi ve demokratik olarak tanımlamayı doğallıkla sağlayabilen biri. Bu duyguyu belki en çok, daha sonra Mehmet'in arkadaşı olmuş eski öğrencileri hissetmişlerdir.

Ben Mehmet'i daha çok, mimarlık ikinci sınıf öğrencisiyken tanıdım. O zaman Mehmet 4. sınıftaydı. Bu sınıf farkı, stüdyolu eğitimler için, az bir fark değildir. Bu nedenle aşağıdan doğru baktığımızda, bu tür arkadaşlıklarda, hem olmak istediğiniz öğrenciyi, hem erişilemezlikleri, hem de bu yakınlıktan doğan tatminleri birlikte duyumsarsınız. Mehmet, benim için böyle, erişilemez ama harika bir insan örneği gibi duruyordu önümde.

Başka mimarlık öğrencileri de vardı, bu tür "erişilemezlik" duygusuyla baktığım, ama Mehmet'in, sanki insana biraz daha umut veren ve saygılı davranan bir özelliği daha vardı.

Sonra uzunca yıllar hiç bir yakın ilişkimiz olmadı. Ama İngiltere'den döndükten sonra, ODTÜ'deki o korkunç karışık ama bir o kadar da direncin pekişmesiyle oluşan o kıvamlı dostluk ve dayanışma zamanlarında, yeniden karşılaşma fırsatlarımız oldu. Bunlar çok uzak karşılaşmalardı gerçekte, ama Mehmet'in düşüncemdeki yeri giderek yakınlaşmaya başlamış, bir çeşit "yol arkadaşlığı" anlayışına dönüşmüştü.

Benim Mimarlar Odası Yayın Sekreterliği yaptığım yıllarda Mehmet'le daha çok karşılaşıyorduk. Mehmet de yayın kurulundaydı sanırım. Sonra, ODTÜ'den uzaklaştırıldığı dönemde, 1979 yılında, Mehmet'in "Almaşık Yeniden Üretim Süreçleri için Konut Alanları" adlı çalışmasını kitap olarak yayınladık.

Bu kitap, o zaman için zor ve okuması kolay olmayan bir kitaptı. O zamana kadar Türkiye'de sadece konutu konu alan (benim bilebildiğim) o kadar az kitap vardı ki. Bu önemli bir kitaptı. Ek bölümlerinden birinin başlığının "Konut Sorunu İle İlgili Bir Görüş ve Anarşizm" başlığını taşıyor olması, bana özellikle çekici geliyordu. Bu başlığı cesur, yenilikçi ve ilginç buluyordum. Ama kitabın bütünü de öyleydi. Kitabı şimdi baktığımda bile (aradan 35 yıl geçmiş), kitabın aşılmış ve eskimiş olmadığını düşünüyorum. Özgün bakış açısı, arayışının özü, tazeliğini koruyor bence. Hatta belki bunca TOKİ evi ve müteahhit sitesi (kentsel geliştirme projesi/ "gated communities" vb.) sonrasında, bu kitap daha da ilham verici olabilir.

Güvenpark'ın otopark olmasının engellenişi Türkiye'deki kentsel mücadeleler tarihinde bir ilk ve belki hala da biricik olma özelliğini koruyor.

Mehmet'le asıl birlikte çalıştığımız ve ürettiğimiz dönem, daha sonra, Ankara'da bir avuç insan, Güvenpark'ın otopark olmasını önlemek için bir araya geldiğimizde ve 12 Eylül sonrasının ilk "cansiperane" kentsel mücadelesini vermeye çalıştığımız sırada oldu. Güvenpark direnişçileri,

tamamen "ad-hock" denilebilecek tarzda, kendiliğinden ve yerinde/sokakta oluşmuş bir direniş grubuydu. Her yaştan, her türden insan, 12 Eylülün ağır suskunluk kurşun perdesini delmek ve nefes alabilecek, söz söyleyebilecek bir gedik oluşturabilmek için çabalarken, rastlantısal olarak bir araya gelmişti.

Benim için Güvenpark mücadelesi, inanılmaz derecede doğurgan, öğretici ve yenilikçi bir mücadele alanı olarak gelişti ve birlikte olduğum insanların hepsi, bir kenti ve insanlarını bilebilme kapasiteme inanılmaz derecede katkıda bulundu. Mehmet de, katkıda bulunanlardan biriydi ve belki de, en önemli olanlarından biriydi.

Bu mücadeleyi bir sokak mücadelesi ve dolayısıyla herkesin yapabileceği bir kentsel mücadele olarak düşündüğümüzden, mahkeme (Danıştay) aşamasında hem bütün mahkeme masraflarımızı sokakta Güvenpark rozeti satarak kazandık, hem de avukat, ya da hukukçu kullanmaksızın davayı kendimiz savunduk. Mahkemede, belediye onlarca avukat tarafından temsil ediliyordu. Onların karşısında ise sadece biz, (Mehmet Adam, Aydan Bulca ve ben) vardık. İnanılmaz ve şaşırtıcı, o zaman kadar görülmemiş bir savunma yaptık.

Aydan, Güvenpark yerine otopark yapılmasını planlama açısından, ben ulaşım sorunu açısından ne tür sakıncaları olabileceğini anlattık. Mehmet ise, kentin belleği ve kentte sahip olduğumuz anılarımızı kaybetmenin ne anlama gelebileceği üzerinde durdu. Oradaki çocuk parkında kısa pantolonla oynadığını anlattı. Bunlar gerçekte, belki hiçbir Danıştay duruşmasında söylenmiş sözler değildi. Bizler hukuki hiçbir şey söylemedik. Belediye avukatları birçok sayı ve yasa maddesi sıraladılar. Bu ortamda zayıf kaldığımızı zannediyorduk. Ama sonuç olarak davayı biz kazandık. Bu Türkiye'deki kentsel mücadeleler tarihinde bir ilkti ve belki hala da biricik olma özelliğini koruyordur.

Güvenpark'ın otopark olmasını rozet satarak, Danıştay'a avukatsız meydan okuyup kazanan az sayıda insan arasındaydı.

Daha sonra Mehmet, Aydan Bulca ve Güvenpark direnişinde doğan/ gelişen Çevre Duyarlığı Grubu ile birlikte, kent için daha kapsamlı bir ekolojik mücadele programı hazırlamaya giriştik. Belediye seçimleri yakındı ve Ankaralı hemşeriler için, oylarını neleri düşünerek ve neleri isteyerek kullanabilecekleri konularında yardımcı olmak amacıyla bir broşür hazırlamaya karar verdik. Sanıyorum Mehmet o sıralarda TUBİTAK'ta çalışıyordu.

Broşür çalışmasında esas üs, Mehmet'le Emine'nin eviydi. Çok ilginç bir çalışma yöntemimiz vardı: Bu gruptaki ya da çevredeki herkes, kentle ilgili olarak gördüğü her sorunu,

ya da öneri veya düşüncesini, hatta yaşarken bulunmuş ve kullanılan yerel çözümlerle ilgili gözlemlerini, kent içinde gezerken rastladıkça, bir küçük kağıt parçasına (gerçekten küçük, bazıları kibrit kutusu kadar küçük kağıtlardı) yazıyordu. Bu kağıt parçaları Mehmet'in evinde toplanıyordu. Herkes inanılmaz bir iştahla, birçok örüntü topladı kentten.

Sonra Mehmetlerin evinde oturup, bunca öneriyi nasıl biraya getireceğimizi ve formatlayacağımızı tartışmaya başladık. Bu parça parça önerileri yine parça parça ve buna uygun bir formatta sunmaya karar verdik. Metnin editörlüğünü Mehmet yapıyordu. Mehmet'le Emine'nin oğlu Ozan, sanıyorum o zaman ilkokuldaydı, o da bu metinler için resimler, vinyetler çiziyordu.

Bu da ilginç bir broşür oldu, ama etkisi ne oldu, bilmiyorum. Belki yaptığımız her şey gibi, onunda ya hiç etkisi olmamıştır, ya da çok marjinaldir.

Kentin belleği ve kentte sahip olduğumuz anılarımızı kaybetmenin ne anlama geldiğini biliyordu.

Bu çalışmadan sonra, Mehmet'le bir daha sıkı bir çalışma ortamı içinde beraber olmadık. Ama zaman zaman karşılaştık ve hep bir şeyler yapmayı konuştuk durduk. Epey bir zaman geçti aradan ve bu zamanı keşke daha çok işi birlikte kotarmak için kullanabilseymiş diye düşünüyorum. Sonra Kıbrıs'a gitti. Oradan uzun uzun (belki saatler süren) telefon konuşmaları yapıyorduk.

Arkadaşlığımız bunca geliştikten ve pozisyonlarımız neredeyse bu kadar eşitlendikten sonra bile, Mehmet'in çok tekil, çok kendisine özgü olduğunu bildiğim için, onun erişilmez olduğunu hala düşünüyorum.

Mehmet, beni kendi düşüncemde inşa eden ve geliştiren, bazen onaran ve özgürleştiren bir varlık olarak bulundu her zaman. Onun varlığı, ne olunabileceği hakkında hep bir esin kaynağı olarak değerini korudu ve bugün de aynı biçimde koruyor.

Dolayısıyla diyorum ki, henüz Mehmet Adam'a veda etmeyeceğiz. Yapabileceğimiz şeyler var...

O Röportajı Yapamadım

M. İhsan Doğan

Oysa, Halil ağabey randevuyu almıştı. Halil ağabey kim mi? Yeni Halkçı Gazetesi'nin polis muhabiri Halil Soyuer. Hani şu "Hançer-i Aşkınla Ey Yar, Sinem Üzre Vurma Hiç..." diye başlayan şarkı var ya, onun söz yazarı, şair anlayacağınız. Ama, ekme parası için polis muhabirliği yapıyor. Ben de Yeni Halkçı'nın Polis-Adliye Muhabiriyim ya, bana Polis Radyosu Müdürü'nden randevu almış, gidip röportaj yapacağım. 60'lı yılların sonu, TRT'nin yayın tekeli ucundan ucundan kemirilmekte. "Eğitim Radyosu" adı altında en yoz, en kötü müziklerin çalındığı radyolar kurulmakta. Polis Radyosu da onlardan biri. En yakası açılmadık, en kötü arabesk şarkıları, türkülerini çalıyor. Aralarına da, "Polis, halkın dostudur!" türünden, doğruluğuna kendilerinin bile inanmadığı anonslar koyarak, "Eğitim Radyosu" aldatmacasını sürdürüyor.

İstemiye, istemiye gittim Emniyet Müdürlüğü'ne. Neden geldiğimi söyledim, yanıma bir polis verdiler, müdürün kapısına kadar geldik. Memur, müdür beye neden geldiğimi arz etti. Müdür Bey beni kabul etti. Masanın önündeki koltuklardan birine iliştim.

Çok meşgul görünmeye çalışan müdür bey, önündeki bir takım evrakı karıştırmakta, ben de beklemekteyim. Önümdeki sehpa radyonun programı duruyor. Uzandım karıştırmaya başladım, "Bilmem kimden türküler.", "Falancadan Şarkılar.", "Trafik Anonsu" gibi şeyler yazıyor. Birden, bir satır gözüme battı: **Kanarya Kardeşlerden Şarkılar!**

Bu üç sözcüğü unutmayın, aklınızda tutun! Çünkü, şimdi zamanı biraz geri saracağız. Şimdilerde de yapıyorlar mı bilmiyorum. O yıllarda belediye gece denetimleri yapardı. Barları, pavyonları, lokantaları, otelleri falan denetlerdi. O denetimlerden birine gazete beni de yollamıştı. Gece, sabaha kadar o bar senin, o pavyon

benim dolaşmıştık. İşte o denetimde Esenpark adlı gazinoya girdik. Burası, şimdiki Altındağ Belediye Binası'nın olduğu yerde gazino ile pavyon arası salaş bir batakhaneydi. Belediyeciler denetim yapıyor, içki ruhsatı, fiyat tarifesi, temizlik gibi şeylere bakıyor, ben de çevreye göz gezdiriyorum. O sırada sunucu, programa başlayacak sanatçıları anons etti, "Vee, şimdi de huzurlarınızda Kanarya Kardeşler!!!"

Polis Radyosu'nun program dergisini karıştırdım gördüğüm satırı anımsadınız mı: **Kanarya Kardeşlerden Şarkılar!**

Çok meşgul Müdür Bey karıştıracığı başka evrak kalmadığı için başını kaldırdı, "Hoş geldiniz." dedi, ben de program dergisini kapattım, röportaja başladık. İlk sorumu sordum: "Efendim, biliyorsunuz TRT'nin yayın tekeli var. Yasalar gereği, TRT'nin dışında hiçbir kuruluş radyo yayını yapamaz. Oysa, radyonuz yasayı ihlal ediyor. Bu konuda ne söyleyeceksiniz?" Müdür bey şöyle bir kıpırdandı yerinde, canı sıkılmıştı belli. Halil ağabey benim çanak sorular soracağımı falan söylemişti her halde. Böyle bir soruyu hiç beklemiyordum anlaşılan. "Ee, biz eğitim radyosuyuz. Emniyet mensuplarını, halkımızı kanunlar, kaideler hakkında bilgilendiriyoruz. Mesela, trafik kurallarını anlatıyoruz." Adam, gözümün içine baka baka yalan söylüyordu. Arada bir yaptıkları anonsların dışında tek satır laf ettikleri yoktu oysa. İkinci sorumu sordum: "Radyonuzun yayın politikası hakkında bilgi verir misiniz." Çok meşgul müdür bey biraz rahatlamıştı, "Biz, radyomuzda amatör sanatçılara yer veriyoruz." Haydaa, buyrun, buradan yakın! Amatör sanatçılar ha. Dayanamadım, "Az önce program derginizi karıştırdım, Kanarya Kardeşlerden Şarkılar diye bir anons gördüm. Kanarya Kardeşler, Esentepe Gazinosu'nda sahneye çıkıyor, amatörlikle hiçbir ilgileri yok" deyiverdim. Hay

demez olaydım. Çok meşgul müdür beyin kaşları çatıldı, suratı allak bullak oldu, "Görüşmemiz bitmiştir!" dedi. "Ama, müdür bey..." gibilerden bir şeyler gevelemek istedim, beni dinlemedi bile, zile bastı, içeri giren memura, "Arkadaşı kapıya kadar götürün..." dedi. Geldiğim gibi, mevcutlu, süklüm, püklüm çıktım Emniyet Müdürlüğü'nden.

Gazeteye döndüm. Halil ağabey heyecanla bekliyor beni. Suratımdaki acıklı ifade her şeyi anlatıyordu ama, bir de ne olduğunu benden duymak istediler. Gazetenin sahibi Erdoğan Tokatlı, Genel Yayın Müdürü ve Basın Yayın Yüksek Okulundan Gazetecilik öğretmenim Nihat Subaşı ve Halil Soyuer. Gözümün içine bakıyorlar. Anlattım olanları. Sorduğum soruların çok meşgul müdür beyin hoşuna gitmediğini, beni kovduğunu söyledim. Erdoğan ağabeyle, Nihat hoca bıyık altından gülerken, "Eh napalım, olmadıysa, olmadı." dediler de, Halil ağabeyi susturmadım. Esti, üfürdü, kızdı, köpürdü. Öyle sorular sorulurmuş, ben ne biçim muhabirmişim falan. Biraz sabrettim. Sonunda patladım, "Ya Halil ağabey, adam beni aşağıladı, aptal yerine koydu, gözümün içine baka baka yalan söyledi. Yasaları koruması gerekirken, yasaya aykırı radyo kurup, en iğrenç yayını yapıyor, pavyon şarkıcılarına mikrofon veriyor, bir de bana amatörlerden bahsediyor. Sen de kalkmış bana adamı savunuyorsun." dedim, çıktım odadan.

Ya, işte böyle kardeşler; sormamam gereken iki soru yüzünden canım röportaj fırsatını kaçırdım. Ama, bu olayın bana bir yararı oldu: Benim "Polis Muhabiri" olamayacağımı anladıkları için, Adliye Muhabir olarak kaldım. İyi bir adliye muhabiri oldum. Sonraları, başka haberlere de el attım ama, Polis Radyosu'ndan kovuluşumu hiç unutmadım.

Günaydinsız Şehir

Duygu Cihanger

Foto: Duygu Cihanger

Ağustos ayı, hem dördü hem de yirmi ikisiyle Turgut Uyar ayıdır. Ankara doğumlu, ikinci yeni akımının öncülerinden olan şair *Dünya'nın En Güzel Arabistanı* (1959) kitabında, şiirlerinin anlatıcısı olan Akçaburgazlı Yekta, kent ve kentleşmeden duyduğu sıkıntıyı şöyle dile getiriyor:

"Bu şehri nasıl yapmışlar böyle üstüste, ne gökyüzü koymuşlar, ne günaydın, ne buldularsa getirmişler dağların ovaların dışında..."

Kentleşme ve modernleşmenin fiziki mekanlara getirdiği yorgunluk, yoğunluk ve karmaşaya dayanamayan bireyin ağzından sık sık konuşan Uyar'ın bu konudaki en bilinen şiirlerinden Geyikli Gece şiirinde der ki:

"Evet kimsesizdik ama umudumuz vardı / Üç ev görsek şehir sanıyorduk."

Ankara'dan bir Uyar da geçmiş, bugün Ankara'nın konut ve asfalt kusan sokaklarında kim bilir nasıl şiirler yazardı -ki yakın arkadaşı Cemal Süreya da **"dışarı çıkıyorum sokakları ev basmış"** der onunla aynı sıralarda.

Belki Uyar bile şiir yazamazdı bu günaydinsız, gri, konut üstüne konut başkentte.

Ankara Ocak 2014 – Kent Kent Üstüne

Bir Bina Değişir, Rejim Değişir

Mesut Demir

Yazıyı bundan binlerce yıl önce buldu insanlar ve yazılanlardan çok şey öğrendik. Ama biz yazı bulunmadan önceki insanlar hakkında da fikir sahibiyiz çünkü yazıdan başka şeyler de var insanlık tarihini anlatan; kullandıkları eşyalar, yaşadıkları yapılar ve hatta yürüdükleri yollar.

Kendinden birşeyler ekliyordu uygarlıklar yerleştikleri yere. Bazen de eskinin izini silmek için yerle bir ediyordu koca koca yapıları. Bu böyle sürdü yüzyıllarca ve sürüyor hala günümüzde de. Osmanlı Devleti minare ekledi Ayasofya'ya, alınca İstanbul'u; Taliban 19 metrelik Buda heykelini havaya uçurdu Afganistan'da eline güç geçince. Lenin heykeli yüklendiği gemiyle yol alırken bilinmezliğe Tuna Nehrinde*; milliyetçilik yükseliyordu dünyada ve ülkemizde. "Türk-İslam sentezi" diyordu "Çankaya'nın şişmanı"***

Tarihte sükun yok, hareket var. Bugün kurarken yarını; yarın bugünü yıkıyor ve durmadan akarken tarih; tekrerrü etmeye de devam ediyordu aynı zamanda. Küçülen cep telefonları tekrar büyüyor, havaalanlarında 4 lira olsa da küçük bir şişe suyun fiyatı, lüks olmaktan çıkmıştı uçak seyahati. Yeni bin yıl gelmişti, 'milyenyum' denilen ve Ay'a turistik yolculuk yapma planları yapıyordu zenginler. Çankaya'da oturan şişman adam gitmiş yerine "Uzun Adam" gelmişti. Değişmeyen sadece insanoğlunun ölümsüzlük tutkusu ile bu dünyada halkların ve renklerin varlığıydı.

Lokman Hekim düştüğünde dökülmüştü hazırladığı ölümsüzlük iksiri. Ve ölümsüz olamayınca insanoğlu; ismini, düşüncesini/ideolojisini ölümsüzleştirmek için başladı çalışmaya. "Mücahit Uzun Adam" dönüştü "Müteahhit Uzun Adam"a. Pekiştirmek için "Türk-İslam Sentezi"ni Ankara'nın en büyük camisini yaptı Eskişehir Yoluna; "1071 Malazgirt Bulvarı"ni geçirdi aydınlanmanın ve bilimin yuvası ve kafatasçılığın en büyük düşmanı olan üniversiteden. Babiller koca bir kule diktiyse, Mısırlılar devasa piramitler yaptıysa; o da "afedersiniz" diye andığı Ermenilerin, Rumların, Kürtlerin, Alevilerin yaşadığı

İstanbul'un Çamlıca Tepesine devasa bir cami dikmek için yarışmalar düzenlemeliydi. "Tek millet, tek din" diyordu zira. Kentsel dönüşüm diyerek yıktıkları yerlere daha çok camii; başkentin girişine "Selçuklu Mimarisi" tarzında giriş kapıları yapmalıydı eğer Türk-İslam sentezini pekiştirmek istiyorsa! Hatta kaybettiği toprakları geri alan bir PADİŞAH gibi davranan "Uzun Adam" batılı bir şehir planlamacı HENRI PROST'un yıkıp üzerine park yaptığı, ecdadının mirası olan TOPÇU KIŞLASI yeniden yapılmalıydı parkı yok ederek.

Tarihte sükun yok, hareket var. Bugün kurarken yarını; yarın bugünü yıkıyor ve durmadan akarken tarih; tekrerrü etmeye de devam ediyordu aynı zamanda. Ve yine değişecek her şey. Bu yüzden renklendirilmeli sokaklar grilerinin yetemeyeceği kadar.

*** Ulysses'in Bakışı-Theo Angelopoulos**

*****"Çankaya'nın şişmanı yıldırılmaz bizleri" 1990-91 büyük madenci grevi ve Ankara yürüyüşünde işçilerin Turgut Özal'a ithafen attıkları slogan.**

1

2

3

Şehrin Kıyılarında Ufka Yürümek...

Tanju Gündüzalp

“Göge bakalım, bulutların üstünde hava hep açık.”

Sıkıştığımızı sanırsız ya da öyledir ya yaşadığımız günler... Artık ağızımıza sakız olan ama bir türlü kıramadığımız o çember; ev, iş, gri şehir.

Sabahları bisiklete binip, bazen şehre bisikletle gelip, şuracıkta dibimizdeki Ankara Üniversitesi Rasathanesi'ne gidip göğü izlemek, bisikletle Tepecik'e (Kayaş) gidip güzel bir eski evde bir akşam geçirilebilmek, atlayıp bir dolmuşa Çamlıdere'ye/Kızılcahamam'a gidip ağaçların altında uyumak, şuradan Çayyolu'na gidiş mesafesinde Elmadağ/Karacahasan Köyü'ne gidip bir köy müzesinde taze ayran içmek, taze pırpırım/nane/patlıcan alıp geri dönmek... Güzel de yaşanıyor durduğumuz yerde, biraz biraz sanki bize de bağlı.

Hele çevrenizdeki insanlar bu enerji ve istekleseye değmeyin gitsin bu güzelliğe. İşte bunlardan biriydi, seçim curcunasına takılıp kalmış, bir acının arkasına bir

acının dizildiği zor günlerde, arkadaşımız Vedat ses etti. Arkadaşlara, Solfasol'a, Öteki Bisiklet'e, Tayfa Kitapkafe'nin müdavimlerine:

“9'u 10 Ağustos'a bağlayan gece dolunay. Öğleden sonra çıkarız, akşamüzeri Tuz Gölü'nde oluruz. Tuz Denizi'nde günü batırır, dolunayı karşılar, hoşbeş eder döneriz.” dediğinde.

Değişikti otobüs, içinde farklı dokunmalarla, haberleşmelerle ulaşılmış ve farklı farklı 30-32 insan...

Flamingoların kanatlarının arasından geçip, atlı arabasıyla göl kenarında gezmeye çıkmış yaşlı çifte merhaba diyerek gittik Tuzla'ya (Tuz Fabrikası)...

Girişte nizamiyeden izin alınırken gördük, kum tepeleri gibi yan yana dizilmiş tuz dağlarını. Ama göle doğru

giren yollara girip, bir de küçük otobüsümüzden inip girince göle, yaşadığımız başka bir sonsuzluktu. 2,5 saatle değişen bir rüyaydı sanki.

Ne ilginç, 26 yıldır Mersin'e giderken yanından geçtiğim, bazı bazı müzesinde durduğum ve üzerinde bir 10-15 dakika geçirdiğim, koca dünyanın Anadolu'sunun 2. büyük gölü Tuz Gölü'nde sanki bir denizmişçesine sonsuzluğu yaşayabilmek.

Girdik beyaz sonsuzluğa ve beyaz sonsuzlukta ufka yürüdük... Sanki bazılarımız bi dokunup gelmek için yürüdü ufka doğru...

Bundan sonrasını arkadaşlarımızın fotoğraflarına bırakıyorum, anlatması gerçekten güç bir duygu yaşıyor Tuz Gölü... Üzerinde kanatlanıyorsunuz.

4

5

6

7

8

9

10

11

Fotoğraflar

Özlem Mengilibörü: 1, 5, 10, 11 | Selcan Kula: 3, 7 | Sibel Durak: 8
Sevinç Başsoy: 2 | Can Mengilibörü: 4, 6 | Tanju Gündüzalp: 9

AsiKeçi Yakında Size Yakın Bir Parkta "Ankara'nın Ölü Doğası"nı Teşhir Edecek

asi.infokeci@gmail.com

AsiKeçi / Ankara Sanat İnisiyatifi'nin "Ankara'nın Ölüdoğası" sergi projesine katkı sunmak, bizimle yan yana yol almak isteyen bağımsız sanatçıların, kişi ve kurumların dikkatine:

AsiKeçi Nedir?

AsiKeçi, Solfasol Gazetesi içinden çıkmış bir grup insanın, Ankara'nın üzerine ölü toprağı serpilmiş olan sanat ortamının tazelenmesi hedefine doğru ilerlemek isteğiyle bir araya gelmesi ile oluşmuş bir sivil sanat inisiyatifidir. İlk olarak Ankara kentinde bir sanat bienalinin neden yapılmadığı sorusu ile yola çıkan bu oluşum, gelecekte bir bienale dönüşebilme potansiyeli taşıyan bir sanat etkinliği için lokomotif olma ve platform oluşturma niyeti ile kolları sıvamış ancak gelinen noktada ortak özlemin bir tür öteki / karşı-bienal etkinliği olduğu anlaşılmıştır.

Günümüzde çağdaş / güncel sanatın ille de bienallerin, siyasal erkler ve özel sektör kuruluşları tarafından kendi güncel çıkarları doğrultusunda birer araç olarak kullanıldığı noktasında hemfikiriz. Uluslararası sanat etkinliklerini yenedünya düzeni ve yenedünya kentleri anlayışları çerçevesinde, ekonomik ve politik güçlerin kültürel bağlamda geliştirilmesi etkinlikleri olarak okuduğumuzda bildik bienal oluşumları ile AsiKeçi arasına kara kedi girmektedir.

Sözelimi İstanbul Bienali'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş sanata pek de yakın olmayan muhafazakâr hükümetleri tarafından desteklenmesi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin laik ve neo-liberal standartlarına uyum sağladığına dair bir izlenim yaratma çabası olarak değerlendirilmektedir. Özel Sektör Kuruluşları ise bu sergileri reklam, halkla ilişkiler ve itibar aracı olarak görmektedir. Tüm bu sıkıntılı kültür emperyalizmi durumlarından ötürü AsiKeçi, sanat kamusunun güç odaklarına, sponsorlara ve hatta sosyal demokrat yerel yönetimlere bile mesafeli bir duruş içerisindedir.

AsiKeçi ilk olarak Ankaralılar için önemli bir buluşma noktası olan Kuşulu Park'ta bir sanat etkinliği gerçekleştirilerek, Ankara kentinin öteki / karşı-bienal potansiyelini keşfetmeyi hedeflemektedir. Bu sanat etkinliğinin, bağımsız, direnişçi, aykırı ve ayrıkçı nitelikte olması konusunda fikir birliğine varılmıştır. Acilen ihtiyaç duyulmadıkça herhangi bir kurum ve kuruluşun maddi destek istenmeyecektir. Ancak AsiKeçi duruşunu kabul edip bu projeye katkı sunmak, bizimle yan yana yol almak isteyen kişi ve kurumlara kapımız her zaman açıktır.

Teması "Ankara'nın Ölüdoğası" olacak olan ilk sergi projesi, bağımsız sanatçıların, Ankara'nın kent kimliğini sorgulayacak ve yeniden yapılandırılmasına katkı sunacak nitelikteki işlerini sokakla buluşturacaktır. Sanatı, kentte yerleştiği korunaklı ve yalıtılmış alanlardan kurtarmayı ve kültürel bir değer olarak, kentin geleceğinin biçimlendirilmesi için güçlü bir diyalog ve etkileşim aracı olmasını sağlamayı hedeflemektedir.

ANKARA SANAT İNİSİYATİFİ

ASI

Neden "Ankara'nın Ölüdoğası"?

Çünkü Ankara hızla azalan, yok olan ve doğayı ezen bina yığınlarından oluşan bir kent... AsiKeçi sergi projesi katılımcılarını Ankara kentini odak noktası olarak alıp, kentin coğrafyasının yaşadığı ekolojik yıkımın, kentselleşme sorunlarının ve kültürel miras tahribatlarının üzerinde düşünüp, tartışıp, üretmeye davet ediyor. Ölüdoğa (Natumort) bir kavram olarak sanatta olduğu kadar, başka disiplinlerde, özellikle sosyolojik olarak da çok zengin okunabilme, yorumlanabilme potansiyeline sahip olduğundan serginin temasını "Ankara'nın Ölüdoğası" olarak seçtik. "Ölüdoğa"nın hem sanat bağlamında hem de kültürel bağlamda oluşturduğu anlamlarıyla ve yorumlarıyla çok ilginç ve zengin sanat işleri üretme potansiyeline sahip olduğunu düşünüyoruz.

Ölüdoğa, yüzyıllar boyunca sanat bağlamında yeniden tanımlanırken hem içeriği hem de tekniği değişmiş, ama daha da önemlisi kendi bağlamı dışına çıkarılarak "yüksek sanat nesnesi" olmaktan çıkmıştır. Bağımsız bir resim türü olarak Ölüdoğa 17. Yüzyıl Avrupa'sında yaygınlık kazanmış, o dönemde ticaretle zenginleşen kentsoylularının güncel nitelikteki beğenisi doğrultusunda gelişmiş ve ölüdoğalar zaman içinde farklı simgesel anlamlar taşımaya başlamışlardır. Bir arada tasvir edilmiş yiyeceklerden oluşan kompozisyonlar zenginliği simgelerken dünyanın geçiciliğini ve ölümlülüğü simgeleyen nesnelere oluşturulan "vanitas"lar bütünüyle bambaşka bir anlam dünyası oluşturmuşlardır. Yüzyılın sonunda ölüdoğa kıymetli ve nadir olan nesnelere çekiciliği öne çıkarılarak betimlendiği bir tür haline gelmiştir. 19. Yüzyılda Cezanne'nin karşısında günlerce çalıştığı için resim bitmeden çürüyen elmaları tasvir ettiği ölüdoğaları yalnızca "ölüdoğa"yı değil bütün bir resim sanatının doğaya ve hissettirdiklerine dair kavrayışını değiştirmiş, Kübizm'e giden kapıyı aralamıştır. Kübizmin en önemli etkinlik alanı ölüdoğadır. Kübizm nesneyi parçalayarak analiz etmiş ve yeniden inşa etmiştir. Artık ölüdoğanın konusu sıradan nesnelere değil bu nesnelere ardındaki gerçekliktir ve bu nesnelere doğadaki görüntülerinden bütünüyle kopmuş resmin evreninde mutasyona uğramışlardır. 20. Yüzyılda Duchamp imge yerine nesnenin kendisini kullanarak ölüdoğayı nesneleştirmiştir. "İmleyen" in "imlenen" in kendisi olduğu ilginç bir oyunsu salınım kurmuştur. Ölüdoğanın kesintisiz olarak uğradığı bu kavram değişikliği 18. yüzyıldan günümüze dek yaşadığımız coğrafyanın sanatını da etkisi altına almıştır. Tarihsel gelişim sürecinde farklı bağlamlarda yol alan ölüdoğa sanatçısının da taklitçi, yaratıcı ve seçici olarak farklı misyonlar yüklenmesine yol açmış, çok yönlü bir biçim ve içerik evrimi yaşamıştır.

Öte yandan ölüdoğa popüler bir imge olarak günlük rutinimiz içinde yaygın bir biçimde yer almaktadır. Ölüdoğa fotoğraf, sinema, televizyonla küresel dolaşıma girip, dijital teknolojilerle ışık hızına ulaşan, sonsuz miktarda çoğalan popüler imge dolaşımında en çok rastlanan imgelerden biridir. Fotoğraf teknolojisi ölüdoğanın sonsuz kopyalarını üretmektedir. Ölüdoğa artık bir imge yığınının genel adıdır. Annemizin kanaviçeye işleyip evin salonuna astığı bir resimdir, mahallemizdeki manavın, kasabın duvarında soluk ve eğri büğrü bir çerçevedeki baskıdır, doktorumuzun muayenehanesinin bekleme salonundaki lcd ekran televizyondan yansıyan bir görüntüdür, kentin herhangi bir sokağında düzenlenmiş bir çocuk parkıdır ya da mobil teknolojiler aracılığı ile sanal platformlarda dakikalar içinde binlerce kez paylaşılan bir fotoğaftır...

Ankara'nın Ölüdoğası sergi projesi katılımcılarına "ölüdoğa"yı tüm bu bağlamlarıyla ele alarak Ankara'ya yeniden bakmak ve kenti bir ölüdoğa olarak yeniden okumak çağrısında bulunmaktadır.

Eylül'de Ankara

07 Eylül**GÖKYÜZÜ** | Halk Günü: Güneş Sistemi. | A.Ü. Rasathanesi | İncek Bulvarı 06837 Ahlatlıbel**10 Eylül****KONSER** | Goran Bregovic | ODTÜ MD Vişnelik Tesisleri | Tunus Caddesi 14/A | 21.00**18 Eylül****KONSER** | Can Bonomo | If Performance Hall | Tunus Caddesi 14/A | 23.00**27 Eylül – 05 Ekim****BASKETBOL** | FIBA Kadınlar Dünya Şampiyonası | Ankara Spor Salonu | Gar**30 Eylül****KONSER** | Aziza Mustafa Zadeh Trio | MEB Şura Salonu | Atatürk Bulvarı No: 98 C Blok 3. Kat Beşevler | 20.30**AFSAD**(Bestekar Sokak No: 28/21 Kavaklıdere) www.afsad.org.tr
Eylül | 1. Kur Fotoğraf Temel Eğitim Semineri | 2. Kur Dijital Fotoğraf İşleme Semineri**AST**(İzmir Cad. İhlamur Sokak, No:7, Kızılay) www.ast.com.tr**CERMODERN**(Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye) www.cermodern.org
9 Eylül–9 Aralık | Sergi | Osman Dinç | Bir Dünya Hikayesi
16 Eylül-17 Ekim | Sergi | Kaydedilmiş Anılar

cermodern

ESKİYENİ(Sakarya Caddesi, İnkılap Sokak 6/A) www.eskiyenibar.com
26 Eylül | Parti | Glow Party | 21.00
Her Cuma-Cumartesi | Müzik | Eski-Yeni Şarkılar | 20.30

eskiyeni

KA FOTOĞRAF GELİŞTİRME ATÖLYESİ(Güneş Sokak, 17/5 Çankaya) www.kaatolye.com
Eylül | Temel Fotoğraf Atölyeleri Devam Ediyor.**NEFES**

NEFES

(Sakarya Caddesi, Üst geçit ayağı, Kızılay) www.nefesbar.com
25 Eylül | Konser | Yüzyüzyken Konuşuruz | 21.30
26 Eylül | Konser | Pilli Bebek | 21.00**ORTA DÜNYA**(Kızılırmak Sokak, No:35/3, Kızılay)
Her Zaman | GO oynamak için | Bisiklet Park Yeri vardır**PAB**(Perşembe Akşamı Bisikletçileri, Ankara)
Her Perşembe | Güvenpark | 20.00**SARKAÇ cafe**(Bayındır-2 Sokak No:62 Kızılay)
11 Temmuz | Oyun | İyi Geceler Anne | Ankara Devinim Tiyatro | 20.00**TAYFA kitapkafe**(Selanik Caddesi 82/32 Kızılay) www.tayfa.com.tr**Her Pazartesi** (01-08-15-22-29 Eylül) | Tayfa Film Günleri | Çingenerler | 20.0001 Eylül- NOTRE DAME'İN KAMBURU (The Hunchback of Notre Dame)
08 Eylül- AH BU ÇİNGENELER (Skupljaci perja)
15 Eylül- KARA KEDİ AK KEDİ (Crna macka, beli macor)
22 Eylül- SWING**AHMET ÖĞÜT**
Ljubljana Ekspresi:
10 Yıllık Mesafe**26.09.2014 – 22.10.2014**

Galeri Siyah Beyaz 2014-2015 sergi sezonunun açılışını Ahmet Öğüt'ün 'Ljubljana Ekspresi: 10 Yıllık Mesafe' sergisiyle gerçekleştirmeye

hazırlanıyor. Siyah Beyaz, bugüne kadar eserleriyle dünyanın çeşitli merkezlerinde yer alan sanatçının Türkiye'deki ilk kişisel sergisi olan 'Ljubljana Ekspresi: 10 Yıllık Mesafe' 26 Eylül – 22 Ekim 2014 tarihleri arasında sanatseverlerle buluşturuyor.

"Things We Count", "Fahrenheit 451; Reprinted" ve "Somebody Else's Car", sergide yer alan ve farklı disiplinleri bir araya getiren işlerden bazıları.

Nataša Petrešin, Öğüt'ün bu işlerini; "Toplumsal baskı üreten kurumları (bunlar arasında bu kurumları simgelemek üzere sıklıkla başvurduğu otomobil, jip ve uçak gibi ulaşım araçlarını) farklı görünümlere büründürerek ya da ıskartaya çıkarılmış ve çürümekte olan askeri uçakları tekdüze bir şekilde filme alarak teşhir ediyor." şeklinde yorumluyor.

Fotoğraf Yarışması:
Ankara'nın Kayıp Dereleri

İMO Ankara Şubesi "Ankara'nın Kayıp Dereleri" temalı fotoğraf yarışması düzenliyor. Toplam 10.000 TL ödül verilecek yarışma Türkiye Cumhuriyeti uyruklu, tüm katılımcılara açıktır ve yarışma için son teslim tarihi 24 Ekim 2014 Cuma.

"Ankara'nın Kayıp Dereleri" yarışma konusu ile Ankara halkının derelerin farkına varması ve kentlinin kendi kentine sahip çıkması için çaba sarf etmesi, doğa, doğal çevre, kamusal alan tariflerinin görünür kılınması, yerel yönetimlerin su ve yaşam alanı (kamusal alan) bağlamındaki politikalarının açığa çıkması ve Ankara'nın dereleri ile ilgili basılı belge üretilmesi amaçlanıyor.

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Ağustos-Eylül 2014
40-41. Sayı
Ayda Bir Yayımlanır.**Editörler**Mehmet Onur Yılmaz,
Murat Dirican, Tanju Gündüzalp
Gönüllü Alan Editörleri:
Haber: Aydın Bodur, Efecan Tan,
Özge Altınyayla
Kültür-Sanat: Sibel Durak,
Özgür Ceren Can
Spor: Kübra Ceviz
Web Sayfası: Can Mengilibörü, Onur Mat**Yayına Hazırlayanlar**A. Şebnem Soysal, Akın Atauz,
Aktan Acar, Arif Şentek, Aydan Çelik,
Aydan Özkil, Ayhan Çelik, Besim C. Zirh,
Bırol Özdemir, Buse Kaynarkaya,
Cemre Kutluay, Dijle Kılıç, Doğan Mirza,
Ebru Baysal, Emine Onaran İncirlioğlu,
Emrah Kırımsoy, Emre B. Altınok,
Engin Aygün, Enver Arcak,
Erhan Muratoğlu, Eren Aksoyoğlu, Ezgi
Koman, Fahri Aksirt,
Gözdem Üner Tubay, Gülistan Aydoğdu,
Hülya Demirdirek, M. İhsan Doğan,
Mehmet Öz, Mert Seymen Renkmen,
Nermin Atılkan, Nur Yılmazlar,
Özge Akkoyunlu, Özlem Mengilibörü,
Özsel Bebeli, Selcan Kula, Selda Bancı,
Selda Tuncer, Sine Çelik, Sümeyra Ertürk,
Tuğba Dirican, Umut Güner,
Umut Koşan, Vedat Gün,
Zeynep Alica, Zeynep Ö. Yılmaz**Katkı Verenler**A. Akın Akyol, Ahmet Çiniçi,
Ahmet Say, Alper Fidaner, Alper Şen,
Aydan Balamir, Ayşegül Çelik,
Barış Karacasu, Berivan Eliş,
Burcu Ballıktaş, Burcu Cura,
Burcu Öztürk, Bülent Atamer,
Canberk Güner, Celal Musaoğlu,
Ceren Ergenç, Ceren Mete,
Ceyhan Temürçü, Demet Gülçiçek,
Deniz Enli, Deniz Gümüşel, Dilem Koçak,
Duygu Cihanger, E. İrem Aki,
Ece Ebru Şanlı, Eloise Dhuy,
Erhan Akça, Ezgi Tuncel, Faruk Şahin,
Ferdan Ergut, Fethi Yıldırım,
Funda Şenol Canteke, Gamze Güzen,
Gizem Güner, Gökçen Taner,
Gökçer Tahincioğlu, Güliz Karaarslan,
Hüsnü Öndül, Kemal Özdil,
Mahir Ünsal Eriş, M. Ali Çetinkaya,
M. Atakan Foça, Melike Kuş,
Mert Anil Eren, Mesut Demir,
Mithat Sançar, Murat Meriç,
Murat Sevinç, Murat Tangel,
Necati Koçak, Nefin Pera,
Nihal Poyraz Temürçü, Olcay Koşan,
Olgu Yiğit, Ozan Küçükusta,
Özge Çağlar, Özgür Cengiz,
Özgür Yalçın, Özhan Değirmencioğlu,
Rabia Ç. Çavdar, Remzi Altunpolat,
Ruşen Ö. Özcan, S. Erdem Türközü,
Sebatî Ladikli, Selçuk Atalay,
Sema Alpan Atamer, Serdar Gülsöken,
Sevinç Başköy, Sinan Yusufoglu,
Şehir Plançılar Odası Ankara Şubesi,
Şehnaz Azcan, Şilan Keskin,
T. Tolga Özçelik, Ufuk Altınay,
Yaşar Seyman**Teşekkürler**Alkalaral, Çarşı Unlu Mamüller,
İsmetpaşa Sakinleri, Seğmenler Forumu,
Şebnem Düzgün,**Logo Tasarım**

Aydan Çelik

Grafik TasarımAktan Acar, Çağrı Ürünay, Ezgi Koman,
Gülru Höyük, Volkan Uysal**Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi

Büklüm Sokak No:44/4

06680 Kavaklıdere / ANKARA

Tel - Faks: 0 312 437 76 41

bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik içinwww.gazetesolfasol.com

abone@gazetesolfasol.com

0 536 956 64 26

0 533 653 32 75

İstanbul Temsilcisi

Alper Şen

Tel: 0 537 683 94 70

Basım Yeri

Rehber Ofset Matbaacılık

Can Berkay Şahin

Eti Mah. Ali Suavi Sok. No:1/28 Maltepe

/ Ankara

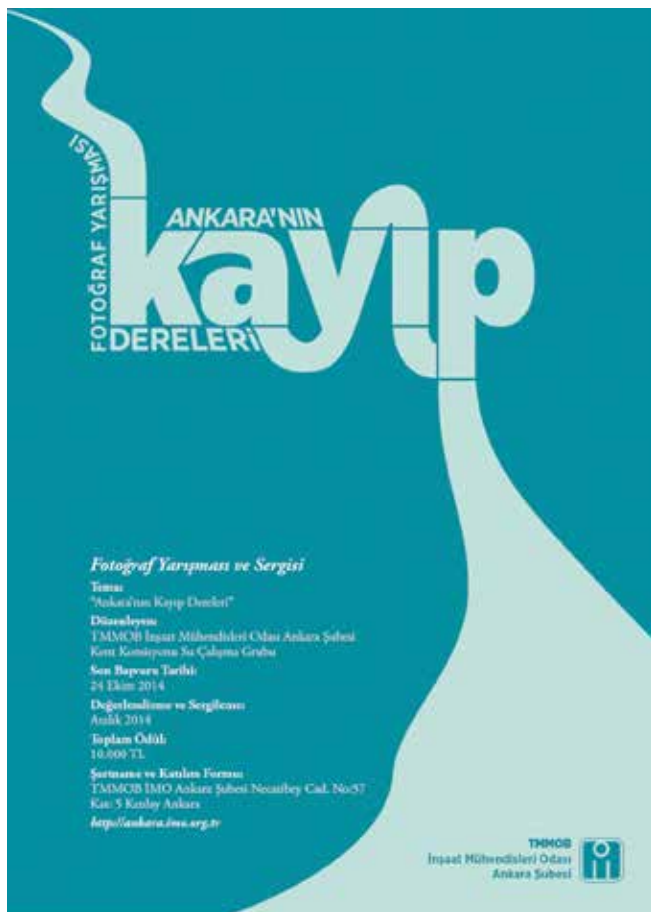
Tel:0 312 3240041-71 Fax: 0 312

3240071

rehberofset@hotmail.com

Basım Tarihi**03.09.2014****ISSN: 1301-8655****Yerel Süreli Yayın**

4.000 Adet Basılmıştır

Yeni Türkiye Ciğercisi

**Duble yol üstü tek lezzet durağı
On iki yıllık usta işi ciğer**

Ankara'nın en eski ve güzide orman alanlarından birisi olan Çankaya semtinde bir şubeyle hayatına başlayıp «Cigerci Recep» ismiyle faaliyet gösteren firmamız ustalık dönemini muvaffakiyetle bitirip daha da nezih bir semt olan AOÇ Sementi'nde dev tesislerine taşınarak hakettiği adıyla Yeni Türkiye Ciğercisi olarak 2014'ten itibaren Ankara'da gıda sektöründe temizlik, lezzet, kalite ve hizmet yönünden ilk sıralarda yer almaktadır. Firmamızın temel ilkesi 2002 yılından beri ve her zaman sizler için en iyi hizmeti vermek, kaliteli ve lezzetli yemekler sunmak, temiz aynı zamanda huzurlu bir mekan yaratmak, güler yüzlü personel ve dünyanın hiçbir yerinde tadamayacağınız çok çeşitli kebablar üreterek siz müşterilerimizin mutlak memnuniyetini kazanmaktır.

Firmamız ortakları Kasımpaşa ve hatta İran'lı olduğu için siz değerli müşterilerimize birebir o bölgelerimize ait alanında uzman kişilerle çalışarak birinci kalitede lezzetler sunmaktayız.

Yemek yemenin açlık gibi bir ihtiyacı gidermesinin yanında sizlere aileniz ve arkadaşlarınızla beraber hoşça vakit geçirebileceğiniz keyifli ve huzurlu bir ortam sunmaktayız.

Not: Ortadoğu ve Balkanlar'da şubelerimiz vardır. Münhal komşulara bayilikler verilecektir.

Not: Pensilvanya'da kesinlikle şubemiz yoktur!

Hataylı Abdullah Cömert'ten, Fergusonlu Michael Brown'a "Gezi Kardeşliği"

Ferguson'da yaşayanların yaklaşık yüzde 70'i siyah ve yüzde 28'i beyaz. Oysa güvenlik güçlerinin sadece % 3'ü siyah. Bizzat yargının raporlarına göre polisin çoğunlukla siyahî gençleri hedef aldığı da biliniyor. Aynı rapora göre, 2013 yılında Ferguson polisi tarafından gözaltına alınan insanların % 93'ü siyah ve sadece yüzde 7'si beyaz.

6 Ağustos'ta Ferguson'da siyahi genç Michael Brown'ın ölüm haberlerinin yayılmaya başlamasıyla birlikte protestolar başlıyor. Şiddet içermeyen protestolar günlerce sürüyor ancak polis, protestocuların karşısına zırhlı "robocop" kıyafetleriyle çıkıyor ve sertlik yanlısı bir tutum izliyor. Gerginlik daha da büyüyor ve çatışmalar başlıyor. Polis hemen gaz ve plastik mermilerle müdahale ediyor, ABD TOMA'ları devreye giriyor.

Tıpkı Türkiye'de olduğu gibi vali, görgü tanıklarına göre elleri havada teslim olmak üzereyken, polis tarafından öldürülen gencin, polis tarafından nefsi müdafaa amacıyla öldürüldüğünü açıklıyor ve göstericileri, olay çıkartmak isteyen çapulcular olarak niteliyor ve kentte sokağa çıkma yasağı ilan ediyor. Ancak protestolar dinmiyor, halk sokakları boşaltmayı kabul etmiyor. Öldürülen gencin yağmacılık yaptığını söyleyerek, sokaklardaki herkesi yağmacı ve çapulculukla suçlayan polis şefi, görgü tanıklarının ortaya çıkması ve göstericilerin tepkisi nedeniyle, görevden alınıyor; geri adım atılıyor ve suçlu polis memuru ortaya çıkarılıyor.

Gösteriler başka kentlere de yayılıyor. Göstericiler polise karşı ellerini kaldırarak topluca yürüyor ve "ateş etme, ellerim havada" diye bağıyor. Gösteriler boyunca yüzbinlerle ifade edilen gaz bombası ve plastik mermi kullanılıyor. Polisin kullandığı teçhizatın 4.5 milyar doları bulunduğu söyleniyor.

Uluslararası Af Örgütü, yaptığı açıklamada, Ferguson'da polis ile halk arasında yaşananların 2013 yılında İstanbul'daki Gezi Protestoları hatırlattığını vurguluyor. Abo/Solfasol

Tamirci Kölesi Abdülkerim...

YİBA Çarşısı'nın arkalarında bir sürü yıkık dükkandan birinde çalışıyor, "tamirci kölesi" Abdülkerim. Dükkanda 3'ü usta, 2'si kalfa, 1'i çırak ve Abdülkerim dahil 7 kişi çalışıyor. Bir de patron... Patron, endüstri meslek lisesinden terk. Eskiden iyi motor binermiş. Şimdi, motor tamircisi olmuş. Bir de ikinci el motor alıp satmaya başlayınca, söylediğine göre "Allah 'yürü ya kulum'" demiş.

Yıba Çarşısından aldığım bir lastiği takmalarını istediğimde, 30 TL istedi ustalardan birisi... Daha uzun sürecek işler, daha çok paraya yani, eh fena değil...

Çalışanlar, Umut'a patron diye sesleniyor. En çok 25 yaşlarında. Irak'tan Mardin'e geçmişler, sonra Ankara'ya gelmişler zamanında. Umut Ankara'da doğmuş. İsmetpaşa çocuğu. Türkmenmiş. Sapına kadar milliyetçi. Boynunda bozkurtlu kolye var, kocaman.

Usta biraz beceriksiz. Yanında sarı saçlı en çok 10 yaşında bir çocuk var. Çocuğa "hava tabancasını getir" diyor. Çocuk kompresör hortumunun ucundaki pompayı uzatıyor. Yüzünde korku var. Korkmakta haklı. Usta bağıyor. "Ulan bu tabanca mı" diye azarlıyor çocuğu. Çocuk "tabanca" diyor. Sonra "hava tabanca" diyor. Gözlerinde korkuyu yakalıyorum. Diğer hortumun ucundaki somun sıkamak amaçlı motoru gösteriyorum. Kapıp götürüyor, ustasına. Usta adeta küfrederek alıyor ve zartlatarak somunu söküyor. Ucunu değiştiriyor diğer somunu da söküyor.

Yine çocuğa bakıyorum, konuşmasında bir gariplik var. Üzülüyorum herhalde zekasında bir problem var diyorum içimden... Çocuğun yüzü oysa çok güzel. Hareketleri çok kontrollü. Bir terslik var, anlayamıyorum. Bir iki konuşmaya çalışıyorum, adını soruyorum, "Abdülkerim" diyor. "Ü"yü, "A"ya ve "E"yi de "A ile E" arasında telaffuz

ediyor. O anda anlıyorum, çocuk Türk değil. Türkçe'yi yeni öğrenmeye çalışıyor ve daha pek çok kelimeyi anlayamıyor. Patron'a dönüp soruyorum, "Suriye'li mi"? Kafasını sallıyor, hayır anlamında. "Irak'tan" diyor. Hızla anlatıyor: çocuk ve ailesi uzaktan, tanışlarıymış. Şu IŞİD'çilerin Musul'a saldırılarından sonra gelmişler. Ailesinin durumu oralarda kötü değilmiş ama burada sefil olmak üzerelermiş. Çocuğa 50 lira haftalık veriyormuş, hem de çocuk meslek öğreniyormuş.

Yıkık dükkanın öteki ucunda, sakallı bir adam bir kız çocuğuyla ayakta, öylece duruyor. Az önce yoktu orada. Abdülkerim, adamla kıza bakıp bakıp iç geçiriyor. Umut da görüyor, yanlarına çağırıyor. Adam, ürkek, geliyor. Çocuğundan gözlerini kaçırıyor. Kızının elini okşayarak tutuyor. "Selamünaleyküm"le selamlıyor ortami. Rahatsız etmekten çekinerek, hızla dışarı çıkıyor. Adam'ın bakışları çok tanıdık geliyor. Umut, "hergün iş çıkışına yakın oğlunu almaya gelir, mutlaka" diye anlatıyor...

Birden, Gar'da hızlı tren yolcularına elindeki iki şişe suyu satmaya çalışan Suriyeli olduğu aşikar kızcağız ile babasının bakışları, hücum ediveriyor, aklıma. Suyu satıp da para aldığına, koşa koşa babasına giden, ona parayı sevinçle veren kız... O kızın babasının gözlerinde de aynı tedirgin bakışlar vardı... Tıpkı Abdülkerim'in babasındaki bakışlar gibi... Sonra Oran'da mendil satan, atık toplayan çocukları almaya gelen babanın gözleri...

Gazetelerde okuduklarım ya da televizyonlarda izlediklerime benzemiyor, Irak'tan ya da Suriye'den gelenlerin gözleri, en azından benim rastladıklarım. Çocuğunu dilendirenine, hırsızlık ya da bilerek kötülük yapanına rastlamadım. Dışlandıklarını biliyorlar ve gözlerinde hep bir tedirginlik... Abo/Solfasol